



Σχολή Κοινωνικών Επιστημών

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

**Τραπεζική, Χρηματοοικονομική και Χρηματοοικονομική Τεχνολογία  
(FinTech)**

Διπλωματική Εργασία

Η χρηματοοικονομική τεχνολογία ως εναλλακτικός τρόπος χρηματοδότησης στη σημερινή εποχή και η μετάπτωση από την παραδοσιακή χρηματοοικονομική:  
Η επανάσταση της τεχνολογίας κρυπτονομίσματων και τα οφέλη στη διαχείριση συναλλαγών και επενδύσεων όπως και η επιρροή τους στον πληθυσμό.

Δημήτριος Σταυρίδης

Επιβλέπων καθηγητής : κος Ιορδάνης Ελευθεριάδης

Πάτρα, Μάρτιος 2025

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του φοιτητή Σταυρίδη Δημήτρη που την εκπόνησε. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης ο συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο ΕΑΠ, μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του συγγραφέα/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του συγγραφέα/δημιουργού. Ο συγγραφέας/δημιουργός διατηρεί το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών του δικαιωμάτων.



Η χρηματοοικονομική τεχνολογία ως εναλλακτικός τρόπος χρηματοδότησης στη σημερινή εποχή και η μετάπτωση από την παραδοσιακή χρηματοοικονομική :  
Η επανάσταση της τεχνολογίας κρυπτονομίσματων και τα οφέλη στη διαχείριση συναλλαγών και επενδύσεων όπως και η επιρροή τους στον πληθυσμό.

Σταυρίδης Δημήτριος

Επιτροπή Επίβλεψης Διπλωματικής Εργασίας

Επιβλέπων Καθηγητής :

Κος Ελευθεριάδης Ιορδάνης

Συν-Επιβλέπουσα Καθηγήτρια:

Κα Οικονόμου Φωτεινή

Πάτρα, Μάρτιος 2025

*Η παρούσα Διπλωματική Εργασία αφιερώνεται στην οικογένεια μου για την  
αδιάλειπτη στήριξη τους.*

*Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου για την καθοδήγηση και τις πολύτιμες συμβουλές για την θεμελίωση του έργου.*

## Περίληψη

Η χρηματοοικονομική τεχνολογία (FinTech) παρουσιάζεται ως ένας εναλλακτικός τρόπος χρηματοδότησης στη σημερινή εποχή, προσφέροντας σημαντικά πλεονεκτήματα σε σχέση με την παραδοσιακή χρηματοοικονομική που γνωρίζαμε. Η εξέλιξη στο κομμάτι της τεχνολογίας έχει οδηγήσει στην ανάγκη για ανάπτυξη μέσων που βασίζονται σε ψηφιακές καινοτομίες. Η μετάβαση από τις παραδοσιακές μορφές χρηματοδότησης σε πιο σύγχρονες και τεχνολογικά υποστηριζόμενες λύσεις έχει επηρεάσει σημαντικά τον τρόπο που οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές διαχειρίζονται τα οικονομικά τους. Τα οφέλη της FinTech περιλαμβάνουν ταχύτητα διαδικασιών, ευκολία στη χρήση, μειωμένο κόστος και προσβασιμότητα σε ένα ευρύτερο κοινό, ενώ οι τεχνολογίες blockchain και κρυπτονομισμάτων προσφέρουν διαφάνεια, ασφάλεια και αποκεντροποίηση. Οι καινοτομίες αυτές δημιουργούν ευνοϊκές συνθήκες καθώς επιτρέπουν τη δημιουργία νέων επιχειρηματικών μοντέλων, την αποτελεσματικότερη διαχείριση των πόρων και την παροχή οικονομικών υπηρεσιών ακόμα και σε απόμακρες περιοχές που ήταν προηγουμένως αποκλεισμένες από το παραδοσιακό τραπεζικό σύστημα. Παράλληλα, εξετάζει τις προκλήσεις που προκύπτουν από τη χρήση αυτών των τεχνολογιών, όπως η κανονιστική συμμόρφωση και οι κίνδυνοι ασφάλειας. Η ανάλυση της επίδρασης των τεχνολογιών αυτών μπορεί να συμβάλει στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, προσφέροντας λύσεις για κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα. Στο πλαίσιο αυτής της μελέτης, πραγματοποιήθηκε ερωτηματολόγιο, το οποίο διερευνά την αποδοχή του κοινού απέναντι στις αναφερόμενες τεχνολογίες, παρέχοντας χρήσιμα δεδομένα μέσα από μια κεντρική ιδέα που συμβάλλει στη θεωρητική και πρακτική κατανόηση των χρηματοοικονομικών εξελίξεων αλλά και συμπεράσματα για το πώς έχουν επηρεάσει τα νέα χρηματοοικονομικά μοντέλα την καθημερινότητα του σύγχρονου πληθυσμού.

## Λέξεις – Κλειδιά

Χρηματοοικονομική Τεχνολογία, Παραδοσιακή Χρηματοδότηση, Αλυσίδα μπλοκ, Κρυπτοοικονομία, Εναλλακτικοί Τρόποι Χρηματοδότησης, Ψηφιακή Οικονομία, Επιρροή στον Πληθυσμό

FinTech as an alternative way of financing in today's era and the transition from traditional finance: The revolution of cryptocurrency technology and the benefits in transaction and investment management and their influence on the population.

Stavridis Dimitrios

## Abstract

In the modern era, financial technology (FinTech) is emerging as a revolutionary alternative to traditional financial systems, offering significant advantages in terms of speed, accessibility, and efficiency. The rapid advancements in digital innovation have paved the way for technology-driven financial solutions that are reshaping the way businesses and individuals manage their economic transactions. The shift from conventional financial models to technologically supported alternatives has brought numerous benefits. FinTech solutions streamline processes, reduce costs, and enhance ease of use, making financial services more accessible to a broader audience. Moreover, cutting-edge technologies such as blockchain and cryptocurrencies contribute to transparency, security, and decentralization, fostering trust in digital financial ecosystems. These innovations create fertile ground for the development of new business models, optimized resource management, and the provision of financial services even in remote areas that were previously excluded from the traditional banking system. Despite its undeniable advantages, FinTech also presents certain challenges. Regulatory compliance, cybersecurity risks, and the need for robust legal frameworks remain critical considerations in its widespread adoption. A comprehensive analysis of these technologies' impact can support sustainable development, providing solutions to pressing social and economic challenges. As part of this study, a structured survey was conducted to assess public perception and acceptance of FinTech solutions. The collected data offer valuable insights, contributing to both the theoretical and practical understanding of financial innovation. The findings provide meaningful conclusions regarding how modern financial technologies are transforming everyday life, influencing economic behavior, and shaping the future of the global financial landscape.

## Keywords

Financial Technology, Traditional Finance, Blockchain Technology, Cryptocurrency, Alternative methods of financing, Digital Economy, Impact on Population



## Περιεχόμενα

|  |      |
|--|------|
| Περίληψη .....   | vi   |
| Abstract.....  | viii |
| Κατάλογος Εικόνων .....                                      | xi   |
| Συντομογραφίες & Ακρώνυμα.....                               | xii  |
| 1. ΠΡΟΛΟΓΟΣ .....  | 1    |
| 1.1 Εισαγωγή.....  | 1    |
| 1.2 Στόχος εργασίας .....                                    | 2    |
| 1.3 Μεθοδολογία έρευνας.....                                 | 3    |
| 1.4 Σύντομη περιγραφή .....                                  | 4    |
| 2. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ (FinTech).....               | 5    |
| 2.1 Ορισμός.....   | 5    |
| 2.2 Ιστορική αναδρομή .....                                  | 6    |
| 2.3 Σκοπός της FinTech.....                                  | 7    |
| 2.4 Νέες τεχνολογίες .....                                   | 8    |
| 3. ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ .....                       | 12   |
| 3.1 Σύντομη περιγραφή .....                                  | 12   |
| 3.2 Χαρακτηριστικά της παραδοσιακής χρηματοοικονομικής ..... | 13   |
| 3.3 Μετάπτωση στην FinTech .....                             | 14   |
| 4. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ .....                  | 16   |
| 4.1 Προσέγγιση του όρου .....                                | 16   |
| 4.2 Crowdfunding - Συλλογική χρηματοδότηση .....             | 18   |
| 4.2.1 Πλεονεκτήματα .....                                    | 19   |
| 4.2.2 Μειονεκτήματα .....                                    | 20   |
| 4.3 Peer-to-Peer Lending - Δανεισμός μεταξύ ιδιωτών .....    | 22   |
| 4.3.1 Προεπισκόπηση στα οφέλη .....                          | 23   |
| 4.3.2 Κίνδυνοι χρήσης .....                                  | 24   |
| 4.4 Initial Coin Offering (ICO) .....                        | 26   |
| 4.4.1 Κίνδυνοι .....   | 27   |
| 4.4.2 Λύσεις για το μέλλον .....                             | 29   |

|   |    |
|---|----|
| 5. BLOCKCHAIN ΚΑΙ ΚΡΥΠΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑ .....                                     | 30 |
| 5.1 Blockchain.....   | 30 |
| 5.1.1 Τύποι δικτύων .....   | 31 |
| 5.1.2 Μηχανισμοί συναίνεσης.....  | 32 |
| 5.1.3 Smart contracts – Έξυπνα συμβόλαια .....                              | 33 |
| 5.2 Κρυπτοοικονομία.....  | 34 |
| 5.2.1 Οφέλη.....  | 36 |
| 5.2.2 Προκλήσεις.....   | 38 |
| 6. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ.....   | 40 |
| 6.1 Παρουσίαση ερωτηματολογίου .....  | 40 |
| 6.2 Δημογραφικά στοιχεία .....  | 42 |
| 6.2.1 Συμπέρασμα.....   | 45 |
| 6.3 Μετάβαση από την παραδοσιακή χρηματοοικονομική σε νέες τεχνολογίες..... | 46 |
| 6.3.1 Συμπέρασμα.....   | 52 |
| 6.4 Οι εναλλακτικοί τρόποι χρηματοδότησης.....                              | 54 |
| 6.4.1 Συμπέρασμα.....   | 59 |
| 6.5 Blockchain και κρυπτοοικονομία .....                                    | 60 |
| 6.5.1 Συμπέρασμα.....   | 68 |
| 6.6 Εκτίμηση για το μέλλον .....  | 70 |
| 6.6.1 Συμπέρασμα.....   | 73 |
| 7. ΣΥΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ .....                              | 74 |
| Βιβλιογραφία .....  | 76 |
| Παράρτημα Ερωτηματολογίου .....   | 78 |

## Κατάλογος Εικόνων

|   |    |
|---|----|
| Εικόνα 1 - Προβλέψεις ανάπτυξης της αγοράς FinTech. ....                                      | 5  |
| Εικόνα 2 - Απεικόνιση μορφών της FinTech. ....  | 7  |
| Εικόνα 3 - Απεικόνιση της σύνδεσης ΑΙ και ανθρωπίνου δυναμικού στην παραγωγή.....             | 8  |
| Εικόνα 4 - Λέξεις κλειδιά που σχετίζονται με την διαχείριση, αποθήκευση και ανάλυση δεδομένων | 11 |
| Εικόνα 5 - Αναπαράσταση Παραδοσιακής Τραπεζικής έναντι της FinTech.....                       | 14 |
| Εικόνα 6 - Ανάλυση της αγοράς FinTech χρονικά ανά περιοχή.....                                | 15 |
| Εικόνα 7 - Απεικόνιση πτυχών της συλλογικής χρηματοδότησης.....                               | 17 |
| Εικόνα 8 - Απεικόνιση αγοράς Crowdfunding χρονικά .....                                       | 21 |
| Εικόνα 9 - Αναπαράσταση της τεχνολογίας Blockchain.....                                       | 31 |
| Εικόνα 10 - Φανταστική απεικόνιση "εξόρυξης" Bitcoin .....                                    | 35 |
| Εικόνα 11 - Αναπαράσταση Κρυπτονομισμάτων ανά δημοτικότητα .....                              | 39 |
| Εικόνα 12 - 1η ερώτηση ερωτηματολογίου .....  | 42 |
| Εικόνα 13 - 2η ερώτηση ερωτηματολογίου .....  | 43 |
| Εικόνα 14 - 3η ερώτηση ερωτηματολογίου .....  | 43 |
| Εικόνα 15 - 4η ερώτηση ερωτηματολογίου .....  | 44 |
| Εικόνα 16 - 5η ερώτηση ερωτηματολογίου .....  | 46 |
| Εικόνα 17 - 6η ερώτηση ερωτηματολογίου .....  | 47 |
| Εικόνα 18 - 7η ερώτηση ερωτηματολογίου .....  | 48 |
| Εικόνα 19 - 8η ερώτηση ερωτηματολογίου .....  | 49 |
| Εικόνα 20 - 9η ερώτηση ερωτηματολογίου .....  | 50 |
| Εικόνα 21 - 10η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 51 |
| Εικόνα 22 - 11η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 54 |
| Εικόνα 23 - 12η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 55 |
| Εικόνα 24 - 13η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 56 |
| Εικόνα 25 - 14η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 57 |
| Εικόνα 26 - 15η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 58 |
| Εικόνα 27 - 16η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 60 |
| Εικόνα 28 - 17η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 61 |
| Εικόνα 29 - 18η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 61 |
| Εικόνα 30 - 19η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 62 |
| Εικόνα 31 - 20η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 63 |
| Εικόνα 32 - 21η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 64 |
| Εικόνα 33 - 22η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 65 |
| Εικόνα 34 - 23η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 66 |
| Εικόνα 35 - 24η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 67 |
| Εικόνα 36 - 25η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 70 |
| Εικόνα 37 - 26η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 71 |
| Εικόνα 38 - 27η ερώτηση ερωτηματολογίου .....   | 72 |

## Συντομογραφίες & Ακρώνυμα

- **FinTech - Financial Technology** (Χρηματοοικονομική Τεχνολογία)
- **AI - Artificial Intelligence** (Τεχνητή Νοημοσύνη)
- **ML - Machine Learning** (Μηχανική Μάθηση)
- **ESG - Environmental, Social, and Governance** (Περιβάλλον, Κοινωνία, Διακυβέρνηση)
- **DeFi - Decentralized Finance** (Αποκεντρωμένη Χρηματοδότηση)
- **BTC - Bitcoin** (Το πρώτο και πιο γνωστό κρυπτονόμισμα)
- **PoW - Proof of Work** (Απόδειξη Εργασίας - Μηχανισμός συναίνεσης στα blockchain)
- **PoS - Proof of Stake** (Απόδειξη Συμμετοχής - Εναλλακτικός μηχανισμός συναίνεσης)
- **P2P - Peer-to-Peer Lending** ( Δανεισμός Δικτύου προς Δίκτυο)
- **ICO - Initial Coin Offering** (Αρχική Προσφορά Νομίσματος - Μέθοδος συγκέντρωσης κεφαλαίων για νέα κρυπτονομίσματα)

# 1.ΠΡΟΛΟΓΟΣ

## 1.1 Εισαγωγή

Η χρηματοοικονομική τεχνολογία γνωστή και ως FinTech, είναι ένας ταχέως εξελισσόμενος κλάδος που συνδυάζει τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες με τις νέες τεχνολογίες, με στόχο να βελτιώσει, να απλοποιήσει και να εκσυγχρονίσει τον τρόπο με τον οποίο γίνονται οι χρηματοοικονομικές συναλλαγές. Από τις παραδοσιακές τραπεζικές υπηρεσίες μέχρι τα πιο σύνθετα χρηματοοικονομικά προϊόντα, οι νέες τεχνολογίες έρχονται να ανατρέψουν καθιερωμένες διαδικασίες που γνωρίζαμε μέχρι σήμερα και να φέρουν καινοτομίες που αλλάζουν τη σχέση των ανθρώπων με το χρήμα. Στη σύγχρονη εποχή, η χρηματοοικονομική τεχνολογία, έχει εισαγάγει επαναστατικές αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο διαχειριζόμαστε τις συναλλαγές, τις επενδύσεις και τα χρηματοοικονομικά μας δεδομένα. Η ψηφιακή τεχνολογία και οι καινοτομίες που φέρνει επιτρέπουν νέες μορφές χρηματοδότησης, που ξεφεύγουν από τα παραδοσιακά όρια των τραπεζικών ιδρυμάτων και της συμβατικής οικονομίας. Οι παραδοσιακές τράπεζες και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αντιμετωπίζουν δυσκολίες προσαρμογής σε αυτό το νέο τοπίο, η υιοθέτηση νέων ψηφιακών μοντέλων αρχίζει να αλλάζει τις ζωές εκατομμυρίων ανθρώπων, επηρεάζοντας την καθημερινότητά τους αλλά και τη γενικότερη οικονομική τους κατάσταση. Η FinTech αναφέρεται στη χρήση καινοτόμων τεχνολογιών, όπως είναι το διαδίκτυο, οι κινητές εφαρμογές και η ανάλυση δεδομένων, για τη βελτιστοποίηση των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Οι εφαρμογές της περιλαμβάνουν την ηλεκτρονική τραπεζική, τα ψηφιακά πορτοφόλια, τα κρυπτονομίσματα, τις πλατφόρμες δανεισμού, τη διαχείριση επενδύσεων, και τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων(MME). Μέσα από τα καινοτόμα αυτά εργαλεία , μία από τις πιο επαναστατικές πτυχές της είναι η τεχνολογία των κρυπτονομισμάτων και του blockchain, η οποία παρέχει νέες δυνατότητες για αποκεντρωμένες και ασφαλείς συναλλαγές, χωρίς την ανάγκη μεσολάβησης τραπεζικών ιδρυμάτων ή άλλων χρηματοοικονομικών φορέων που γνωρίζαμε. Οι αλλαγές αυτές δεν επηρεάζουν μόνο τους επαγγελματίες του κλάδου αλλά έχουν ήδη αρχίσει να διαμορφώνουν τη ζωή του απλού πληθυσμού, προσφέροντας νέα εργαλεία διαχείρισης των συναλλαγών και των επενδύσεων, καθώς και πρόσβαση σε κεφάλαια που μέχρι πρότινος ήταν εφικτή μόνο μέσω παραδοσιακών δομών αδυνατώντας να καλύψει τις ανάγκες του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου.

## 1.2 Στόχος εργασίας

Η παρούσα εργασία αναλύει και παρουσιάζει μια ευρύτερη εικόνα ως προς την μετάπτωση από το παραδοσιακό σύστημα χρηματοδότησης σε νέες μορφές χρηματοδότησης μέσω της FinTech εστιάζοντας στον καθοριστικό ρόλο της στην εξέλιξη του χρηματοοικονομικού τομέα, καθιστώντας τις υπηρεσίες πιο διαφανείς, ευέλικτες και επικεντρωμένες στις ανάγκες του καταναλωτή. Αυτή η μετάβαση από τα παραδοσιακά χρηματοπιστωτικά μοντέλα στη χρηματοοικονομική τεχνολογία σηματοδοτεί μια πραγματική επανάσταση στον χώρο της οικονομίας και των επενδυτικών αποφάσεων, δίνοντας έμφαση στη διαφάνεια, την ασφάλεια και την προσβασιμότητα. Στη συνέχεια περιγράφει τα χρηματοοικονομικά εργαλεία και επικεντρώνεται αποκλειστικά στην ανάπτυξη των κρυπτονομισμάτων και της τεχνολογίας blockchain τα οποία έχουν ριζικά αποτελέσει σημαντική επενδυτική πηγή κεφαλαίου με όλο και συνεχή εξέλιξη στη σύγχρονη ζωή. Στόχος της εργασίας είναι να παρουσιάσει τις νέες τεχνολογίες μέσα από αναφορές και μελέτες και τον αντίκτυπο της επανάστασης αυτής στη διαχείριση συναλλαγών και επενδύσεων, ρίχνοντας το βάρος της έρευνας στην αξιολόγηση της επίδρασης των κρυπτονομισμάτων και της τεχνολογίας blockchain ως αξιόπιστες εναλλακτικές λύσεις χρηματοδότησης, εξετάζοντας τόσο τις προκλήσεις και τα οφέλη που προσφέρουν συγκριτικά με τα παραδοσιακά μοντέλα καθώς και την επιρροή που έχει ασκήσει στις διάφορες ομάδες του πληθυσμού μέχρι σήμερα.

### 1.3 Μεθοδολογία έρευνας

Η παρούσα εργασία βασίζεται στη βιβλιογραφική ανασκόπηση και στη συνέχεια στην ανάλυση δεδομένων. Η συγκεκριμένη προσέγγιση επιλέχθηκε λόγω της ανάγκης να αναλυθεί αρχικά η υφιστάμενη γνώση στον τομέα, μέσα από την εξέταση ακαδημαϊκών δημοσιεύσεων, αναφορών και άρθρων που σχετίζονται με τη χρηματοοικονομική τεχνολογία, τα κρυπτονομίσματα και τις σύγχρονες πρακτικές καθώς πρόκειται για μια ανερχόμενη λύση στο οικονομικό πεδίο η οποία αναμένεται να παγιωθεί στο χρηματοοικονομικό χώρο. Η εργασία για το λόγο αυτό εξετάζει τα βασικά χαρακτηριστικά και τις πτυχές της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας μέσα από τα κεφάλαια που αναλύουν και περιγράφουν μοντέλα και εργαλεία που έχουν αλλάξει τον τρόπο διαχείρισης των οικονομικών από τον σύγχρονο πληθυσμό με αναφορές φυσικά και συγκρίσεις με την παραδοσιακή χρηματοοικονομική. Η έρευνα βασίζεται τόσο σε ακαδημαϊκές πηγές και επιστημονικά άρθρα που έχουν ως στόχο την γνωριμία και την παρουσίαση του θεωρητικού υπόβαθρου και των πτυχών της παραδοσιακής οικονομίας και των FinTech υπηρεσιών ενώ στη συνέχεια ακολουθεί έρευνα από δειγματοληψία. Με τον τρόπο αυτό αναμένεται να παρουσιαστεί μια ανασκόπηση και στατιστικά δεδομένα που θα αντικατοπτρίζουν τη εμπειρία της κοινωνίας στις νέες τεχνολογίες, το πώς τους έχει επηρεάσει η νέα ψηφιακή εποχή στα οικονομικά τους και πώς ανταποκρίνεται η κάθε ηλικία στον χρηματοοικονομικό τομέα μέσα από τις καινοτόμες αλλαγές που προσφέρει στη σύγχρονη ζωή. Πρόκειται για μια καινοτομία που γνωρίζει ραγδαία αναγνώριση λόγω των προνομίων που θα αναλύσουμε αλλά η βιωσιμότητα και η κατανόηση τόσο των όρων αλλά και της λειτουργίας είναι αυτό που θα πρέπει να εξασφαλιστεί για την ομαλή και ασφαλή πλοήγηση στον νέο κόσμο της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας.

## 1.4 Σύντομη περιγραφή

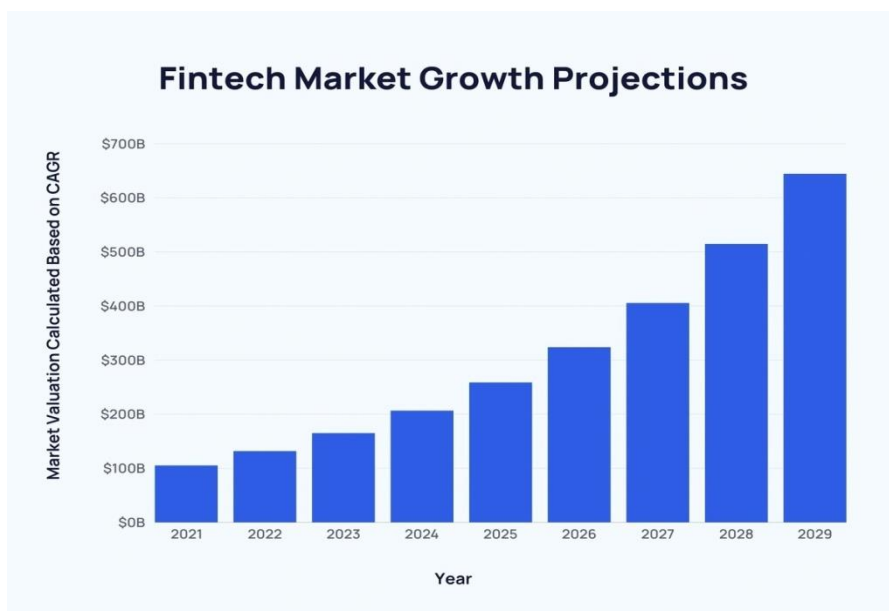
Η εργασία αυτή είναι οργανωμένη σε κύρια κεφάλαια, καθένα από τα οποία εξετάζει διαφορετικές πτυχές της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας και της μετάβασης από τα παραδοσιακά χρηματοοικονομικά μοντέλα στις νέες ψηφιακές μορφές χρηματοδότησης. Στο Κεφάλαιο 2, θα παρουσιαστεί μια ανασκόπηση της βιβλιογραφίας σχετικά με τη χρηματοοικονομική τεχνολογία (FinTech), με έμφαση στις καινοτόμες εφαρμογές και την εξέλιξή τους στον χρηματοοικονομικό τομέα. Στο Κεφάλαιο 3, θα εξετάσουμε τη παραδοσιακή χρηματοοικονομική, αναλύοντας τα χαρακτηριστικά και τις βασικές διαδικασίες που επικρατούν στους παραδοσιακούς χρηματοοικονομικούς τομείς, πριν την έλευση των FinTech εφαρμογών. Στο Κεφάλαιο 4, θα αναλυθούν οι εναλλακτικοί τρόποι χρηματοδότησης, με έμφαση στις καινοτόμες χρηματοδοτικές πρακτικές που προσφέρει η τεχνολογία, όπως είναι οι πλατφόρμες peer-to-peer δανεισμού και οι crowdfunding υπηρεσίες. Στο Κεφάλαιο 5, θα εξετάσουμε τα κρυπτονομίσματα και την τεχνολογία blockchain, αναλύοντας τη λειτουργία τους, τα πλεονεκτήματα και τις προκλήσεις που προσφέρουν ως εναλλακτικές λύσεις χρηματοδότησης, και τον αντίκτυπό τους στην παγκόσμια οικονομία. Έπειτα, στο Κεφάλαιο 6, θα παρουσιαστεί το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε για την έρευνα και την ανάλυση των απόψεων των συμμετεχόντων σχετικά με τις FinTech εφαρμογές και τα κρυπτονομίσματα καθώς και τα αποτελέσματα της ανάλυσης των δεδομένων που θα αποδοθούν στο τελευταίο κεφάλαιο 7, μαζί με μια σφαιρική συμπερασματική ανάλυση όλης της έρευνας .



## 2. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ (FinTech)

### 2.1 Ορισμός

Η χρηματοοικονομική τεχνολογία, ή αλλιώς FinTech (Financial Technology), είναι ένας σύγχρονος κλάδος που συνδυάζει τεχνολογικές λύσεις για τη βελτίωση των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών συνδυάζοντας χρηματοοικονομικά μοντέλα με την τεχνολογία, με στόχο να κάνει τις διαδικασίες πιο γρήγορες, πιο ασφαλείς και πιο εύκολα προσβάσιμες στο κοινωνικό σύνολο. Ουσιαστικά αποτελεί μια καινοτομική προσέγγιση στη χρηματοοικονομική βιομηχανία, η οποία επιδιώκει να προσφέρει πιο αποτελεσματικές και ευέλικτες λύσεις, αλλάζοντας ριζικά τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε και χρησιμοποιούμε τις οικονομικές υπηρεσίες μέχρι σήμερα. Συνδυάζει τη χρηματοοικονομική επιστήμη με την τεχνολογία, δημιουργώντας νέες ευκαιρίες και εργαλεία για επιχειρήσεις, ιδιώτες και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. (Δασκαλάκης & Γεωργιτσέας, 2023)



Εικόνα 1 - Προβλέψεις ανάπτυξης της αγοράς FinTech.

© FinTech Market Size & Future Growth (2025-2029)

## 2.2 Ιστορική αναδρομή

Παρουσιάζοντας μια ιστορική αναδρομή η FinTech άρχισε να εμφανίζεται κατά τη δεκαετία του 1960 κυρίως όταν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εγκαθίδρυσαν τους υπολογιστές για την βελτιστοποίηση των εσωτερικών τους διαδικασιών ξεκινώντας από τα πιο ανεπτυγμένα κράτη και στη συνέχεια διαδίδοντας το σε παγκόσμια κλίμακα. Σημαντικό προπύργιο το οποίο εξακολουθεί μέχρι σήμερα να προσφέρει τις υπηρεσίες του αδιάκοπα ακόμα και στα πιο απόμακρα μέρη του κόσμου αποτελεί η ανάπτυξη των αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών ή τα γνωστά σε όλους ΑΤΜ, όπου βελτίωσε σημαντικά την εμπειρία των πελατών επιτρέποντας να πραγματοποιούν αναλήψεις και άλλες συναλλαγές χωρίς την ανάγκη ενδιάμεσου τραπεζικού υπαλλήλου. Μέσα σε λίγες μόνο δεκαετίες σημαντικές καινοτομίες όπως το διαδίκτυο αποτέλεσαν τεράστιο άλμα ως προς στο τρόπο διαχείρισης και διεκπεραίωσης των συναλλαγών κάνοντας ακόμη πιο εύκολο το έργο τόσο για τις τράπεζες όσο και για τους πολίτες. Οι τραπεζικοί οργανισμοί άρχισαν να προσφέρουν διαδικτυακές τραπεζικές υπηρεσίες, δίνοντας στους πελάτες τη δυνατότητα να πραγματοποιούν μεταφορές, να πληρώνουν και να ελέγχουν τους λογαριασμούς τους μέσω του διαδικτύου χωρίς φυσική παρουσία εξοικονομώντας χρόνο και ενέργεια. (Setiawan & Maulisa, 2020) Αυτή η τεχνολογία άνοιξε τον δρόμο για την ηλεκτρονική τραπεζική (Digital Banking) και ανέδειξε τις δυνατότητες των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών να λειτουργούν εξ' αποστάσεως. Στη σύγχρονη εποχή με τη βοήθεια των έξυπνων τηλεφώνων (Smartphone) οι άνθρωποι μπορούν να έχουν πρόσβαση στις χρηματοοικονομικές τους υπηρεσίες μέσω εφαρμογών κάτι που διευκόλυνε τις καθημερινές συναλλαγές ακόμη περισσότερο και ανέδειξε τις δυνατότητες της κινητής τραπεζικής. Μετά την κρίση του 2008 και την δυσπιστία απέναντι στο παραδοσιακό τραπεζικό σύστημα αναπτύχθηκαν νέες τεχνολογίες. Μέσα από τις νέες εφαρμογές ο καθένας μπορεί να συνδιαλέξει, να επενδύσει αλλά και να περιηγηθεί σε χρηματοοικονομικές αγορές και κεφάλαια πολύ εύκολα και γρήγορα χωρίς διαμεσολαβητές ή σύμβουλους υπηρεσιών εξασφαλίζοντας στον εκάστοτε χρήστη την δυνατότητα να δημιουργεί αυτονομία και προοπτικές ανάπτυξης βασιζόμενος στις δικές του ανάγκες. Η ανάγκη για εξέλιξη λόγω των γρήγορων ρυθμών στη σύγχρονη εποχή θα αποφέρει μέσα στην τελευταία δεκαετία σημαντικούς καρπούς καινοτομίας δημιουργώντας ακόμα πιο ευνοϊκές συνθήκες στον συναλλασσόμενο.

## 2.3 Σκοπός της FinTech

Η τεχνολογία ώθησε σε νέες δυνατότητες διεκπεραίωσης των συναλλαγών περιορίζοντας σημαντικά εμπόδια όπως την γεωγραφική τοποθεσία και το υψηλό κόστος, καθιερώνοντας για τον λόγο αυτό εναλλακτικούς τρόπους χρηματοδότησης οι οποίοι ακμάζουν στον οικονομικό χώρο και εξελίσσονται με βάση τις ανάγκες του σύγχρονου πληθυσμού και των επιχειρήσεων. Η χρηματοοικονομική τεχνολογία για τις τραπεζικές υπηρεσίες έχει ανοίξει δίαυλους πλήρης μετάβασης από το παραδοσιακό σύστημα στο ψηφιακό banking με πολλαπλά οφέλη και για τις δύο πλευρές, επιπρόσθετα για τις επενδυτικές στρατηγικές έχει δημιουργήσει καινοτόμες πλατφόρμες και εφαρμογές με άμεση διαχείριση επενδύσεων, χαρτοφυλακίων, διευκολύνοντας την πρόσβαση στις πιστώσεις, στις συναλλαγές και την ταχύτητα πληρωμών προσαρμοσμένες στις ανάγκες του καταναλωτή και των επιχειρήσεων. Η FinTech αλλάζει δραστικά το οικονομικό τοπίο προσαρμόζοντας κάθε νέα τεχνολογία στον όρο χρηματοοικονομική και παρά τις δραστικές και σημαντικές αλλαγές στον τρόπο διακίνησης του χρήματος, ειδικότερα τα τελευταία 30 χρόνια, βρισκόμαστε ακόμα στην αρχή μιας νέας και συνεχούς εξελισσόμενης περιόδου της οικονομίας.



Εικόνα 2 - Απεικόνιση μορφών της FinTech.

© Buffaloboy/Fotolia

## 2.4 Νέες τεχνολογίες

Οι νέες τεχνολογίες της FinTech διαμορφώνουν το μέλλον των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, καθιστώντας τις πιο προσιτές, ασφαλείς και προσαρμόσιμες στις ανάγκες των χρηστών. Η ενσωμάτωση της τεχνητής νοημοσύνης (AI), του blockchain και των άλλων καινοτομιών ενισχύει τη διαφάνεια, τη λειτουργικότητα και την αποδοτικότητα του χρηματοοικονομικού συστήματος. Παράλληλα, η ταχεία ανάπτυξή τους θέτει νέες προκλήσεις, όπως η ασφάλεια δεδομένων και η ρύθμιση, οι οποίες απαιτούν προσεκτική αντιμετώπιση για τη βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου.



Εικόνα 3 - Απεικόνιση της σύνδεσης AI και ανθρώπινου δυναμικού στην παραγωγή

© linkedin.com

- **Τεχνητή νοημοσύνη (AI) και μηχανική μάθηση (ML)** αποτελούν βασικοί πυλώνες καινοτομίας χρηματοοικονομικής τεχνολογίας καθώς επιτρέπουν την ανάλυση δεδομένων σε πραγματικό χρόνο και την αυτοματοποίηση πολύπλοκων διαδικασιών. Η ενσωμάτωση της τεχνητής νοημοσύνης (AI) στον τομέα της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας αποτελεί μια σημαντική αλλαγή. Πέρα από την αυτοματοποίηση των παραδοσιακών τραπεζικών διαδικασιών, η τεχνητή νοημοσύνη περιλαμβάνει

προηγμένα μοντέλα διαχείρισης κινδύνων, αλγοριθμικές συναλλαγές και εξατομικευμένες χρηματοοικονομικές συμβουλές, αξιοποιώντας τα μεγάλα δεδομένα για προβλεπτική ανάλυση, βελτίωση της εμπειρίας πελατών και λειτουργική αποδοτικότητα. Ωστόσο, η ταχεία εξέλιξη αυτών των καινοτομιών εισάγει νέες προκλήσεις και κινδύνους, καθιστώντας απαραίτητη την προσεκτική εξέταση των επιπτώσεών τους. Ένα από τα βασικά ζητήματα είναι αυτό της ασφάλειας δεδομένων, καθώς η αυξανόμενη εξάρτηση από τεχνολογίες που βασίζονται σε δεδομένα εγείρει ανησυχίες σχετικά με την πιθανότητα παραβιάσεων δεδομένων και κακής χρήσης ευαίσθητων πληροφοριών. (Kari, Husain, Marc Lim, Chan, & Tehseen, 2024). Η Μηχανική Μάθηση (Machine Learning - ML) είναι ένα από τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στο ΑΙ για να βοηθήσουν τους ανθρώπους να εκτελούν εργασίες που είναι δύσκολο να πραγματοποιηθούν χωρίς τη βοήθεια μηχανών, λόγω του μεγάλου αριθμού μεταβλητών που εμπλέκονται. Ουσιαστικά θα μπορούσε να οριστεί ως ένας υποτομέας της τεχνητής νοημοσύνης που δίνει στους υπολογιστές τη δυνατότητα να μαθαίνουν χωρίς να είναι ρητά προγραμματισμένοι και να επιλύουν ένα πρόβλημα. Οι αλγόριθμοι ML μαθαίνουν μέσα από μια τεράστια γκάμα δεδομένων και εφαρμόζουν αυτή τη γνώση για να κάνουν προβλέψεις.

- **Robo-Advisors** αποτελούν αυτοματοποιημένες πλατφόρμες παροχής επενδυτικών συμβουλών, που χρησιμοποιούν αλγόριθμους και τεχνητή νοημοσύνη για τη διαχείριση χαρτοφυλακίων επενδύσεων. Η λειτουργία τους βασίζεται σε δεδομένα που παρέχονται από τους χρήστες, όπως οι επενδυτικοί στόχοι, το ρίσκο που μπορούν να αναλάβουν και ο χρονικός ορίζοντας των επενδύσεών τους. Η λειτουργία τους είναι να αποτυπώσουν τις ανάγκες του χρήστη μέσα από ερωτηματολόγια σχετικά με την οικονομική τους κατάσταση, τους στόχους και την ανοχή τους στον κίνδυνο, στη συνέχεια οι αλγόριθμοι επεξεργάζονται τις απαντήσεις και προτείνουν επενδυτικές στρατηγικές ενώ στη συνέχεια προσαρμόζουν το χαρτοφυλάκιο βάσει των μεταβολών της αγοράς ή των στόχων του χρήστη με κύριο γνώμονα το ιστορικό του. Οι Robo-Advisors αλλάζουν τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η διαχείριση επενδύσεων, προσφέροντας μια προσιτή, αυτοματοποιημένη εναλλακτική μορφή σε

σχέση με τις παραδοσιακές υπηρεσίες. Για παράδειγμα, οι (Hackethal, Haliassos, & Jappelli, 2012) δείχνουν ότι τα χαρτοφυλάκια που διαχειρίζονται σύμβουλοι έχουν χειρότερες επιδόσεις σε σύγκριση με εκείνα που δεν λαμβάνουν συμβουλές, κυρίως επειδή οι σύμβουλοι πραγματοποιούν συχνότερες συναλλαγές, παράγοντας προμήθειες που ωφελούν τους ίδιους εις βάρος των επενδυτών. Οι ρομποτικοί σύμβουλοι έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν σημαντικά οφέλη στους καταναλωτές για διάφορους λόγους, πιο αναλυτικά αναφερόμενοι σ' αυτούς:

#### Χαμηλό κόστος

Μπορούν να παρέχουν χρηματοοικονομικές συμβουλές με χαμηλές χρεώσεις, καθώς οι κατανομές χαρτοφυλακίων των επενδυτών είναι πλήρως αυτοματοποιημένες.

#### Προσβασιμότητα σε ευρύτερο κοινό

Μπορούν να εξυπηρετήσουν άτομα ανεξαρτήτως επιπέδου πλούτου, σε αντίθεση με τους ανθρώπινους χρηματοοικονομικούς συμβούλους που περιορίζονται χρονικά και συνήθως εξυπηρετούν πιο εύπορα νοικοκυριά.

#### Αυτοβελτίωση

Βασίζονται σε αυτοματοποιημένους αλγόριθμους που μπορούν να παρακολουθούνται και να βελτιώνονται με την πάροδο του χρόνου.

#### Διαφάνεια και συνέπεια

Οι αποφάσεις των ρομποτικών συμβούλων είναι προγραμματισμένες και μπορούν να ελεγχθούν και να εξηγηθούν τόσο στους επενδυτές όσο και στους ρυθμιστικούς φορείς με συνέπεια. (G. Rossi & D'Acunto, 2020)



- **Μεγάλες βάσεις δεδομένων (Big Data Analytics)** που επιτρέπουν τη συλλογή, αποθήκευση και ανάλυση τεράστιου όγκου δεδομένων, βοηθώντας στη λήψη στρατηγικών αποφάσεων με έμφαση σε εφαρμογές που επικεντρώνονται στην ανάλυση της καταναλωτικής συμπεριφοράς για την βελτίωση των στρατηγικών marketing ενώ επίσης με την προσαρμογή των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στις ανάγκες των χρηστών εξασφαλίζουν μια ασπίδα ασφαλείας για την διαχείριση κινδύνων. Οι τεχνολογίες blockchain τις οποίες θα τις αναλύσουμε και στην συνέχεια αποτελούν και το βασικό σημείο της έρευνας καθώς είναι ένα κατακευματισμένο και αποκεντρωμένο καθολικό που αποθηκεύει δεδομένα σε μπλοκ. Η τεχνολογία blockchain μετασχηματίζει τη λειτουργία πολλών κλάδων, προσφέροντας καινοτομία, ασφάλεια και αποτελεσματικότητα. Παρόλο που αντιμετωπίζει προκλήσεις, οι δυνατότητές της είναι τεράστιες, ειδικά σε τομείς όπως η χρηματοοικονομική τεχνολογία, η υγειονομική περίθαλψη και η εφοδιαστική αλυσίδα. Με τη συνεχή εξέλιξη και ανάπτυξη, το blockchain αναμένεται να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στο μέλλον της τεχνολογίας.



Εικόνα 4 - Λέξεις κλειδιά που σχετίζονται με την διαχείριση, αποθήκευση και ανάλυση δεδομένων

© vecteezy.com

### 3. ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

#### 3.1 Σύντομη περιγραφή

Ο όρος παραδοσιακή χρηματοοικονομική αναφέρεται στις κλασικές θεωρίες, μεθόδους και προσεγγίσεις που χρησιμοποιούνται για τη μελέτη, την κατανόηση και τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων. Η παραδοσιακή χρηματοοικονομική στηρίζεται στις αρχές της οικονομικής ορθολογικότητας και εστιάζει κυρίως στην ανάλυση αριθμητικών δεδομένων, τη μεγιστοποίηση της αξίας των μετόχων και τη διαχείριση των κινδύνων. Το σύστημα είναι προσαρμοσμένο στους δείκτες που με τα αριθμητικά αποτελέσματα υποδεικνύουν την δύναμη της αγοράς. Η παραδοσιακή χρηματοοικονομική ασχολείται με τη διαχείριση κεφαλαίων κυρίως μέσω τραπεζικών και κεφαλαιαγορών ενώ εστιάζει στη χρηματοδότηση μέσω παραδοσιακών μέσων όπως τα δάνεια, ομόλογα, μετοχές και άλλες μορφές χρηματοοικονομικών προϊόντων. Η παραδοσιακή χρηματοοικονομική, παρά τα θεμέλια που έχει θέσει για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών, αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις στη σύγχρονη εποχή, κυρίως λόγω της αυξημένης πολυπλοκότητας των παγκόσμιων αγορών και της αργής προσαρμογής στις ανάγκες των χρηστών. Αυτές οι αδυναμίες δημιούργησαν το έδαφος για την ανάπτυξη της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας, η οποία υπόσχεται ταχύτητα, διαφάνεια και ευρύτερη προσβασιμότητα. Οι αναλύσεις και οι αποφάσεις για τα μέλλον βασίζονται κυρίως σε ιστορικές επιδόσεις, ισολογισμούς, καταστάσεις ταμειακών ροών και άλλους αριθμοδείκτες. Στόχος των παραδοσιακών χρηματοοικονομικών πρακτικών είναι η μεγιστοποίηση της αξίας των μετόχων και η αύξηση του κέρδους ενώ ελάχιστη έμφαση δίνεται σε κοινωνικούς ή περιβαλλοντικούς παράγοντες (ESG), οι οποίοι δεν ήταν ιστορικά προτεραιότητα .

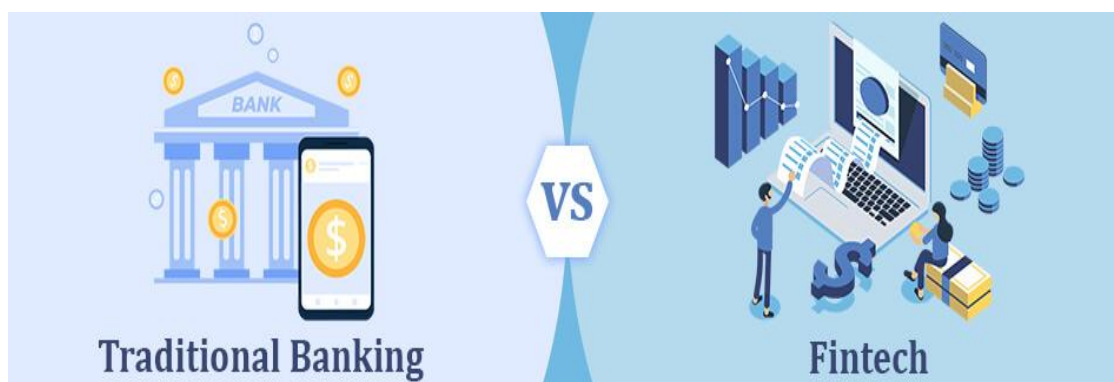


### 3.2 Χαρακτηριστικά της παραδοσιακής χρηματοοικονομικής

Με τον όρο παραδοσιακή χρηματοοικονομική το μυαλό του ανθρώπου εστιάζει σε μοντέλα τα οποία γνωρίζει και αντιλαμβάνεται ως βιώσιμα για τις συναλλαγές και τις επενδύσεις του όπως τις τράπεζες και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Τα μοντέλα αυτά λειτουργούν ως μεσάζοντες για τις συναλλαγές και τις επενδυτικές ροές. Η παραδοσιακή χρηματοοικονομική στηρίζεται σε δομές και μηχανισμούς που έχουν αναπτυχθεί και εδραιωθεί για δεκαετίες, αν όχι αιώνες. Βασίζεται σε φυσικές τοποθεσίες, όπως είναι οι τράπεζες, τα χρηματιστήρια και οι επενδυτικοί οργανισμοί, που λειτουργούν ως ενδιάμεσοι χαρακτηριζόμενη από συναλλαγές πρόσωπο με πρόσωπο, εκτεταμένη γραφειοκρατία και μια συντηρητική προσέγγιση στην καινοτομία. Συμβαδίζουν με τις κανονιστικές ρυθμίσεις και τα νομοθετικά πλαίσια των κυβερνήσεων και της κεντρικής αγοράς με απώτερο έλεγχο στην δομή και την διαχείριση όλων των χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων. Οι αποφάσεις και οι ενέργειες για την ανάπτυξη της αγοράς στο μέλλον στηρίζονται σε παραδοχές που προκύπτουν από ιστορικές τάσεις. Τα παραδοσιακά μοντέλα συλλογής πληροφοριών και υπολογισμού της αξίας και σύγκρισης τιμών δεν λαμβάνουν υπόψη την ταχεία αλλαγή συνθηκών της αγοράς ή τις μη ποσοτικοποιήσιμες παραμέτρους. Το επιχείρημα βασίζεται στην ιδέα ότι όλοι λαμβάνουν προσεκτικά υπόψη όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες πριν λάβουν επενδυτικές αποφάσεις. Κάθε απόφαση πρέπει να λαμβάνεται με συστηματικό τρόπο κάτι το οποίο καθιστά και την αγορά ακόμα πιο αποδοτική. (Maheran & Muhammad, 2009) Είναι ευρέως γνωστό ότι τα ζητήματα που αφορούν την επένδυση και τη χρηματοδότηση περνάνε μέσα από μια πληθώρα δοκιμασία αξιολόγησης λόγω των γραφειοκρατικών ελέγχων και έγκρισης από πολλαπλά επίπεδα διοίκησης. Οι καθυστερήσεις αυτές μπορεί συχνά να είναι χρονοβόρες και να αποτελέσουν πλήγμα για τις δυναμικές αγορές. Στο κομμάτι των συναλλαγών αποφέρει υψηλές προμήθειες και τα κόστη αυτά είναι ιδιαίτερα σημαντικά για μικρές συναλλαγές ή για επιχειρήσεις που δεν έχουν μεγάλα περιθώρια κέρδους. Οι παραδοσιακές δομές συχνά αποκλείουν άτομα ή επιχειρήσεις που δεν πληρούν συγκεκριμένα οικονομικά κριτήρια, όπως είναι το σταθερό εισόδημα ή καλή πιστοληπτική αξιολόγηση. Η άνιση αυτή πρόσβαση στις υπηρεσίες περιορίζει τις ευκαιρίες σε νεοεισαχθέντες επιχειρήσεις που επιθυμούν να αναπτυχθούν ή άτομα που προέρχονται από περιοχές χωρίς παρελθόν επενδυτικού χαρακτήρα.

### 3.3 Μετάπτωση στην FinTech

Για πολλούς αιώνες, οι παραδοσιακές τράπεζες και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα λειτουργούσαν μέσα σε ένα προκαθορισμένο πλαίσιο, παρέχοντας βασικές υπηρεσίες όπως καταθέσεις, δάνεια και οικονομικές συμβουλές. Πρωταρχικός στόχος για τα ιδρύματα αυτά ήταν να εξασφαλίσουν εμπιστοσύνη, αξιοπιστία και σταθερότητα στον συναλλασσόμενο, δημιουργώντας πολλαπλά δίκτυα καταστημάτων και απασχολώντας μεγάλο εργατικό δυναμικό για τη διαχείριση όλων των δραστηριοτήτων. Ωστόσο, η στροφή του 21ου αιώνα έφερε σημαντικές αλλαγές λόγω της ταχείας και όλο αναπτυσσόμενης τεχνολογίας που δεν θα άφηνε ανέγγιχτο και τον οικονομικό χώρο. Το διαδίκτυο επαναπροσδιόρισε την πρόσβαση στην πληροφορία και στις υπηρεσίες, οδηγώντας στο πρώτο κύμα διαδικτυακής τραπεζικής. Η επιταχυνόμενη υιοθέτηση της FinTech είναι εμφανής μέσα από τη ραγδαία αύξηση της δημοτικότητας των εφαρμογών κινητής τραπεζικής, των ψηφιακών πορτοφολιών και των διαδικτυακών επενδυτικών πλατφορμών πληρωμών. (Batchu, 2023) Αυτή η περίοδος χαρακτηρίστηκε από την έναρξη ιστοσελίδων και online πλατφορμών από τις τράπεζες, προσφέροντας στους πελάτες την ευκολία να επεξεργάζονται τους λογαριασμούς τους από το σπίτι με πρόσβαση σε πληροφορίες και δεδομένα χωρίς φυσική παρουσία ή επικοινωνία με κάποιον εξουσιοδοτημένο υπάλληλο τραπεζικής ή σύμβουλο υπηρεσιών. Οι καταναλωτές στρέφονται ολοένα και περισσότερο προς τις εναλλακτικές λύσεις, λόγω της ευκολίας και της αμεσότητας να διαχειρίζονται τα οικονομικά τους σε πραγματικό χρόνο. Αν και αυτό ήταν ένα σημαντικό βήμα, ήταν μόνο η αρχή. (Komandla & Perumalla, 2017)



Εικόνα 5 - Αναπαράσταση Παραδοσιακής Τραπεζικής έναντι της FinTech

© tatvasoft.com

## Η άνοδος των Startups και ο αντίκτυπός τους στις παραδοσιακές τράπεζες

Προς στα τέλη της δεκαετίας του 2000 και στις αρχές της επόμενης δεκαετίας λοιπόν, η εμφάνιση των FinTech Startups άρχισε να διαταράσσει τα "νερά" στη βιομηχανία τραπεζών. Οι Startups, αξιοποιώντας μια καινοτόμα τεχνολογία και νέα επιχειρηματικά μοντέλα, άρχισαν να προσφέρουν υπηρεσίες που δεν ήταν μόνο πιο αποδοτικές αλλά και πιο πελατοκεντρικές. Από εφαρμογές κινητής τραπεζικής και πλατφόρμες δανεισμού έως blockchain και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες που βασίζονται σε τεχνητή νοημοσύνη, έφεραν μια νέα οπτική στην τραπεζική. Ειδικότερα οι νέοι πελάτες και οι πιο εξοικειωμένοι με την τεχνολογία, άρχισαν να προτιμούν αυτές τις λύσεις ψηφιακής πρώτης προσέγγισης για την ευκολία χρήσης, το χαμηλότερο κόστος και τη βελτιωμένη εμπειρία που παρείχαν. Οι παραδοσιακές τράπεζες βρέθηκαν αντιμέτωπες με τη διπλή πρόκληση να διατηρήσουν τη βάση των υπάρχοντων πελατών τους, ενώ παράλληλα προσπαθούσαν να προσελκύσουν μια νέα γενιά πελατών που απαιτούσε απρόσκοπτες, ψηφιακές αλληλεπιδράσεις διαδραματίζοντας μια πρωτοποριακή αλλαγή σε ένα σύγχρονο και πιο ευέλικτο περιβάλλον από αυτό που γνωρίζαμε μέχρι σήμερα. (Komandla & Perumalla, 2017)



Εικόνα 6 - Ανάλυση της αγοράς FinTech χρονικά ανά περιοχή

© BCG

- Η αγορά FinTech καταγράφει μια απότομη αύξηση στον αριθμό των νέων Startups που εμφανίζονται. Η Αμερική βρίσκεται στην κορυφή ως προς την ανάπτυξη ανά περιοχή. Ωστόσο, η Ευρώπη, η Μέση Ανατολή και η Αφρική (EMEA) ακολουθούν με γρήγορους ρυθμούς, καλύπτοντας τη διαφορά.

## 4. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

### 4.1 Προσέγγιση του όρου

Εμβαθύνοντας στον όρο οι εναλλακτικοί τρόποι χρηματοδότησης είναι επιλογές που μπορούν να υποστηρίξουν την ανάπτυξη επιχειρήσεων, έργων ή προσωπικών στόχων, πέρα από τους παραδοσιακούς τρόπους χρηματοδότησης, όπως οι τραπεζικοί δανεισμοί. Παρόλο που ο όρος «Εναλλακτική χρηματοδότηση» εκφράζεται με διαφορετικούς τρόπους, μπορεί να γίνει κατανοητός ως οι μη παραδοσιακές μέθοδοι χρηματοδότησης ή εξεύρεσης κεφαλαίων αντί για τις παραδοσιακές μεθόδους χρηματοδότησης, που αναφέρονται κυρίως στη λήψη τραπεζικού δανείου. Σήμερα η εναλλακτική χρηματοδότηση και η παρουσία διαδικτυακών πλατφορμών που συνδέουν δανειστές και δανειολήπτες έχουν γίνει έννοιες αλληλένδετες.

#### Βασικά χαρακτηριστικά τους :

- ✓ Οι εναλλακτικοί τρόποι χρηματοδότησης δεν βασίζονται στο καθιερωμένο τραπεζικό σύστημα, μειώνοντας τις γραφειοκρατικές διαδικασίες και τις αυστηρές απαιτήσεις πιστοληπτικής ικανότητας.
- ✓ Οι περισσότερες μορφές εναλλακτικής χρηματοδότησης αξιοποιούν διαδικτυακές πλατφόρμες και εφαρμογές για τη σύνδεση επενδυτών και δανειοληπτών παρέχοντας αμεσότητα και ευελιξία.
- ✓ Απευθύνονται τόσο σε μικρές επιχειρήσεις που αναζητούν κεφάλαιο, όσο και σε μεμονωμένα άτομα ή ομάδες που χρειάζονται πόρους για προσωπικά ή κοινωνικά έργα για υλοποίηση.

Παρόλο που η εναλλακτική χρηματοδότηση όλο ένα κι αναπτύσσεται και γίνεται πιο εμφανής στο χρηματοδοτικό σκηνικό, η παραδοσιακή χρηματοδότηση εξακολουθεί να την ξεπερνά ως πηγή κεφαλαίων. Η παραδοσιακή μέθοδος δανεισμού χρημάτων παραμένει η πιο δημοφιλής για δανειολήπτες που επιδιώκουν, συχνά, να συγκεντρώσουν κεφάλαια για τις επιχειρήσεις τους (Obiora & Csordás, 2017). Πάραυτα με την ανάπτυξη της τεχνολογίας σε πολλούς τομείς και την αυξανόμενη αποδοχή αυτών των μεθόδων, οι εναλλακτικοί τρόποι χρηματοδότησης αποτελούν πλέον αναπόσπαστο μέρος του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος καθώς έχουν αρχίσει να αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες άντλησης κεφαλαίων κυρίως για μικρομεσαίες επιχειρήσεις (MME) οι οποίες αδυνατούν να ανταπεξέλθουν στον ανταγωνισμό και επιζητούν πιο ευέλικτη και συχνά λιγότερο κοστοβόρα εξυπηρέτηση χρηματοδότησης για την ανάπτυξη τους.



**Εικόνα 7 - Απεικόνιση πτυχών της συλλογικής χρηματοδότησης**

©kinanis.com

## 4.2 Crowdfunding - Συλλογική χρηματοδότηση

Το crowdfunding ή δημόσια χρηματοδότηση είναι σήμερα μία από τις πιο επιτυχημένες μεθόδους για την εναλλακτική χρηματοδότηση έργων. Χρησιμοποιούμε τον όρο crowdfunding όταν πρόκειται για ένα σαφώς καθορισμένο έργο, για το οποίο ζητείται ένα προκαθορισμένο ποσό εντός μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, όπου ο επενδυτής λαμβάνει ένα αντάλλαγμα ή μια επιβράβευση. Ένα win-win σενάριο. (Crowdfunding, 2019)

Σε αντίθεση με πολλές άλλες μορφές χρηματοδότησης επιχειρήσεων, τα έργα που εμπλέκονται σε crowdfunding έχουν μια ευρεία ποικιλία στόχων. Τα έργα αυτά επιδιώκουν να συγκεντρώσουν μικρά ποσά κεφαλαίου, συχνά κάτω από 1000 δολάρια, για την έναρξη ενός συγκεκριμένου πλάνου. Σε αυτές τις περιπτώσεις, το κεφάλαιο κατά κύριο λόγο συχνότερα προέρχεται από φίλους και οικογένεια. Ωστόσο, ολοένα και περισσότερο, το crowdfunding ακμάζει στον χρηματοοικονομικό κλάδο και αποτελεί μια βιώσιμη εναλλακτική πηγή κεφαλαίου εκκίνησης για επιχειρηματίες παρέχοντας τους τη δυνατότητα να εξασφαλίσουν το κεφάλαιο που χρειάζεται για να ξεκινήσουν την επιχειρηματική τους ιδέα. Για παράδειγμα, από τα πενήντα έργα με τη μεγαλύτερη χρηματοδότηση στο Kickstarter έως το 2012, που αποτελεί κορυφαία πλατφόρμα crowdfunding, τα 45 από αυτά κατάφεραν και εξελίχθηκαν σε συνεχιζόμενες επιχειρηματικές εταιρείες. (Mollick, 2014)

Οι επενδυτές πιθανότατα έχουν μεγάλο ενδιαφέρον για το έργο και επιθυμούν να επενδύσουν, παρόλο που δεν λαμβάνουν τίποτα ως αντάλλαγμα. Ωστόσο, μπορεί να λάβουν κοινωνική ανταμοιβή. Οι άνθρωποι πολλές φορές αποκτούν την επιθυμία να συμμετέχουν σε πλατφόρμες crowdfunding επειδή αισθάνονται κοινωνική αλληλεγγύη και θέλουν να επενδύσουν σε έργα με ανθρώπους που έχουν τα ίδια ενδιαφέροντα και ευαισθησίες. (Gerber, Hui, & Kuo, 2012)

#### 4.2.1 Πλεονεκτήματα

- **Διατήρηση ελέγχου από τους επιχειρηματίες**

Σε αντίθεση με άλλα επιχειρηματικά μοντέλα όπως τους επενδυτές επιχειρηματικού κεφαλαίου (venture capital) και τους αγγέλους-επενδυτές (business angels), οι οποίοι αποκτούν σημαντικό έλεγχο στις αποφάσεις της εταιρείας, το crowdfunding απέχει από τη διαδικασία καθώς δεν απαιτεί την παραχώρηση τέτοιων δικαιωμάτων. Με τον τρόπο αυτό οι επιχειρηματίες που αντλούν κεφάλαια μέσω crowdfunding διατηρούν την ανεξαρτησία τους και δεν αλλοιώνουν την ταυτότητα της επιχείρησής τους.

- **Εύκολη πρόσβαση στη χρηματοδότηση**

Οι πλατφόρμες crowdfunding επιλύουν το πρόβλημα της έλλειψης χρηματοδότησης για πολλούς επιχειρηματίες που δεν πληρούν τα κριτήρια για κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου. Επίσης, υπογραμμίζει ότι οι μικρές επιχειρήσεις έχουν περιορισμένες επιλογές χρηματοδότησης, καθώς οι τραπεζικές δανειοδοτήσεις απορρίπτονται συχνά λόγω έλλειψης εγγυήσεων ή ιστορικού λειτουργίας. Το crowdfunding γεφυρώνει αυτό το χρηματοδοτικό χάσμα, συνδέοντας τις μικρές επιχειρήσεις με το ευρύ κοινό ώστε να συγκεντρώσουν κεφάλαια χωρίς την ανάγκη παραδοσιακών πηγών χρηματοδότησης. (Bechter, Jentzsch, & Frey, 2011)

- **Ελαχιστοποίηση ρίσκου**

Το crowdfunding επιτρέπει στους επιχειρηματίες να συγκεντρώσουν κεφάλαια χωρίς να χρειάζεται να επενδύσουν σημαντικά δικά τους κεφάλαια ή να αναλάβουν μεγάλα δάνεια. Αυτό μειώνει το οικονομικό ρίσκο που συνδέεται με την εκκίνηση ή την επέκταση μιας επιχείρησης.

- **Οφέλη για τις κοινότητες**

Το crowdfunding μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την οικονομική ενίσχυση των τοπικών κοινοτήτων, δημιουργώντας βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Βοηθά στη δημιουργία μιας πιστής βάσης υποστηρικτών που μπορεί να μετατραπεί σε πελάτες ή διαφημιστές ενώ ακόμη έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας και να συμβάλλει στη μακροπρόθεσμη οικονομική ανάκαμψη. (Sigar, 2012)



- **Διεθνής πρόσβαση σε κεφάλαια**

Επιτρέπει τη συγκέντρωση κεφαλαίων από διεθνές κοινό μέσω διαδικτύου, ξεπερνώντας γεωγραφικούς περιορισμούς και Επιταχύνει την ανάπτυξη προϊόντων και την είσοδο τους στην αγορά με τη χρηματοδότηση από πολλούς ενδιαφερόμενους χωρίς περιορισμούς ή εμπόδια που θα προέκυπταν λόγω ρυθμίσεων ή κυβερνητικών αποφάσεων από κάποιες περιοχές.

- **Δοκιμή αγοραστικής αποδοχής**

Το crowdfunding επιτρέπει στους επιχειρηματίες να αξιολογήσουν την αποδοχή της αγοράς για την ιδέα ή το επιχειρηματικό τους μοντέλο. Η ανταπόκριση του κοινού σε μια καμπάνια χρηματοδότησης παρέχει ενδείξεις για την πιθανότητα επιτυχίας της ιδέας. Οι πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης παρέχουν ένα ιδανικό μέσο για την προβολή των έργων, ενώ οι φίλοι και συγγενείς των αρχικών επενδυτών μπορούν να προτείνουν την καμπάνια σε ευρύτερο κύκλο γνωστών, ενισχύοντας έτσι την αξιοπιστία της. Αυτό, με τη σειρά του, διευκολύνει τη συμμετοχή εξωτερικών επενδυτών, καθώς βλέπουν ότι το έργο ήδη έχει υποστήριξη και λειτουργεί συγχρόνως σαν ένα εργαλείο μάρκετινγκ ώστε να αυξήσουν την προβολή τους.

#### 4.2.2 Μειονεκτήματα

- **Διοικητικές και λογιστικές προκλήσεις**

Οι επιχειρηματίες που χρησιμοποιούν crowdfunding αντιμετωπίζουν προκλήσεις όπως η καταγραφή συνεισφορών και η αποστολή ανταμοιβών. Όταν υπάρχει μεγάλος αριθμός επενδυτών, οι διοικητικές απαιτήσεις αυξάνονται σημαντικά, καθιστώντας την τήρηση βιβλίων επίπονη, ειδικά σε περίπτωση διανομής μερισμάτων. Η διαχείριση πολλών μικρών επενδυτών μπορεί να οδηγήσει σε πολυπλοκότητα.

- **Αντιμετώπιση απλών επενδυτών**

Μια μεγάλη βάση μη έμπειρων επενδυτών είναι δύσκολο να διαχειριστεί. Απαιτεί εκτενή επικοινωνία και συχνά οδηγεί σε παρεξηγήσεις ή υπερβολικές προσδοκίες. Εάν η ανταμοιβή δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των υποστηρικτών, αυτό μπορεί να οδηγήσει ακόμα και σε αρνητικά σχόλια ή δυσσέσκεια. (D Torrence & Kitchens, 2012)



### • Ρυθμιστικά και νομικά ζητήματα

Σε πολλές χώρες, το crowdfunding δεν ρυθμίζεται επαρκώς, δημιουργώντας νομική αβεβαιότητα και οι επιχειρηματίες είναι αντιμέτωποι με νομικές ευθύνες, ειδικά αν δεν καταφέρουν να τηρήσουν τις δεσμεύσεις τους. Οι διεθνείς κανονισμοί συχνά διαφέρουν, ειδικά σε ζητήματα φορολόγησης και προστασίας δεδομένων σχετικά με τις διασυννοριακές συναλλαγές ενώ από την πλευρά τους οι μικροεπενδυτές ενδέχεται να εκτεθούν σε υψηλό ρίσκο λόγω απουσίας διαφάνειας ή μηχανισμών αποζημίωσης σε περίπτωση αποτυχίας.

### • Δημόσια έκθεση της ιδέας

Η δημοσίευση της ιδέας σε μια πλατφόρμα crowdfunding την καθιστά ορατή σε πιθανούς ανταγωνιστές, οι οποίοι μπορεί να την αντιγράψουν και οι επιχειρηματίες μπορεί να χάσουν το πλεονέκτημα της μοναδικότητας της ιδέας τους ακόμα και πριν υλοποιηθεί το έργο.

### • Χρονοβόρες διαδικασίες

Η προετοιμασία, παρουσίαση και διαχείριση μιας καμπάνιας απαιτούν σημαντική επένδυση χρόνου και πόρων καθώς η διαρκής επικοινωνία με πιθανούς επενδυτές, η απάντηση σε ερωτήσεις και η τακτική ενημέρωση για την πρόοδο της καμπάνιας απαιτούν χρόνο, ο οποίος μπορεί να μην αποφέρει καρπούς στο έργο όπως επίσης και η προσπάθεια να κρατηθεί το ενδιαφέρον υψηλό καθ' όλη τη διάρκεια της καμπάνιας μπορεί να είναι εξαντλητική.



Εικόνα 8 - Απεικόνιση αγοράς Crowdfunding χρονικά

©Polaris Market Research Analysis

### 4.3 Peer-to-Peer Lending - Δανεισμός μεταξύ ιδιωτών

Το Peer-to-Peer (P2P) Lending, γνωστό και ως δανεισμός μεταξύ ομότιμων, είναι μια μορφή χρηματοδότησης που επιτρέπει σε ιδιώτες να δανείζονται και να δανείζουν χρήματα απευθείας, χωρίς τη μεσολάβηση παραδοσιακών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, όπως είναι οι τράπεζες. Πρόκειται για μια διαδικτυακή πλατφόρμα που φέρνει σε επαφή δανειολήπτες που χρειάζονται χρηματοδότηση με επενδυτές που επιθυμούν να αποκομίσουν απόδοση από τα κεφάλαιά τους όπως και στην περίπτωση του crowdfunding. Βασική διαφορά των δύο μοντέλων αποτελεί ότι στο crowdfunding, οι χρηματοδοτήσεις συχνά περιλαμβάνουν δωρεές ή επενδύσεις χωρίς εγγύηση επιστροφής χρημάτων, ενώ στο P2P lending, οι επενδυτές δανείζουν χρήματα και αναμένουν επιστροφή με τόκους. Αυτό το μοντέλο χρηματοδότησης μπορεί να οριστεί ως πλατφόρμες που διευκολύνουν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες μέσω άμεσων, μονομερών συμβάσεων μεταξύ ενός αποδέκτη και ενός ή περισσότερων παροχών. Στην P2P δανειοδότηση, τα άτομα χρηματοδοτούν μικρά μέρη δανείων και λαμβάνουν το κεφάλαιό τους συν τους τόκους όταν ο δανειολήπτης αποπληρώνει το δάνειο με το ρίσκο αθέτησης. Οι δύο μεγαλύτεροι ισότοποι P2P αποτελούν οι Prosper και Lending Club. Η Prosper ξεκίνησε το 2006 και η Lending Club περίπου ένα χρόνο αργότερα. (Mach, Carter, & Slattery, 2014)

Υπάρχουν διάφοροι όροι που χρησιμοποιούνται για τις διαφορετικές μορφές χρηματοδότησης Peer-to-Peer. Αναλυτικότερα κάποιες από τις κατηγορίες αφορούν :

- **Δανεισμό Peer-to-Peer**, όπου αναφέρεται στην άμεση παροχή δανείων από δανειστές προς καταναλωτές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- **Επενδύσεις ιδίων κεφαλαίων Peer-to-Peer**, όπου ανταποκρίνεται αντίστοιχα στην άμεση παροχή κεφαλαίων από επενδυτές σε νεοφυείς και μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- **Συνάλλαγμα Peer-to-Peer**, όπου άτομα και επιχειρήσεις συνδέονται διαδικτυακά για να ανταλλάξουν νομίσματα απευθείας. (Moenninghoff & Wieandt, 2013)

#### 4.3.1 Προεπισκόπηση στα οφέλη

- **Διαφάνεια και αξιολόγηση**

Για να μπορέσουν οι δανειστές να λάβουν ενημερωμένες αποφάσεις με βάση αξιόπιστες πληροφορίες, οι πλατφόρμες δανεισμού P2P υποχρεώνουν τους δανειολήπτες να παρέχουν χρηματοοικονομικές πληροφορίες που έχουν επικυρωθεί από εξωτερικούς φορείς. Αρκετές πλατφόρμες υποχρεούνται να παρέχουν δημογραφικές πληροφορίες, όπως το φύλο ή την ηλικία. ενώ οι δανειολήπτες έχουν επίσης συχνά τη δυνατότητα να παρέχουν πληροφορίες όπως τα χόμπι, το οικογενειακό υπόβαθρο. Αυτά τα χαρακτηριστικά αποτελούν καθοριστικοί παράγοντες του P2P δανεισμού, καθώς επηρεάζουν σημαντικά την επιτυχή χρηματοδότηση της καταχώρισης δανείου ενός δανειολήπτη και το απαιτούμενο επιτόκιο. Οι περισσότερες πλατφόρμες δανεισμού P2P παρέχουν στους δανειστές μια επισκόπηση των χρηματοοικονομικών χαρακτηριστικών του δανειολήπτη ως κύριο δείκτη φερεγγυότητας που περιλαμβάνουν για παράδειγμα τη βαθμολογία πιστοληπτικής ικανότητας όπου τα στοιχεία συνήθως συλλέγονται από εξωτερικούς οίκους αξιολόγησης. (Bachmann, et al., 2011)

- **Προσαρμοστικότητα στην διαχείριση χαρτοφυλακίου για τους επενδυτές**

Το P2P lending επιτρέπει στους επενδυτές να διαφοροποιούν τις επενδύσεις τους και να κατανοούν καλύτερα τον κίνδυνο, επιλέγοντας δάνεια με βάση τη δική τους στρατηγική ρίσκου, είτε αυτό σημαίνει να επενδύσουν σε χαμηλότερου ρίσκου δάνεια για σταθερές αποδόσεις, είτε να επιλέξουν πιο ριψοκίνδυνα δάνεια με υψηλότερες αποδόσεις. Οι επενδυτές μπορούν να διασκορπίσουν τα κεφάλαιά τους σε πολλαπλά δάνεια, μειώνοντας την έκθεση σε έναν μόνο δανειολήπτη. Αυτό σημαίνει ότι αν κάποιος δανειολήπτης δεν αποπληρώσει το δάνειο, οι άλλοι δανειολήπτες του χαρτοφυλακίου μπορεί να μειώσουν τις συνολικές απώλειες. Ουσιαστικά η προσαρμοστικότητα και η αυτόνομη διαχείριση των επενδυτών να κατανέμουν τα κεφάλαια τους αυξάνει την ευελιξία και συχνά εξασφαλίζει αποδοτικότερα κέρδη σε σχέση με τον παραδοσιακό τρόπο.

- **Πρόσβαση και ευελιξία για τους δανειολήπτες**

Επιτρέπει στους δανειολήπτες να αποκτούν πρόσβαση σε κεφάλαιο που διαφορετικά θα ήταν δύσκολο να εξασφαλίσουν μέσω παραδοσιακών χρηματοπιστωτικών θεσμών. Οι δανειολήπτες έχουν άμεση επικοινωνία με τους επενδυτές και διαφάνεια

σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις των δανείων τους παρακάμπτοντας τον μεσάζοντα και τις γραφειοκρατικές διαδικασίες. Επιπρόσθετα όσο χαμηλή πιστοληπτική ικανότητα και να έχει ο δανειολήπτης μπορεί να αποκομίσει όφελος και να εξασφαλίσει δάνεια που δεν θα μπορούσε συγκριτικά με παραδοσιακούς τρόπους ακόμα και με θετική διάθεση στην αποπληρωμή. Οι ταχύτερες διαδικασίες, οι άμεσες πηγές κεφαλαίου και η συνεχής επικοινωνία μεταξύ του εντολέα και του εντολοδόχου μπορούν να καλλιεργήσουν ένα πιο αποδοτικό-συνεργατικό κλίμα για την επίτευξη στόχων και αύξηση κερδών σε πραγματικό χρόνο .

#### 4.3.2 Κίνδυνοι χρήσης

- **Κίνδυνος αθέτησης και διαστρέβλωσης ενημέρωσης για τους επενδυτές**

Οι επενδυτές ενδέχεται να μην κατανοούν πλήρως τη φύση των κινδύνων του P2P δανεισμού και να βασίζονται, ως έναν βαθμό, στην ακεραιότητα, ακρίβεια και συνέπεια της αξιολόγησης κινδύνου του φορέα P2P. Η κύρια πηγή εσόδων για τους φορείς των P2P πλατφορμών είναι ουσιαστικά οι προμήθειες συναλλαγών που πληρώνουν οι δανειολήπτες για τη διαμεσολάβηση δανείων μέσω των πλατφορμών τους. Αυτό δημιουργεί ένα πρόβλημα μεταξύ των πλευρών καθώς οι φορείς των P2P πλατφορμών έχουν βραχυπρόθεσμο κίνητρο να μεγιστοποιήσουν τον όγκο των δανείων με απώτερο στόχο την πιθανότητα διένεξης συμφερόντων στις αμοιβές , κάτι που θα μπορούσε να επηρεάσει τη σοβαρότητα των αξιολογήσεών τους , να εγείρει ζητήματα σχετικά με την ποιότητα αυτής της χρηματοοικονομικής συμβουλής και έμμεσα να υπονομεύουν τον επενδυτή. Ακόμα κι αν οι επενδυτές κατανοούν τον κίνδυνο, παραμένει το ζήτημα του ποιο ποσοστό απόδοσης πρέπει να αναμένουν. (Davis & Murphy, 2016)

- **Κίνδυνος τερματισμού λειτουργίας από τον φορέα**

Οι επενδυτές έρχονται αντιμέτωποι με τον κίνδυνο ο P2P φορέας να σταματήσει τη λειτουργία του λόγω μη κερδοφορίας του επιχειρηματικού μοντέλου ή λόγω άλλων λειτουργικών προβλημάτων που μπορούν να αποτυπωθούν στην αποτυχία του λογισμικού της πλατφόρμας. Αξίζει να αναφερθεί ότι ακόμα και αν οι δανειολήπτες

επιθυμούν να μην προχωρήσουν σε αθέτηση των πληρωμών, προκύπτει το πρόβλημα της διαχείρισης των συνεχιζόμενων αποπληρωμών και της μετάδοσής τους στους επενδυτές. Η μεταβίβαση του χαρτοφυλακίου και των λογαριασμών σε άλλο φορέα υπό την καθοδήγηση ενός συντονιστή είναι μια πιθανή λύση σε αυτό, αλλά παραμένει η πιθανότητα να υπάρχουν σημαντικές ζημιές για τους επενδυτές. (Davis & Murphy, 2016)

- **Έλλειψη ρευστότητας στις επενδύσεις**

Η αντιστοίχιση ωρίμανσης δανειοληπτών και επενδυτών καθιστά τις P2P επενδύσεις σε μεγάλο βαθμό μη ρευστοποιήσιμες λόγω της φύσης του συστήματος που συνδέει άμεσα δανειολήπτες και επενδυτές. Πιο αναλυτικά οι επενδυτές χρηματοδοτούν δάνεια με συγκεκριμένη διάρκεια, μέχρι να αποπληρωθεί το δάνειο λοιπόν, ο επενδυτής δεν κατέχει την δυνατότητα ανακτήσει τα χρήματά του σε αντίθεση με τις δευτερογενείς αγορές όπου μπορεί να πουλήσει στο χρηματιστήριο χωρίς περικοπές και καθυστερήσεις στην απόδοση του. Αυτή η αβεβαιότητα αδυναμίας πώλησης μπορεί να αποθαρρύνει επενδυτές που προτιμούν πιο ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία με στροφή στον παραδοσιακό τρόπο όπως μετοχές ή ομόλογα. (Davis & Murphy, 2016)

- **Κίνδυνοι για δανειολήπτες**

Ανάλογα με την πιστοληπτική διαβάθμιση, οι δανειολήπτες ενδέχεται να χρεωθούν με υψηλότερα επιτόκια από εκείνα που προσφέρουν παραδοσιακές τράπεζες, ειδικά εάν θεωρούνται υψηλού κινδύνου. Επιπρόσθετα δεν παρέχουν ευελιξία στην διαπραγμάτευση διότι οι P2P πλατφόρμες συνήθως προσφέρουν αυστηρούς και προκαθορισμένους όρους αποπληρωμής κάτι που μπορεί να μην είναι κατάλληλο για όλους τους δανειολήπτες. Ακόμη κάποιες πλατφόρμες μπορεί να λειτουργούν αποτρεπτικά για τον δανειολήπτη είτε με χρεώσεις που δεν είχαν συμφωνηθεί (πρόωρη αποπληρωμή, έκδοση δανείου) είτε λόγω διαφάνειας μεταβιβάζοντας δεδομένα στον επενδυτή αυξάνοντας τον πιθανό κίνδυνο παραβίασης της ιδιωτικότητας που όλο αυτό είναι απόρροια του ασταθές και μη προκαθορισμένου νομοθετικού πλαισίου που δεν παρέχει εγγυήσεις και λειτουργεί αυθαίρετα.

## 4.4 Initial Coin Offering (ICO)

Το Initial coin offering (ICO) είναι μια διαδικασία χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται από εταιρείες, συνήθως στον τομέα της τεχνολογίας και των κρυπτονομισμάτων, για να αντλήσουν κεφάλαια για την ανάπτυξή τους. Ουσιαστικά αντί να εκδίδουν μετοχές όπως σε μια παραδοσιακή αρχική δημόσια προσφορά (IPO), οι εταιρείες εκδίδουν ψηφιακά νομίσματα ή tokens, τα οποία οι επενδυτές μπορούν να αγοράσουν με υπάρχοντα κρυπτονομίσματα, όπως τα πιο γνωστά τον χώρο που είναι το Bitcoin ή επίσης το Ethereum όπου το 2014 τα tokens έκαναν και την εμφάνισή τους για πρώτη φορά για την χρηματοδότηση της ανάπτυξης του. Ουσιαστικά πρόκειται για μια μέθοδο crowdfunding με την πώληση ενός ψηφιακού token για την ανάπτυξη ενός έργου. Στόχος δηλαδή ενός ICO είναι να χρηματοδοτήσει ένα νέο έργο ή προϊόν, προσφέροντας στους επενδυτές τα tokens που αντιπροσωπεύουν μελλοντικά οφέλη ή πρόσβαση στην πλατφόρμα ή υπηρεσία που αναπτύσσει η εταιρεία. Οι επενδυτές συμμετέχουν σε αυτή τη διαδικασία με την προσδοκία ότι τα tokens που αποκτούν θα αποκτήσουν αξία καθώς το έργο εξελίσσεται και γίνεται επιτυχές. Τα διακριτικά που εκδίδονται σε ένα ICO μπορούν να αντιπροσωπεύουν διαφορετικά χαρακτηριστικά, όπως δικαιώματα ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν την ιδιοκτησία, ακόμη τα δικαιώματα χρήσης που αντιπροσωπεύουν την πρόσβαση σε μια υπηρεσία και επιπλέον το δικαιώματα εργασίας, αντιπροσωπεύοντας τη συμβολή της εργασίας. Τα ICOs συχνά χρησιμεύουν ως ένα είδος ψηφιακής χρηματοδότησης για νέες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες στον τομέα των κρυπτονομισμάτων, της τεχνολογίας blockchain και αναγνωρίζονται ως μια εναλλακτική μέθοδος χρηματοδότησης που αποφεύγει τις παραδοσιακές διαδικασίες χρηματοδότησης, όπως οι τράπεζες προσφέροντας σε νέα επιχειρηματικά πρόσωπα χωρίς προϊστορία και εμπειρία στον χώρο να αποκτήσουν πρόσβαση σε κεφάλαια παρακάμπτοντας τα συμβατικά κανάλια των χρηματοπιστωτικών θεσμών όπως και κάθε νέα μορφή χρηματοδότησης στο περιβάλλον της τεχνολογίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι και στην περίπτωση αυτή τα ICO προορίζονταν κυρίως για νεοσύστατες και καινοτόμες εταιρείες που αναζητούσαν χρηματοδότηση. Αυτές οι εταιρείες συνήθως δεν είναι πρόθυμες να διακινδυνεύσουν την κυριότητα τους με εξωτερικούς επενδυτές μέσω εξόρυξης και προτιμούν να εκδώσουν έναν περιορισμένο αριθμό κρυπτονομισμάτων. Τα κρυπτονομίσματα είναι συμβόλαια που παρέχουν στον κάτοχο συγκεκριμένα δικαιώματα, τα οποία είναι καταγεγραμμένα σε κώδικα, γνωστό ως "έξυπνα συμβόλαια" και τρέχουν σε

τεχνολογίες κατανεμημένων καθολικών. (De Andrés, Arroyo, Correira, & Rezola, 2022)  
Τα tokens που εκδίδονται μέσω ICO μπορούν να ταξινομηθούν σε διάφορες κατηγορίες (Wiśniewska, 2018):

- **Δημοσίευση *whitepaper*:** Το έγγραφο αυτό περιλαμβάνει λεπτομερείς πληροφορίες για το έργο, τον αριθμό των tokens, τη μορφή πληρωμής, τις πρόσθετες λειτουργίες, το χρονικό πλαίσιο και τη στρατηγική εισόδου στην αγορά.
- **Δημιουργία *tokens* ή κρυπτονομίσματος:** Αυτό μπορεί να γίνει χρησιμοποιώντας υπάρχουσες πλατφόρμες ή από την ίδια την εταιρεία.
- **Προώθηση *ICO*:** Το πιο σημαντικό και απαιτητικό μέρος. Η αποτελεσματική προώθηση προσελκύει περισσότερους επενδυτές, όπου χρησιμοποιούνται ιστοσελίδες, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και forums κρυπτονομισμάτων για τη διάδοση πληροφοριών ενώ οι κοινωνικές πλατφόρμες συχνά απαγορεύουν τη διαφήμιση ICO για προστασία από απάτες κι άλλες κακόβουλες ενέργειες .
- **Εισαγωγή *tokens* σε ανταλλακτήρια:** Για την αγορά και πώληση των tokens συνεργασία με κορυφαία ανταλλακτήρια, όπως το Binance, το Coinbase ή το Kraken βασισμένα στους κανόνες συμμόρφωσης που ορίζουν οι ίδιοι.
- **Υλοποίηση έργου και παροχή πρόσθετων υπηρεσιών στους επενδυτές:** Τακτική ενημέρωση των επενδυτών για την πρόοδο μέσω αναφορών ή κοινωνικών μέσων και την παροχή πρόσβασης σε πρόσθετες λειτουργίες, όπως δικαιώματα διακυβέρνησης ή μερίσματα, εφόσον προβλέπεται

#### 4.4.1 Κίνδυνοι

- **Κίνδυνοι ασφαλείας**

Εμφανίζονται κίνδυνοι ασφάλειας καθώς είναι επιρρεπείς σε διάφορες κυβερνοαπειλές και απάτες λόγω της ανωνυμίας που προσφέρουν και της έλλειψης ρυθμίσεων πρόληψης. Λόγω αυτού συνεπάγεται ότι οι επενδυτές βρίσκονται εκτεθειμένοι σε κίνδυνο απώλειας των κεφαλαίων τους λόγω κλοπής και απάτης ακόμα κι από λάθη στον κώδικα των έξυπνων συμβολαίων όπου οι χάκερ μπορούν να εκμεταλλευτούν.



- **Ρυθμιστικά πλαίσια**

Σε πολλές χώρες η ρύθμιση κανονιστικών πλαισίων και η έλλειψη νομικής ασφάλειας δημιουργεί αβεβαιότητα και καχυποψία αντίστοιχα τόσο για τους εκδότες ICO και για τους επενδυτές. Συνολικά, ο χώρος των κρυπτονομισμάτων στερείται κανονιστικών οδηγιών και γεννούνται αναπάντητα ερωτήματα γύρω απ' αυτό. Πολλά κράτη απαγορεύουν την κυκλοφορία του αλλά ακόμη και οι δικαιοδοσίες που είναι πιο φιλικές προς την Κρυπτοοικονομία δεν έχουν εκδώσει κάποια σαφή νομοθεσία μέχρι σήμερα που να τα περιλαμβάνει. Επομένως, είναι σημαντικό να κατανοηθεί πλήρως η εκάστοτε νομοθεσία προτού εξεταστεί ένα ICO.

- **Έλλειψη διαφάνειας**

Η έλλειψη διαφάνειας και πληροφόρησης καθώς οι εκδότες τους δεν παρέχουν επαρκή στοιχεία σχετικά με το έργο, την ομάδα και τα χρηματοοικονομικά τους σχέδια, κάτι που δυσκολεύει τους επενδυτές να λάβουν πλήρης αποφάσεις, μη έχοντας πρόσβαση σε ενημερωτικό υλικό και πληροφορίες. Από την άλλη πλευρά οι πολλαπλές αναφορές καθώς και τα υψηλά επίπεδα ρύθμισης μπορεί να περιορίσει τη δυνατότητα των startups και των εταιρειών να χρησιμοποιήσουν τα ICOs ως εργαλείο χρηματοδότησης, λόγω της σύνθετης πρόσβασης σ' αυτές ενώ ορισμένα ICOs υπόσχονται αποδόσεις ή τεχνολογικές εξελίξεις που δεν είναι ρεαλιστικές, εξαπατώντας τους επενδυτές.

- **Κίνδυνοι αγοράς**

Η Υψηλή μεταβλητότητα στην τιμή των tokens μπορεί να μεταβληθεί δραματικά ακόμη και μέσα σε λίγες ώρες, αφήνοντας τους επενδυτές ευάλωτους σε απρόβλεπτες ζημιές από την μία στιγμή στην άλλη. Στα πλαίσια της αγοράς ακόμη τα tokens μπορεί να μην είναι εύκολα διαπραγματεύσιμα, ειδικά αν δεν εισαχθούν σε μεγάλα ανταλλακτήρια μειώνοντας την δυνατότητα των επενδυτών να ρευστοποιήσουν. Πολλά έργα ICO δεν έχουν σαφές επιχειρηματικό μοντέλο με αποτέλεσμα την αποτυχία του έργου μετά την άντληση κεφαλαίων καθώς η αγορά είναι μεγάλη και ανταγωνιστική με αποτέλεσμα να χρειάζεται ένας γνώμονας τεχνογνωσίας για την βιωσιμότητα του πριν την υλοποίηση του έργου .



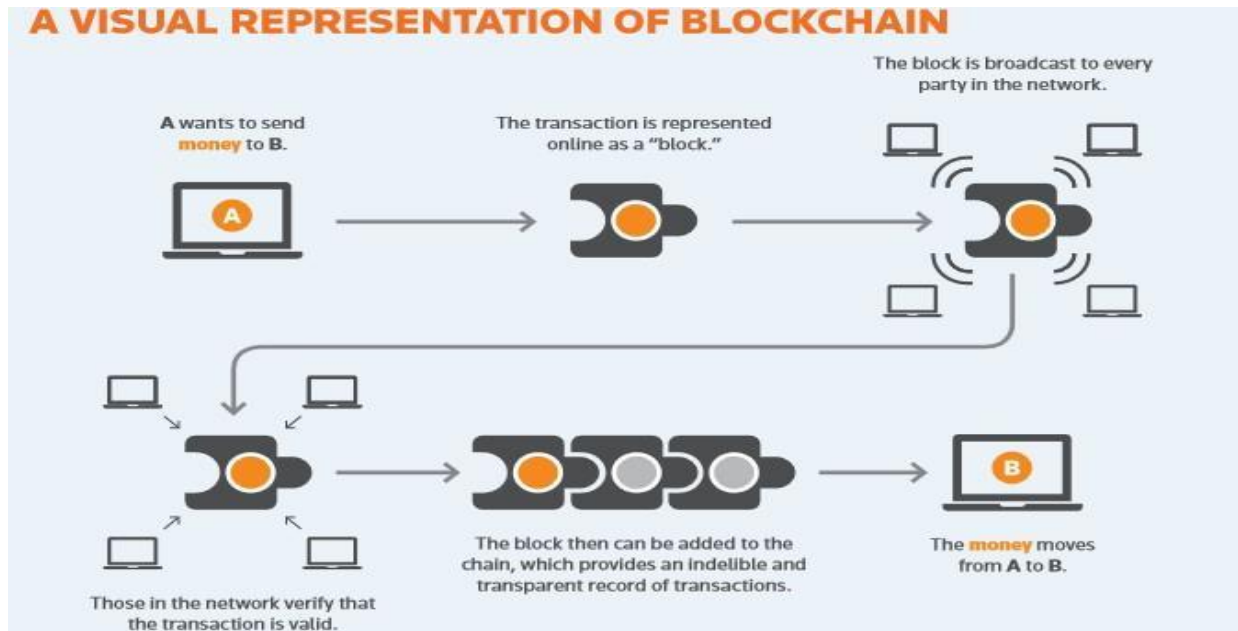
#### 4.4.2 Λύσεις για το μέλλον

Για την πάταξη της επικινδυνότητας και την αντιμετώπιση των προκλήσεων αυτών οι χώρες μπορούν να εδραιώσουν μια πάγια πολιτική όπου θα περιέχουν μια σαφή ρυθμιστική συμμόρφωση για τα ICOs με σαφές νομικό πλαίσιο και συνεργασία με νομικούς συμβούλους που θα προστατεύει τους επενδυτές από τους κινδύνους και θα διασφαλίζει τη διαφάνεια και την ευθύνη των εκδοτών ελαχιστοποιώντας τα περιστατικά ασύμμετρων πληροφοριών. Η χρήση της τεχνολογίας Blockchain αποκλειστικά για την αυτοματοποίηση της επαλήθευσης και της διαφάνειας μπορεί να βοηθήσει στην αντιμετώπιση τέτοιων απειλών ασφάλειας και στη βελτίωση της εμπιστοσύνης των επενδυτών καθώς στα παραδοσιακά πρωτόκολλα διαδικτύου, όπως μια ιστοσελίδα ή τα κοινωνικά δίκτυα, είναι πολύ λιγότερο ασφαλή και επιρρεπή σε επιθέσεις χάκερ. Από την πλευρά τους οι εκδότες οφείλουν να δημοσιεύουν μια πιο λεπτομερή εικόνα σχετικά με το έργο τους με συνεχείς πληροφορίες και αναφορές για το έργο και την πορεία του κάνοντας πιο συμβατή την επικοινωνία. Η ανάλυση των κινδύνων και η λήψη προληπτικών μέτρων είναι απαραίτητες για τη βιωσιμότητα και την αξιοπιστία των ICOs στο συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον της κρυπτοοικονομίας που θα αναλύσουμε στην συνέχεια.

## 5. BLOCKCHAIN ΚΑΙ ΚΡΥΠΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

### 5.1 Blockchain

Η τεχνολογία Blockchain είναι μια αποκεντρωμένη και κατανεμημένη βάση δεδομένων που καταγράφει συναλλαγές με ασφαλή και αδιάβλητο τρόπο. Λειτουργεί ως μια αλυσίδα από μπλοκ (blocks), όπου κάθε μπλοκ περιέχει δεδομένα συναλλαγών, χρονικές σφραγίδες και έναν μοναδικό κρυπτογραφικό σύνδεσμο με το προηγούμενο μπλοκ. Το ενδιαφέρον για την τεχνολογία Blockchain αυξάνεται συνεχώς από τότε που παρουσιάστηκε το 2008. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι πάνω από το 80% των ερευνών επικεντρώνονται κυρίως γύρω από το βασικό λόγο που αναπτύχθηκε αρχικά, δηλαδή για το κρυπτονομίσμα Bitcoin ενώ λιγότερο από το 20% ασχολείται με άλλες εφαρμογές του Blockchain, όπως π.χ. τα έξυπνα συμβόλαια και οι άδειες χρήσης. Ο λόγος για αυτό το ενδιαφέρον είναι τα κεντρικά χαρακτηριστικά του Blockchain, που προσφέρουν μια θετική νότα στην χρήση παρέχοντας ασφάλεια, ανωνυμία στον χώρο και ακεραιότητα δεδομένων χωρίς να απαιτείται κάποιος τρίτος οργανισμός για τον έλεγχο των συναλλαγών, από την άλλη πλευρά όμως τα χαρακτηριστικά αυτά θέτουν πολλές ενδιαφέρουσες προκλήσεις και ερωτήματα που χρειάζεται να επιλυθούν και να αξιολογηθούν με την όλο και αυξανόμενη καθιέρωση στον σύγχρονο χρηματοοικονομικό χώρο. (Yli-Huumo, Ko, Cho, Park, & Smolander, 2016) Συνολικά, το Blockchain ως μια νέα τεχνολογία έχει τη δυνατότητα να αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιούνται οι συναλλαγές στην καθημερινή ζωή και να τον βελτιώσει. Επιπλέον, οι εφαρμογές του δεν περιορίζονται μόνο στα κρυπτονομίσματα, αλλά η τεχνολογία θα μπορούσε πιθανώς να εφαρμοστεί σε διάφορα περιβάλλοντα όπου πραγματοποιούνται κάποιες μορφές συναλλαγών.



Εικόνα 9 - Αναπαράσταση της τεχνολογίας Blockchain

© Financial Times

- Ουσιαστικά η εικόνα μας παρουσιάζει τη ροή μιας συναλλαγής στο blockchain. Αρχικά ο χρήστης A θέλει να στείλει χρήματα στον B και η συναλλαγή αναπαρίσταται ως ένα νέο "block". Το block μεταδίδεται σε όλους τους συμμετέχοντες του δικτύου για επαλήθευση. Οι κόμβοι του δικτύου ελέγχουν την εγκυρότητα της συναλλαγής και, εφόσον αυτή είναι έγκυρη, το block προστίθεται στην αλυσίδα. Η προσθήκη του block δημιουργεί ένα μόνιμο και διαφανές αρχείο συναλλαγών και τα χρήματα μεταφέρονται από τον A στον B.

### 5.1.1 Τύποι δικτύων

Με βάση την έρευνα (Rennock, Cohn, & Butcher, 2018) υπάρχουν δύο τύποι δικτύων blockchain:

- 🚦 **Τα Permissioned blockchains (ιδιωτικά δίκτυα):** Πρόκειται για ιδιόκτητα δίκτυα που χρησιμοποιούνται από συγκεκριμένα άτομα ή οντότητες για τη διεξαγωγή συναλλαγών (π.χ. μια ομάδα τραπεζών που επεξεργάζεται χρηματοοικονομικές συναλλαγές). Τα δίκτυα αναπτύσσονται συνήθως από εταιρείες για αποκλειστική εμπορική χρήση τους.

✚ **Τα Permissionless ή αλλιώς δημόσια blockchains:** Αυτά είναι ανοιχτά δίκτυα ανοιχτού κώδικα στα οποία έχει πρόσβαση και μπορεί να χρησιμοποιήσει οποιοσδήποτε (π.χ. χρήστες BTC που πραγματοποιούν συναλλαγές μεταξύ τους χρησιμοποιώντας Bitcoin ως μέσο πληρωμής).

### 5.1.2 Μηχανισμοί συναίνεσης

Ο μηχανισμός συναίνεσης σαν έννοια είναι ο βασικός πυρήνας για την λειτουργία των συστημάτων blockchain. Ο μηχανισμός αυτός είναι ένας αλγόριθμος ο οποίος επιτρέπει στην ουσία χιλιάδες κόμβους διασκορπισμένους σε όλο τον κόσμο να συμφωνήσουν στη δημιουργία ενός κοινού μπλοκ για την αποθήκευση δεδομένων και της διασφάλιση της ακεραιότητάς τους και θα φτάσουν σε συμφωνία για το ποια δεδομένα είναι έγκυρα. Οι Proof of Work (PoW) και Proof of Stake (PoS) αποτελούν δύο διαφορετικοί μηχανισμοί συναίνεσης που χρησιμοποιούνται στα blockchain για να επιβεβαιώσουν και να προσθέσουν νέες συναλλαγές στην αλυσίδα, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ασφάλεια του δικτύου. Ας εμβαθύνουμε στην φιλοσοφία τους :

#### ❖ **Proof of Work (PoW) – Απόδειξη εργασίας**

Στον μηχανισμό αυτόν οι κόμβοι ή αλλιώς "miners" του δικτύου λύνουν πολύπλοκα μαθηματικά προβλήματα, για να προσθέσουν ένα νέο μπλοκ στην αλυσίδα. Η διαδικασία αυτή απαιτεί ισχυρή υπολογιστική ισχύ για την επίλυση των προβλημάτων, κάτι που εξασφαλίζει ότι οι συναλλαγές είναι αυθεντικές και ότι το σύστημα είναι προστατευμένο από κακόβουλες επιθέσεις. Όταν κάποιος miner λύσει το πρόβλημα, το αποτέλεσμα επαληθεύεται από άλλους στο δίκτυο "εξορύχους" και αυτός που το έλυσε λαμβάνει ανταμοιβή σε κρυπτονομίσματα, όπως είναι το Bitcoin . Η λειτουργία του χαρακτηρίζεται από ασφάλεια και απλότητα καθώς είναι πολύ εύκολη στη κατανόηση αλλά η υπολογιστική εργασία που απαιτείται για τον PoW χρειάζεται μεγάλη ποσότητα ενέργειας, κάτι που το καθιστά μη επιθυμητό από ορισμένους χρήστες λόγω του περιβαλλοντικού αντίκτυπου.

### ❖ **Proof of Stake (PoS) - Απόδειξη κατοχής**

Μια εναλλακτική πρακτική είναι ο μηχανισμός Proof-of-Stake (PoS). Αντί να βασίζεται στην υπολογιστική ισχύ ως το «σπάνιο πόρο», ο πόρος από τον οποίο εξαρτάται η ασφάλεια του δικτύου είναι η κατοχή του ίδιου του νομίσματος, με βάση την ανάλυση σημαίνει μια μορφή απόδειξης ιδιοκτησίας. Έτσι, για να επαληθευτεί μια συναλλαγή και να λάβει ο χρήστης την ανταμοιβή σε νομίσματα θα πρέπει ο miner να κατέχει ο ίδιος κάποια ποσότητα του νομίσματος. (Farell, 2015) Στον μηχανισμό αυτόν λοιπόν η επιλογή του κόμβου που θα επικυρώσει τις συναλλαγές και θα προσθέσει το νέο μπλοκ βασίζεται στο πόσο κρυπτονομίσμα έχει στην κατοχή του ο χρήστης. Παρέχει μια σχετικά απλή δομή συναίνεσης και η διάρκεια της ψηφοφορίας μπορεί να είναι σχετικά σύντομη, επιτρέποντας την ταχεία λήψη αποφάσεων. Αν και συγκριτικά με το PoW δεν απαιτεί μεγάλη υπολογιστική ισχύ και είναι πιο ενεργειακά αποδοτικό ένα από τα κύρια μειονέκτημα του είναι ο ορατός κίνδυνος να δημιουργηθεί κεντροποίηση εξουσίας γύρω από τους εξουσιοδοτημένους του αντιπροσώπους, καθώς οι κάτοχοι μεγάλων ποσοτήτων κρυπτονομισμάτων μπορούν να επηρεάσουν την ψηφοφορία καθιστώντας το δίκτυο ευάλωτο σε προβλήματα ή επιθέσεις.

#### **5.1.3 Smart contracts – Έξυπνα συμβόλαια**

Τα έξυπνα συμβόλαια είναι εκτελέσιμοι κώδικες που εκτελούν αυτόματα συμφωνίες μεταξύ δύο ή περισσότερων μερών σε ένα ασφαλές περιβάλλον χωρίς την ανθρώπινη παρέμβαση. Για να λειτουργήσουν σωστά τα έξυπνα συμβόλαια, χρειάζεται ένας ασφαλής μηχανισμός συναίνεσης που αναλύσαμε προηγουμένως. Ο μηχανισμός συναίνεσης ουσιαστικά είναι αυτός που διασφαλίζει ότι οι όροι και οι ενέργειες του έξυπνου συμβολαίου εκτελούνται με ακρίβεια και ότι κανείς δεν μπορεί να παραποιήσει τα δεδομένα του blockchain. Το έξυπνο συμβόλαιο καθορίζει τους κανόνες που απαιτούνται για την σύναψη μιας συμφωνίας και είναι επιπλέον αρμόδιο για την εκτέλεση λειτουργιών αν οι προϋποθέσεις τηρηθούν με βάση τον αρχικό προγραμματισμό, χωρίς αποκλίσεις από τον σχεδιασμό. Σε σύγκριση με τα παραδοσιακά συμβόλαια, τα έξυπνα συμβόλαια επιτρέπουν στους χρήστες να κωδικοποιούν

τις συμφωνίες και τις σχέσεις εμπιστοσύνης τους, παρέχοντας αυτόματες συναλλαγές χωρίς την εποπτεία μιας κεντρικής αρχής. Λειτουργούν με τον εξής κομβικό τρόπο, αρχικά ένας προγραμματιστής ξεκινάει να γράφει τον κώδικα προγράμματος του συμβολαίου σε μια γλώσσα προγραμματισμού όπως είναι για παράδειγμα η Solidity, στην συνέχεια γίνεται η καταχώρηση του συμβολαίου στο Blockchain και όλες οι αλληλεπιδράσεις με το συμβόλαιο αποθηκεύονται αυτόματα στην αλυσίδα των μπλοκ. Όταν λοιπόν πληρούνται οι προϋποθέσεις που έχουν οριστεί στο συμβόλαιο που είχε θεσπιστεί, αυτό εκτελείται αυτόματα, χωρίς καμία ανθρώπινη παρέμβαση. Για να αποτραπεί η παραποίηση των συμβολαίων, τα έξυπνα συμβόλαια αντιγράφονται σε κάθε κόμβο του δικτύου blockchain. Επιπλέον, με την εκτέλεση των λειτουργιών από υπολογιστές και τις υπηρεσίες που παρέχονται από τις πλατφόρμες blockchain, ελαχιστοποιείται η πιθανότητα του ανθρώπινου λάθους και τυχόν διαφωνίες σε σχέση με τον παραδοσιακό τρόπο. (Khan, Loukil, Ghedira-Guegan, Benkhelifa, & Bani-Hani, 2021)

## 5.2 Κρυπτοοικονομία

Μία από τις μεγαλύτερες καινοτομίες και εφευρέσεις στον σύγχρονο πολιτισμό αφορά το φαινόμενο των κρυπτονομισμάτων καθώς μέσα σε μια δεκαετία έχουν κερδίσει μεγάλο έδαφος στον χρηματοοικονομικό χώρο και η δημοτικότητα τους σε σύντομο χρόνο όλο ένα και επεκτείνεται. Το κρυπτονόμισμα αντιπροσωπεύει ένα ψηφιακό περιουσιακό στοιχείο, του οποίου ο κύριος σκοπός είναι να λειτουργεί ως μέσο ανταλλαγής, αποθήκευσης αξίας και μονάδα μέτρησης, ενώ ταυτόχρονα χρησιμοποιεί κρυπτογραφία για την ασφάλεια όλων των συναλλαγών. Κάθε νέο στοιχείο που προκύπτει ελέγχεται από το ίδιο το σύστημα. (Milutinović, 2018). Το πρώτο κρυπτονόμισμα που δημιουργήθηκε ποτέ ήταν το Bitcoin, το 2009 θεωρείται ότι ένα άτομο ή μια ομάδα ανθρώπων με το ψευδώνυμο Satoshi Nakamoto ήταν πίσω από αυτό. Έπειτα από το Bitcoin, εμφανίστηκαν πολλά άλλα κρυπτονομίσματα στην αγορά, τα οποία αποκαλούνται altcoins, καθώς αποτελούσαν εναλλακτικές εκδοχές του Bitcoin και υποσύνολα του. Το Bitcoin δεν διαθέτει κάποιο κεντρικό σύστημα κανείς δεν μπορεί να το ελέγξει πλήρως, σε αντίθεση στα ηλεκτρονικά τραπεζικά συστήματα όπου

υπάρχει ένα ίδρυμα που μπορεί να εκδίδει νομίσματα και να τυπώνει χρήματα. Τα πράγματα στην κρυπτοοικονομία είναι διαφορετικά καθώς εφαρμόζουν μια κρυπτογραφία για τη συλλογή όλων των πληροφοριών και δεδομένων, και όλα διέρχονται μέσω του blockchain που καταγράφει όλες τις συναλλαγές με διαφάνεια και ασφάλεια, που αντιπροσωπεύει το κατανεμημένο, ψηφιακό λογιστικό βιβλίο. Η κυβέρνηση δεν έχει καμία εξουσία να παράγει νέες μονάδες και όλα ελέγχονται μέσω ενός εικονικού ψηφιακού λογιστικού συστήματος. (Milutinović, 2018). Τα κρυπτονομίσματα βασίζονται στην αποκεντροποίηση blockchain και για τον λόγο αυτό οι συναλλαγές και οι κανόνες διαχείρισης καθορίζονται από έξυπνα συμβόλαια και κοινότητες χρηστών. Το πρωτόκολλο του Bitcoin επιδιώκει να επιλύσει το πρόβλημα της διπλής δαπάνης (double-spending) που υπάρχει στα μη μετρητά συστήματα πληρωμών και απαιτεί την παρέμβαση ενός αξιόπιστου μεσάζοντα όπως είναι για παράδειγμα μια τράπεζα ή ένας φορέας πιστωτικών καρτών (Visa, MasterCard) για να επαληθεύσει την ακεραιότητα της συναλλαγής. Το πρόβλημα της διπλής δαπάνης αντιμετωπίζεται στο Bitcoin μέσω του blockchain, το οποίο διατηρεί αρχεία ιδιοκτησίας και χρονικά στίγματα συναλλαγών, εξαλείφοντας την πιθανότητα ψηφιακής αντιγραφής. Μια συναλλαγή θεωρείται ότι ολοκληρωμένη μόνο όταν χρησιμοποιηθεί επαρκής υπολογιστική ισχύς για την ικανοποίηση της «απόδειξης εργασίας». (Farell, 2015).



Εικόνα 10 - Φανταστική απεικόνιση "εξόρυξης" Bitcoin

© investors.com

- Η εξόρυξη (mining) στην Κρυπτοοικονομία είναι μια διαδικασία μέσω της οποίας νέες μονάδες κρυπτονομισμάτων, όπως Bitcoin, Ethereum, και άλλα, δημιουργούνται και καταχωρούνται σε ένα blockchain. Παράλληλα, εξασφαλίζει την ασφάλεια και τη λειτουργία του δικτύου.



### 5.2.1 Οφέλη

Για να αναλύσουμε περεταίρω τα οφέλη της κρυπτοοικονομίας να σταθούμε στο γεγονός ότι συνδέοντα άμεσα με τη τεχνολογία Blockchain καθώς αποτελεί παρακλάδι και βασικό προπύργιο της λειτουργίας τους. Οι συναλλαγές με χρήση της τεχνολογίας blockchain μοιράζονται λοιπόν βασικά χαρακτηριστικά τα οποία κερδίζουν την εμπιστοσύνη του χρήστη να συνδιαλεχτεί, όπως είναι :

- **Διαφάνεια**

Τα κατανεμημένα καθολικά ενημερώνονται σε πραγματικό χρόνο καθώς πραγματοποιούνται με αυτοματοποιημένη διαδικασία .Με τον τρόπο αυτό μειώνεται ο κίνδυνος απάτης καθώς ο κάθε συμμετέχοντας ενημερώνεται άμεσα για την νέα καταγραφή συναλλαγών, ενώ όλες οι συναλλαγές καταγράφονται σε ένα δημόσιο καθολικό και είναι προσβάσιμες από όλους τους χρήστες του διαδικτύου .

- **Ανήκει μόνο στον κάτοχο του πορτοφολιού**

Υπάρχει ένα μοναδικό ηλεκτρονικό σύστημα πληρωμών όπου ο λογαριασμός ανήκει μόνο στον κάτοχο. Για παράδειγμα, στο PayPal, αν για κάποιο λόγο η εταιρεία αποφασίσει ότι ο κάτοχος χρησιμοποιεί τον λογαριασμό με λάθος τρόπο, το σύστημα έχει το δικαίωμα να παγώσει όλα τα κεφάλαια στον λογαριασμό χωρίς προειδοποίηση στον κάτοχο. Η επιβεβαίωση της σωστής χρήσης του λογαριασμού είναι πλήρως ευθύνη του κατόχου. Ο κάτοχος διαθέτει ένα ιδιωτικό κλειδί και το αντίστοιχο δημόσιο κλειδί, το οποίο είναι η διεύθυνση του πορτοφολιού BTC. Κανείς άλλος εκτός από τον κάτοχο δεν μπορεί να αποσύρει bitcoins. (Bunjaku, Gjorgieva-Trajkovska, & Miteva-Kacarski, 2017)

- **Χαμηλό λειτουργικό κόστος**

Το κρυπτονόμισμα, πιο συγκεκριμένα ο βασιλιάς το Bitcoin, λειτουργεί όπως μετρητά φυσικού χρήματος, συνδυάζοντας τις λειτουργίες του ηλεκτρονικού εμπορίου. Δεν χρειάζεται διαμεσολάβηση που οδηγεί σε προμήθειες και τέλη σε τράπεζες και άλλους οργανισμούς. Το κύριο μέρος αυτής της διαδικασίας είναι οι μαθηματικοί υπολογισμοί , οι οποίοι δεν απαιτούν καθόλου χρήματα. Η προμήθεια σε αυτό το σύστημα είναι μικρότερη από οποιοδήποτε άλλο. Ανέρχεται στο 0,1% του ποσού της συναλλαγής. Τα έξοδα των λειτουργιών πηγαίνουν στα πορτοφόλια των ανθρακωρύχων BTC.



- **Απεριόριστες δυνατότητες συναλλαγών**

Κάθε κάτοχος πορτοφολιού μπορεί να πληρώσει σε οποιονδήποτε, οπουδήποτε και οποιοδήποτε ποσό επιθυμεί. Η συναλλαγή δεν μπορεί να ελεγχθεί ή να αποτραπεί με κάποιον τρόπο, οπότε μπορείς να κάνεις μεταφορές οπουδήποτε στον κόσμο, όσο μακριά και αν βρίσκεται ο άλλος χρήστης με πορτοφόλι Bitcoin. Τα νομίσματα δεν μπορούν να παραποιηθούν, να αντιγραφούν ή να ξοδευτούν δύο φορές.

- **Αυτοματισμός**

Η αυτοματοποίηση καθώς και η έλλειψη κεντρικού διαχειριστή αυξάνουν την αποδοτικότητα και την επιτάχυνση των συναλλαγών χωρίς την ανάγκη για ανθρώπινη παρέμβαση μέσω των έξυπνων συμβολαίων.

- **Αμετάβλητο ιστορικό**

Οι συναλλαγές που έχουν καταγραφεί δεν μπορούν να τροποποιηθούν, εξασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό την αξιοπιστία των δεδομένων που διαχειρίζεται ο εκάστοτε χρήστης. Η κρυπτογράφηση των δεδομένων καθιστούν πολύ δύσκολη την παραβίαση ή αλλοίωση των συναλλαγών.

- **Αποκεντρωμένη λειτουργία**

Δεν απαιτείται κεντρική αρχή ή μεσάζοντες, μειώνοντας με τον τρόπο αυτό τα κόστη και τον κίνδυνο μονοπωλίου. Αυτό συνεπάγεται ότι κανένας δεν έχει τον πλήρη έλεγχο του συστήματος, κάτι που επιτρέπει μεγαλύτερη διαφάνεια και ισότητα στην αγορά.

- **Ευκολία στη χρήση**

Αν και το Bitcoin μπορεί να φαίνεται περίπλοκο για αρχάριους, η διαδικασία αγοράς και αποθήκευσης BTC είναι σχετικά απλή χάρη στις πολλές πλατφόρμες ανταλλαγής και τα πορτοφόλια. Οι χρήστες μπορούν να αγοράσουν Bitcoin μέσω δημοφιλών πλατφορμών, όπως το Coinbase, το Binance ή το Kraken, και να τα αποθηκεύσουν σε εύχρηστα πορτοφόλια.

### 5.2.2 Προκλήσεις

Από την άλλη σκοπιά η έρευνα για τις δυνατότητες του Blockchain αποτελεί σίγουρα έναν ενδιαφέροντα τομέα για έρευνα και μελέτη με φρέσκες πρακτικές και μοντέλα που το διαμορφώνουν. Ωστόσο, προς το παρόν, αντιμετωπίζει τεχνικούς περιορισμούς και προκλήσεις, όπως είναι :

- **Ρυθμιστικό πλαίσιο**

Ενώ η αναπτυσσόμενη αγορά κρυπτονομισμάτων έχει τη δυνατότητα να φέρει επανάσταση στον τρόπο ανταλλαγής χρημάτων, η εισαγωγή τους σε παγκόσμιες αγορές συνοδεύεται από προκλήσεις και πιθανούς κινδύνους. Τα εικονικά νομίσματα δεν αναγνωρίζονται καθολικά ως επίσημα μέσα πληρωμής, η ανάπτυξη τυποποιημένων συστημάτων για τη χρήση τους είναι κρίσιμη. Για να είναι βιώσιμα, πρέπει να καθοριστεί το νομικό καθεστώς αυτών των νομισμάτων. (Farell, 2015) Η έλλειψη εναρμονισμένων κανονισμών μέχρι τώρα, δυσχεραίνει τη νομιμοποίηση και την ενσωμάτωση των κρυπτονομισμάτων στην παραδοσιακή οικονομία με αποτέλεσμα νομικές και ηθικές προκλήσεις για τον συναλλασσόμενο.

- **Υψηλή μεταβλητότητα τιμών**

Η αξία των κρυπτονομισμάτων είναι εξαιρετικά ασταθής. Αυτή η αστάθεια μπορεί να οδηγήσει σε μεγάλες οικονομικές απώλειες για τους επενδυτές, ειδικότερα για όσους χρησιμοποιούν κρυπτονομίσματα ως επενδυτικά μέσα. Λόγω της ιδιομορφίας τους οι ξαφνικές και μεγάλες διακυμάνσεις στην τιμή μπορούν να είναι πολλές φορές καταστροφικές.

- **Παράνομες δραστηριότητες**

Η ανωνυμία των κρυπτονομισμάτων τα καθιστά ιδανικά για ξέπλυμα χρημάτων, χρηματοδότηση τρομοκρατικών ομάδων και άλλες παράνομες δραστηριότητες, όπως αγοραπωλησίες μέσω dark web. Αυτό έχει προκαλέσει ανησυχία στις τάξεις των κυβερνήσεων και τους ρυθμιστικούς φορείς που αδυνατούν να ανταποκριθούν στην ενδεχόμενη απειλή.

- **Κίνδυνοι κυβερνοασφάλειας**

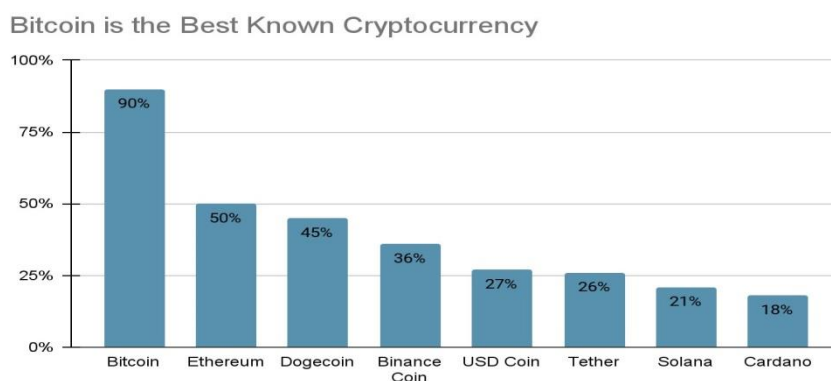
Τα δίκτυα blockchain αποτελούν δημοφιλείς στόχους για χάκερ. Παρόλο που κανένα blockchain δεν έχει παραβιαστεί επιτυχώς ή τροποποιηθεί, οι εταιρείες και η τεχνολογία γύρω από αυτά έχουν υποστεί επιθέσεις. Τα περιστατικά ασφαλείας κυμαίνονται από συνηθισμένες διακοπές υπηρεσιών έως σοβαρότερες κλοπές ευαίσθητων δεδομένων και πολύτιμων κρυπτονομισμάτων, αν και η αποκεντρωμένη δομή των δικτύων blockchain τα καθιστά πιο ανθεκτικά σε επιθέσεις ή αλλοιώσεις σε επίπεδο δικτύου. Τα πορτοφόλια και οι πλατφόρμες ανταλλαγής που το περιβάλλουν είναι ευάλωτες σε κυβερνοεπιθέσεις με πολυάριθμες περιπτώσεις κλοπών να έχουν καταγραφεί με αξιοσημείωτο παράδειγμα την υπόθεση του Mt.Gox με απώλειες εκατοντάδων εκατομμυρίων δολαρίων. (Rennock, Cohn, & Butcher, 2018)

- **Πολυπλοκότητα στη χρήση**

Η τεχνολογία πίσω από τα κρυπτονομίσματα μπορεί να είναι περίπλοκη για τον μέσο χρήστη, ενώ η απώλεια του ιδιωτικού κλειδιού ενός ψηφιακού πορτοφολιού μπορεί να οδηγήσει στην οριστική απώλεια των κεφαλαίων από την μια στιγμή στην άλλη. Η έλλειψη εξοικείωσης αποτελεί σημαντικό μειονέκτημα για νέους επενδυτές. Πολλοί άνθρωποι εισέρχονται στον χώρο των ως μια νέα τάση και όχι ως ενημερωμένοι καταναλωτές, γεγονός που δημιουργεί μια εξαιρετικά ασταθή αγορά. (Madey, 2017)

- **Υψηλή κατανάλωση ενέργειας**

Οι μηχανισμοί συναίνεσης, όπως η απόδειξη εργασίας (Proof of Work), απαιτούν τεράστια υπολογιστική ισχύ καθώς πολλοί υπολογιστές ανταγωνίζονται μεταξύ τους για να λύσουν το πρόβλημα πρώτοι.



Εικόνα 11 - Αναπαράσταση Κρυπτονομισμάτων ανά δημοτικότητα

## 6. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

### 6.1 Παρουσίαση ερωτηματολογίου

Ο πρωταρχικός στόχος του ερωτηματολογίου είναι η συλλογή πληροφοριών σχετικά με την επίδραση της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας (FinTech) στο κοινωνικό σύνολο. Ειδικότερα, εξετάζεται πώς οι νέες τεχνολογίες και τα κρυπτονομίσματα έχουν επηρεάσει την οικονομική ζωή των πολιτών. Το ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε με στόχο να διερευνήσει ουσιαστικά τις απόψεις και τις εμπειρίες των συμμετεχόντων, παρέχοντας παράλληλα χρήσιμα δεδομένα για ανάλυση και τη συζήτηση. Το δείγμα της έρευνας αποτελείται από 60 συμμετέχοντες διαφορετικών φύλων, ηλικιακών ομάδων και επιπέδων εκπαίδευσης. Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε μέσω ερωτηματολογίου ηλεκτρονικά, σχεδιασμένου στην πλατφόρμα Google Forms και η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε κατά το διάστημα της εορταστικής περιόδου του Δεκεμβρίου 2024. Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών, καθώς και ερωτήσεις διαβαθμισμένων απαντήσεων με τη μορφή κλίμακας Likert από το 'Συμφωνώ απόλυτα' έως το 'Διαφωνώ απόλυτα', για την πιο ακριβή αποτύπωση των απόψεων των συμμετεχόντων που είχαν την δυνατότητα να απαντήσουν σε κάποιες από τις ερωτήσεις και παραπάνω από μια επιλογές. Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν από το ερωτηματολόγιο θα αναλυθούν μέσω ποσοτικής ανάλυσης που θα αποτυπωθούν με διαγράμματα για να διαπιστωθούν οι τάσεις και οι απόψεις των συμμετεχόντων σε σχέση με τις εφαρμογές και τις υπηρεσίες FinTech.

Η έρευνα επικεντρώνεται στις εξής θεματικές ενότητες :

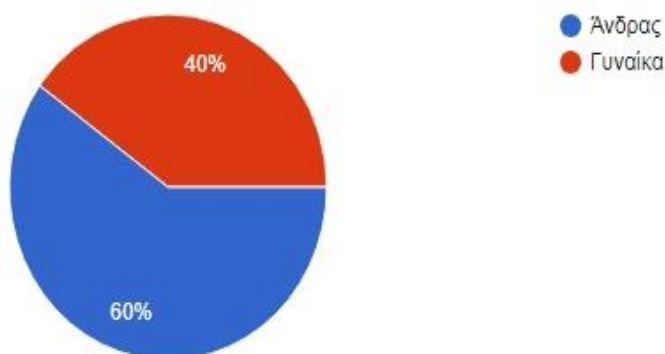
1. **Μετάβαση από την παραδοσιακή χρηματοοικονομική στις νέες τεχνολογίες:**  
Παρουσίαση των υπηρεσιών FinTech ,αναφορά στις λειτουργίες τους και πως αυτές έχουν επηρεάσει την οικονομική ζωή των ανθρώπων.
2. **Νέες μορφές χρηματοδότησης:** Εξερεύνηση του τρόπου που οι νέες τεχνολογίες αναμορφώνουν τις διαδικασίες χρηματοδότησης και επενδύσεων. Με ποιο τρόπο αντιλαμβάνονται οι πολίτες τη μετάβαση από τις παραδοσιακές μεθόδους χρηματοδότησης στις FinTech εφαρμογές.
3. **Τεχνολογίες blockchain και κρυπτονομίσματα:** Ανάλυση της απήχησης των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων που λαμβάνουν οι συμμετέχοντες από την υιοθέτηση αυτών των τεχνολογιών .

Μέσα από τις απαντήσεις των συμμετεχόντων προκύπτει μια συνολική εικόνα για τα οφέλη, τις προκλήσεις, και την επίδραση της FinTech και των κρυπτονομισμάτων στη σύγχρονη κοινωνία. Η έρευνα προσφέρει πολύτιμα στοιχεία για τον τρόπο που το κοινό αντιλαμβάνεται τη μετάβαση αυτή έως σήμερα όπως και για το μέλλον, αλλά και για τις πιθανές αλλαγές που επιφέρει στο ευρύτερο οικονομικό πλαίσιο.

## 6.2 Δημογραφικά στοιχεία

Στην πρώτη ενότητα γίνεται αναφορά στα δημογραφικά στοιχεία των 60 συμμετεχόντων που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο, προκειμένου να δοθεί μια συνολική εικόνα της σύνθεσης του δείγματος. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνουν σημαντικές πληροφορίες όπως το φύλο, την ηλικία, το επίπεδο εκπαίδευσης, τον τομέας εργασίας και συμβάλλουν ουσιαστικά στην κατανόηση του πλαισίου μέσα στο οποίο συλλέχθηκαν οι απαντήσεις.

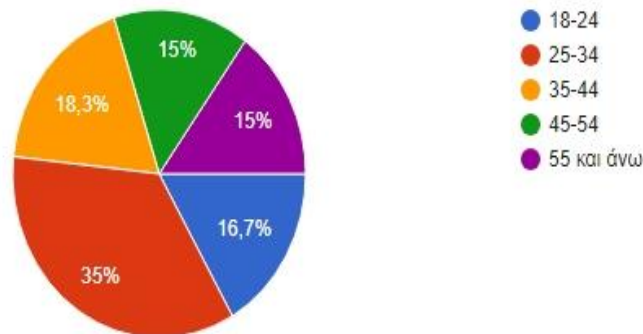
### Φύλο



Εικόνα 12 - 1η ερώτηση ερωτηματολογίου

- ✚ Το δείγμα μας αποτελείται από 60% άνδρες που αναλογεί σε 36 άτομα ενώ αντίστοιχα το υπόλοιπο 40% αποτελείται από 24 γυναίκες.

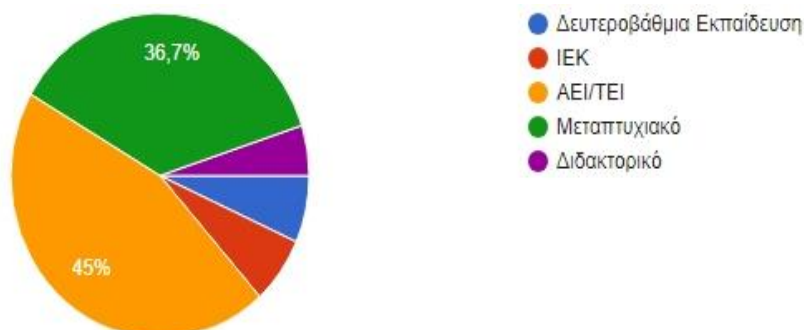
## Ηλικιακή Ομάδα



Εικόνα 13 - 2η ερώτηση ερωτηματολογίου

✚ Με βάση τις απαντήσεις λοιπόν η πλειοψηφία αποτελείται από άτομα ηλικίας 25 έως 34 ετών, πιο συγκεκριμένα διπλάσιο από οποιαδήποτε άλλη ομάδα στα 21 άτομα. Στην συνέχεια όπως διακρίνεται ακολουθεί σχεδόν ίσος αριθμός συμμετεχόντων από τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες, καθώς 11 άτομα είναι ηλικίας 35 έως 44, ακολουθούν 10 άτομα ηλικίας από 18 έως 24 ετών και τέλος 9 άτομα αποτελούν τις ηλικιακές βαθμίδες τόσο μεταξύ 44 με 54 χρονών όσο και των άνω των 55.

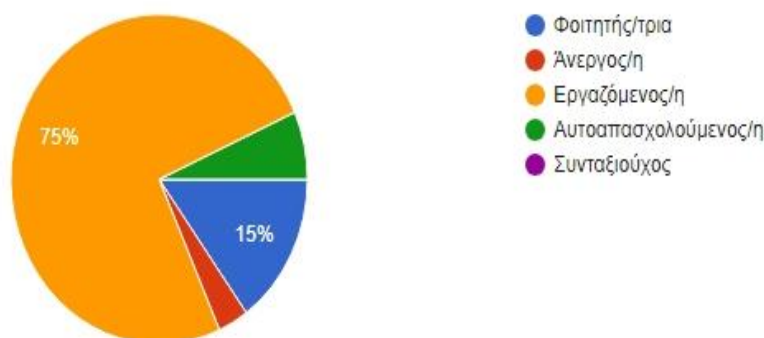
## Επίπεδο Εκπαίδευσης



Εικόνα 14 - 3η ερώτηση ερωτηματολογίου

Η πλειοψηφία αφορά 27 σπουδαστές και απόφοιτους πανεπιστημίου ή τεχνικής σχολής, στη συνέχεια 22 συμμετέχοντες είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος, ακολουθούν 4 άτομα που έχουν ολοκληρώσει την δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Γυμνάσιο-Λύκειο) όπως και 4 άτομα αντίστοιχα με τίτλο σχολής επαγγελματικής κατάρτισης. Η μειοψηφία αποτελεί 3 άτομα με διδακτορικό τίτλο σπουδών.

### Επάγγελμα / Τομέας Εργασίας



Εικόνα 15 - 4η ερώτηση ερωτηματολογίου

Ως προς το εργασιακό κλάδο οι 45 συμμετέχοντες είναι εργαζόμενοι ενώ όπως εμφανίζεται μόνο 2 συνολικά είναι τα άτομα που δεν εργάζονται. Το δείγμα το συμπληρώνουν έπειτα 9 φοιτητές και 4 αυτοαπασχολούμενοι ενώ αξιοσημείωτο είναι ότι δεν υπήρχε συνταξιούχος που να αποτελεί μέρος της έρευνας.



### 6.2.1 Συμπέρασμα

Η δημογραφική ανάλυση των 60 συμμετεχόντων αποκαλύπτει ορισμένα ενδιαφέροντα χαρακτηριστικά του δείγματος που ενδέχεται να επηρεάζουν τις απαντήσεις στην έρευνα. Συγκεκριμένα:

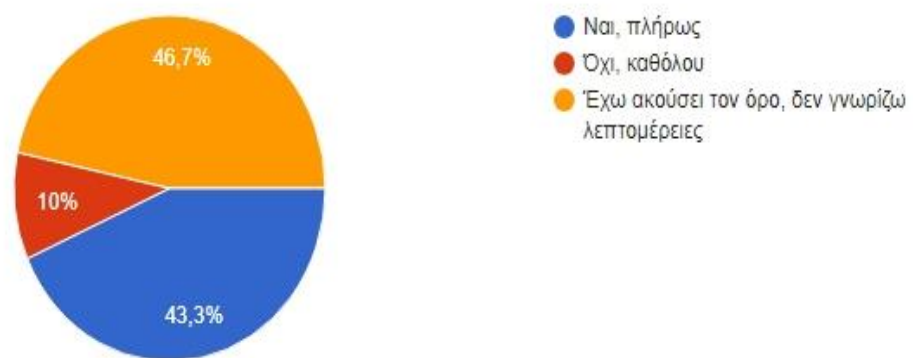
- 1. Φύλο:** Η κατανομή φύλου είναι σχετικά ισορροπημένη, με μια μικρή υπεροχή ανδρών (60%). Η διαφοροποίηση αυτή ενδέχεται να αντικατοπτρίζει το γενικό προφίλ των ατόμων που ενδιαφέρονται για το αντικείμενο της έρευνας.
- 2. Ηλικιακή κατανομή:** Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων ανήκει στην ηλικιακή ομάδα 25-34 ετών (35%), γεγονός που μπορεί να δείχνει ότι οι νεότερες ηλικίες είναι πιο δεκτικές ή διαθέσιμες να συμμετάσχουν σε έρευνες. Οι υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες κατανέμονται σχετικά ομοιόμορφα, με μικρή διαφοροποίηση μεταξύ τους, υποδεικνύοντας μια αντιπροσωπευτική διασπορά ηλικιών.
- 3. Εκπαιδευτικό επίπεδο:** Το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης των συμμετεχόντων καταδεικνύει ότι το δείγμα αποτελείται κυρίως από άτομα με αυξημένες γνώσεις και εξειδίκευση, γεγονός που ενδέχεται να επηρεάζει τη στάση και τις απόψεις τους στα ερωτήματα της έρευνας.
- 4. Επαγγελματική κατάσταση:** Το γεγονός ότι η πλειοψηφία των συμμετεχόντων είναι εργαζόμενοι (75%) αντικατοπτρίζει έναν ενεργό επαγγελματικό πληθυσμό με πιθανώς διαφοροποιημένες προτεραιότητες σε σύγκριση με φοιτητές ή άνεργους. Η απουσία συνταξιούχων από το δείγμα ενδεχομένως να περιορίζει τη γενική εικόνα των αποτελεσμάτων σε αυτήν την ομάδα.

Συνοψίζοντας, το δείγμα της έρευνας είναι αρκετά αντιπροσωπευτικό ως προς την ηλικία, το επίπεδο εκπαίδευσης και την επαγγελματική κατάσταση, με μια μικρή υπεροχή νεότερων και μορφωμένων ατόμων. Αυτά τα χαρακτηριστικά ενδέχεται να επηρεάσουν τις απαντήσεις και την ερμηνεία των αποτελεσμάτων της έρευνας, ειδικά όταν το αντικείμενο σχετίζεται με την τεχνολογικές προτιμήσεις .

### 6.3 Μετάβαση από την παραδοσιακή χρηματοοικονομική σε νέες τεχνολογίες.

Στην ενότητα αυτή υπάρχει μια πρώτη επαφή του δείγματος με τις τεχνολογίες FinTech και εξετάζεται το πώς επιδρούν οι αλλαγές αυτές στην οικονομική ζωή των ανθρώπων και πως αντιλαμβάνονται την μετάβαση αυτή μακροπρόθεσμα.

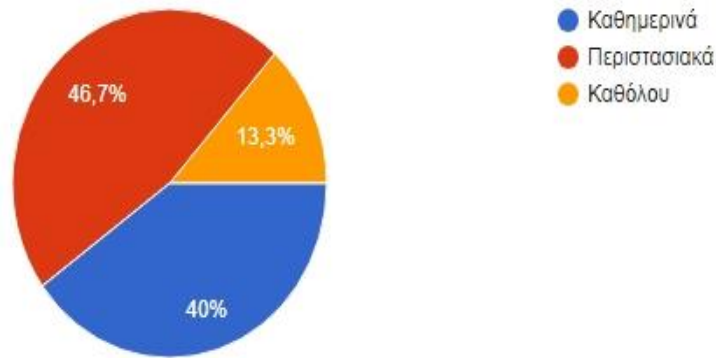
**Γνωρίζετε τι είναι η χρηματοοικονομική τεχνολογία (FinTech);**



Εικόνα 16 - 5η ερώτηση ερωτηματολογίου

Όπως διακρίνεται το μεγαλύτερο μέρος που αντανακλά σε 28 άτομα δεν γνωρίζει τον όρο χρηματοοικονομική τεχνολογία ακόμα κι αν το έχει διαβάσει ή το έχει ακούσει κάπου, 26 άτομα είναι εκείνα που ουσιαστικά γνωρίζουν πλήρως τον όρο ενώ 6 άτομα δεν γνωρίζουν τίποτα για την συγκεκριμένη ορολογία .

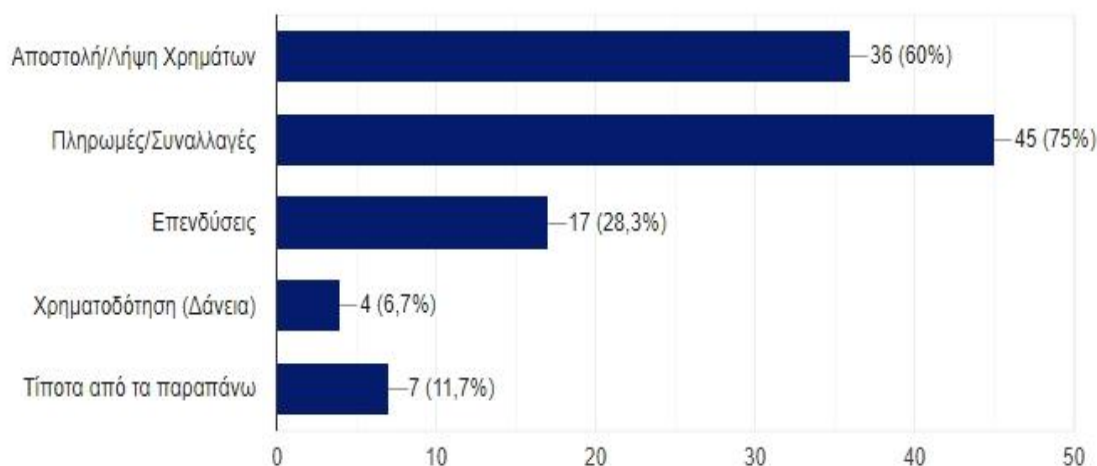
**Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε τις υπηρεσίες FinTech;(π.χ. εφαρμογές πληρωμών, επενδυτικές πλατφόρμες, ψηφιακά πορτοφόλια, μετατροπές συναλλάγματος)**



**Εικόνα 17 - 6η ερώτηση ερωτηματολογίου**

Εδώ παρατηρούμε ότι ακόμα και αν μεγάλο ποσοστό δεν γνώριζε σαν όρο την χρηματοοικονομική τεχνολογία, πολλές από τις υπηρεσίες της FinTech τις χρησιμοποιούν σταθερά καθώς μόνο 8 άτομα είναι εκείνα που δεν έχουν καμία επαφή. Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων στα 28 άτομα χρησιμοποιεί περιστασιακά κάποιες από τις υπηρεσίες που αναγράφονται ενώ 26 είναι οι συμμετέχοντες εκείνοι που έχουν συνδέσει την καθημερινότητα τους με τις ψηφιακές υπηρεσίες της οικονομίας .

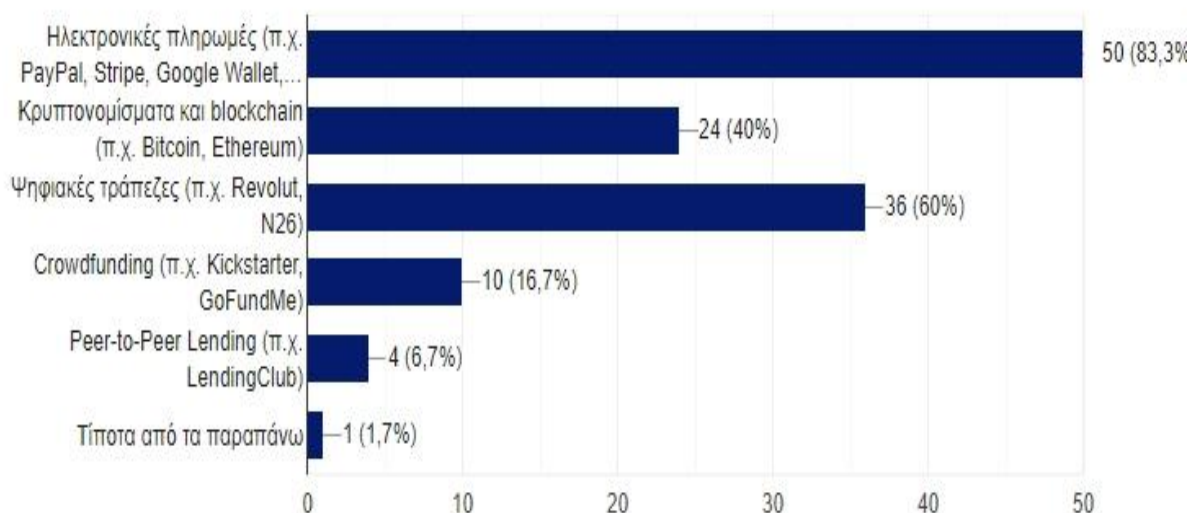
### Για ποιό σκοπό χρησιμοποιείτε κυρίως τις FinTech υπηρεσίες;



Εικόνα 18 - 7η ερώτηση ερωτηματολογίου

✚ Στην συγκεκριμένη κατηγορία υπήρχε η δυνατότητα οι συμμετέχοντες να δηλώσουν περισσότερες από μια επιλογές που ανταποκρίνονται στις συνήθειες τους. Η πιο διαδεδομένη μορφή της FinTech όπως φαίνεται αποτελεί το κομμάτι των συναλλαγών με 45 συμμετέχοντες να έρχονται σε επαφή με ψηφιακά καταστήματα για τις αγορές τους, πληρωμές μέσω διατραπεζικών συναλλαγών από e-banking ή άλλες εφαρμογές ψηφιακών πορτοφολιών. Στην συνέχεια η αποστολή και λήψη χρημάτων μεταξύ των συναλλασσόμενων είναι η δεύτερη πιο διαδεδομένη μορφή που προκύπτει από το δείγμα. Οι επενδύσεις ανεβαίνουν στο τρίτο σκαλί του βάθρου αγγίζοντας 17 άτομα ενώ τα δάνεια δεν κερδίζουν τόσο την εμπιστοσύνη του κοινού όπως φαίνεται από τις 4 επιλογές που συγκέντρωσαν. Φυσικά 7 άτομα δεν είχαν κάποια προτίμηση εφόσον και από την προηγούμενη ερώτηση δεν χρησιμοποιούν κάποια υπηρεσία.

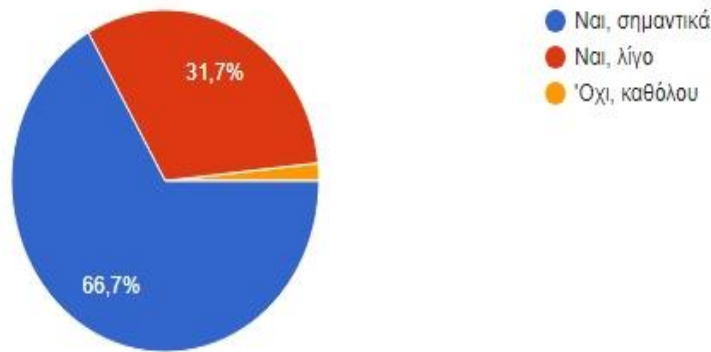
### Ποια από τις παρακάτω FinTech υπηρεσίες γνωρίζετε ή έχετε χρησιμοποιήσει;



Εικόνα 19 - 8η ερώτηση ερωτηματολογίου

Στην ερώτηση αυτή θα ξεκινήσουμε αντίστροφα, διακρίνοντας ότι μόνο 1 άτομο απάντησε τίποτα από τα παραπάνω και αυτό υποδηλώνει ότι συμμετέχοντες που δεν έχουν καμία ενασχόληση με τις υπηρεσίες FinTech μπορεί να έχουν χρησιμοποιήσει μεμονωμένα ή να έχουν ενημερωθεί με βάση και την ερώτηση για κάποια συγκεκριμένη εφαρμογή ή λειτουργία. Η πιο διαδεδομένη είναι οι ηλεκτρονικές πληρωμές που βρίσκονται στην κορυφή της λίστας. Οι ψηφιακές τράπεζες είναι αυτές που ακολουθούν και έπειτα τα κρυπτονομίσματα. Το μοντέλο Crowdfunding και Peer-to-Peer Lending που αποτελούν εναλλακτικοί τρόποι χρηματοδότησης έχουν τα χαμηλότερα ποσοστά καθώς αποτελούν και κάτι καινοτόμο στον χώρο που ενδεχομένως είτε δεν είναι γνωστό στον κόσμο.

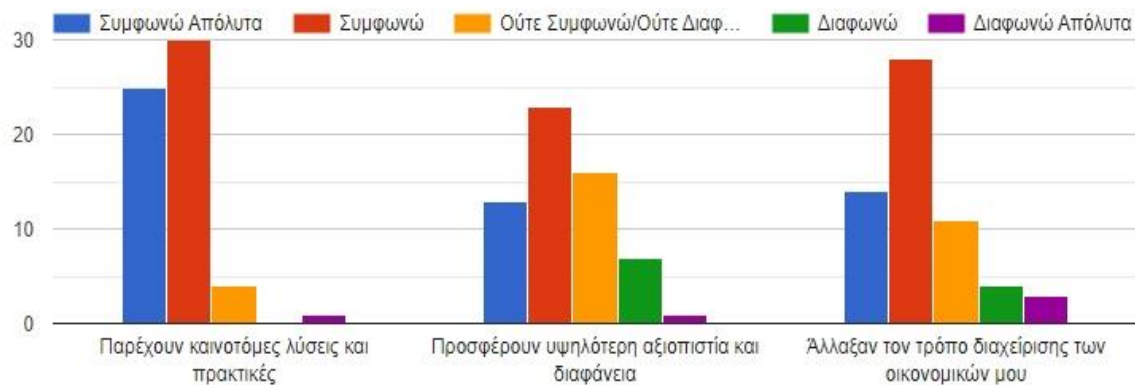
## Πιστεύετε ότι η FinTech έχει διευκολύνει συναλλαγές σας;



Εικόνα 20 - 9η ερώτηση ερωτηματολογίου

- Με βάση την εικόνα του δείγματος οι 59 από τους 60 συμφωνούν συγκεντρωτικά ότι οι υπηρεσίες FinTech ακόμα και αν κάποιος δεν είναι εξοικειωμένος απόλυτα τον έχει βοηθήσει να βελτιώσει τις συναλλαγές του έστω και λίγο σε σχέση με το παρελθόν. Η μεγαλύτερη μερίδα σε ποσοστό 66,7% που αντιστοιχεί σε 39 συμμετέχοντες θεωρεί ότι είναι τεράστια η αλλαγή ενώ οι υπόλοιποι συμμετέχοντες έχουν διευκολυνθεί έστω και σπάνια, είτε αυτό μπορεί να αφορά μια αγορά σε ένα κατάστημα, μια μεταφορά ή λήψη χρημάτων, την πληρωμή ενός λογαριασμού διαδικτυακά κ.α. . Αξιοσημείωτο είναι ότι μόνο ένα άτομο δεν έχει διευκολυνθεί από τις πρακτικές αυτές ή δεν έχει δοκιμάσει ακόμη.

## Οι εφαρμογές FinTech σε σχέση με τις παραδοσιακές χρηματοοικονομικές υπηρεσίες



Εικόνα 21 - 10η ερώτηση ερωτηματολογίου

- 1) Διακρίνοντας τις ράβδους μπορούμε να αποκομίσουμε ότι οι 30 συμμετέχοντες συμφωνούν ότι σε σχέση με τις παραδοσιακές χρηματοοικονομικές υπηρεσίες παρέχουν καινοτόμες λύσεις και πρακτικές. Οι 25 συμμετέχοντες συμφωνούν και με το παραπάνω ενώ 4 άτομα είναι ουδέτεροι και μόλις ένας συμμετέχων είναι κάθετος στην απάντηση του διαφωνώντας.
- 2) Στο δεύτερο μέρος που αφορά την αξιοπιστία και την διαφάνεια παραμένει ένα άτομο όπου διαφωνεί πλήρως θεωρώντας άξιες εμπιστοσύνης τις παραδοσιακές μορφές ενώ επίσης ακολουθούν και άλλοι 7 συμμετέχοντες που διαφωνούν εξίσου με την πρόταση. Οι 13 είναι εκείνοι που θεωρούν με "κλειστά " μάτια ότι υπερέχουν έναντι των παραδοσιακών στο ζήτημα της διαφάνειας ενώ 23 είναι επίσης θετικοί. Τέλος οι 16 είναι εκείνοι που δεν έχουν κάποια κλίση και παραμένουν ουδέτεροι.
- 3) Στην τρίτη επιλογή που αναφέρεται το ότι έχει αλλάξει η αντίληψη ως προς τον τρόπο διαχείρισης των οικονομικών του κάθε συμμετέχοντα οι 42 δηλώνουν σύμφωνοι από τους οποίους οι 14 είναι απόλυτα ευχαριστημένοι με την μετάπτωση. Αντίστοιχα από την άλλη πλευρά 7 συμμετέχοντες διαφωνούν ότι έχει αλλάξει κάτι με την ενασχόληση τους με την FinTech που αυτό πιθανόν να απορρέει λόγω της μη ενασχόλησης με τα μοντέλα. Μόλις 3 από τους 7 είναι επίσης εκείνοι που διαφωνούν απόλυτα σ αυτό ενώ οι εναπομείναντες 11 κρατάνε ουδέτερη στάση που αυτό μπορεί με την πάροδο του καιρού να τους μετατοπίσει δεξιά ή αριστερά.

### 6.3.1 Συμπέρασμα

Η ανάλυση των δεδομένων αποκαλύπτει μια σταδιακή αλλά ουσιαστική μετάβαση από τις παραδοσιακές χρηματοοικονομικές υπηρεσίες προς τις σύγχρονες FinTech τεχνολογίες. Τα βασικά ευρήματα της ενότητας επισημαίνουν τα εξής:

1. **Εξοικείωση με τον όρο FinTech:** Παρόλο που ένα σημαντικό μέρος του δείγματος (28 συμμετέχοντες) δεν γνωρίζει πλήρως τον όρο "FinTech", φαίνεται πως οι υπηρεσίες έχουν ήδη ενταχθεί στην καθημερινότητα πολλών χρηστών, ακόμη και χωρίς την πλήρη κατανόησή τους. Αυτό επιβεβαιώνεται από τη χρήση τέτοιων υπηρεσιών από την πλειονότητα των συμμετεχόντων (52 άτομα).
2. **Συχνότητα χρήσης:** Παρά τη σχετική έλλειψη θεωρητικής κατανόησης, οι FinTech υπηρεσίες χρησιμοποιούνται ευρέως. Οι περισσότερες περιπτώσεις αφορούν περιστασιακή ή καθημερινή χρήση για πληρωμές, αποστολή χρημάτων, και αγορές μέσω ψηφιακών πορτοφολιών και τραπεζικών εφαρμογών.
3. **Εύρος υπηρεσιών:** Οι ηλεκτρονικές πληρωμές βρίσκονται στην κορυφή των πιο διαδεδομένων FinTech υπηρεσιών, ακολουθούμενες από τις ψηφιακές τράπεζες και τις συναλλαγές με κρυπτονομίσματα. Τα πιο καινοτόμα μοντέλα, όπως το Crowdfunding και το Peer-to-Peer Lending, παραμένουν σε χαμηλότερη δημοτικότητα, γεγονός που καταδεικνύει την ανάγκη για μεγαλύτερη ενημέρωση.
4. **Διευκόλυνση συναλλαγών:** Το συντριπτικό ποσοστό των συμμετεχόντων (59 στους 60) αναγνωρίζει ότι οι FinTech υπηρεσίες διευκολύνουν τις συναλλαγές τους σε σχέση με το παρελθόν. Η αποδοχή αυτή υποδεικνύει την προστιθέμενη αξία της τεχνολογίας στη βελτίωση της καθημερινής οικονομικής δραστηριότητας.
5. **Σύγκριση με παραδοσιακές υπηρεσίες:**
  - **Καινοτομία:** Οι FinTech υπηρεσίες αναγνωρίζονται από την πλειοψηφία (30 συμμετέχοντες) ως καινοτόμες λύσεις σε σχέση με τις παραδοσιακές.
  - **Διαφάνεια και αξιοπιστία:** Ενώ οι περισσότεροι συμμετέχοντες θεωρούν τις FinTech υπηρεσίες πιο διαφανείς και αξιόπιστες, υπάρχει ένα μικρό ποσοστό που συνεχίζει να δείχνει εμπιστοσύνη στις παραδοσιακές μορφές χρηματοοικονομικής.



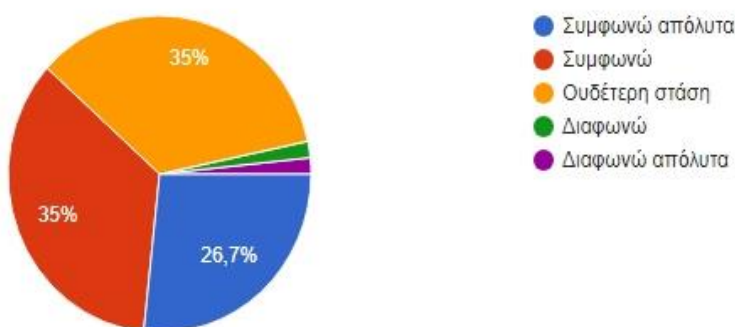
- **Αλλαγή οικονομικής διαχείρισης:** Σημαντική είναι η μεταβολή στην αντίληψη των συμμετεχόντων για τη διαχείριση των οικονομικών τους, με 42 άτομα να δηλώνουν ότι έχουν βελτιώσει τις πρακτικές τους.

Συνοψίζοντας με βάση τα προαναφερόμενα συμπεράσματα της έρευνας η μετάβαση από την παραδοσιακή χρηματοοικονομική στις FinTech υπηρεσίες είναι πλέον ορατή και φαίνεται να διευκολύνει τις συναλλαγές, να εισάγει καινοτομίες και να αλλάζει την αντίληψη για τη διαχείριση των οικονομικών. Παρότι οι παραδοσιακές μορφές χρηματοοικονομικής εξακολουθούν να θεωρούνται αξιόπιστες από μερίδα χρηστών, η ευρύτερη υιοθέτηση των FinTech υπηρεσιών υποδηλώνει ότι η ψηφιακή χρηματοοικονομική τεχνολογία διαμορφώνει το μέλλον των οικονομικών συναλλαγών. Η χρήση των νέων τεχνολογιών έχει ενσωματωθεί στην καθημερινότητα πολλών χρηστών, ανεξαρτήτως του αν είναι απόλυτα εξοικειωμένοι με τον όρο. Οι ηλεκτρονικές πληρωμές και οι ψηφιακές τράπεζες κυριαρχούν ως οι πλέον δημοφιλείς υπηρεσίες, ενώ η σχετικά περιορισμένη χρήση πιο εξειδικευμένων μοντέλων, όπως το Crowdfunding και το Peer-to-Peer Lending, υποδηλώνει την ανάγκη για περαιτέρω ενημέρωση και διάχυση αυτών των καινοτόμων λύσεων. Ένα σημαντικό εύρημα είναι η συντριπτική αποδοχή των FinTech υπηρεσιών ως μέσο που βελτιώνει τις οικονομικές συναλλαγές. Ακόμα και άτομα με περιορισμένη εξοικείωση διαπιστώνουν την ευκολία και τα πλεονεκτήματα που προσφέρουν οι ψηφιακές λύσεις, όπως η άμεση μεταφορά χρημάτων, οι ηλεκτρονικές πληρωμές και η γρήγορη πρόσβαση σε επενδυτικές ευκαιρίες αναδεικνύοντας την αντίληψη ότι οι FinTech λύσεις είναι καινοτόμες, πιο διαφανείς και προσαρμοσμένες στις σύγχρονες ανάγκες. Η σημαντική αποδοχή της FinTech από τους συμμετέχοντες αποτελεί σαφή ένδειξη ότι το μέλλον της χρηματοοικονομικής βρίσκεται αναπόφευκτα σε ψηφιακές, τεχνολογικά ανεπτυγμένες λύσεις παρά το γεγονός ότι υπάρχει ένα μικρό ποσοστό που εξακολουθεί να εμπιστεύεται περισσότερο τις παραδοσιακές υπηρεσίες. Σε μακροπρόθεσμο επίπεδο, οι FinTech τεχνολογίες φαίνεται να μετασχηματίζουν όχι μόνο τον τρόπο διαχείρισης των οικονομικών αλλά και τις καταναλωτικές συνήθειες. Οι συμμετέχοντες που έχουν ήδη μεταβεί σε αυτές τις λύσεις δηλώνουν ευχαριστημένοι με τις αλλαγές, ενώ όσοι παραμένουν ουδέτεροι ή επιφυλακτικοί ενδέχεται με την πάροδο του χρόνου να υιοθετήσουν επίσης τις νέες τεχνολογίες. Συνολικά, η μετάβαση από την παραδοσιακή χρηματοοικονομική στις FinTech λύσεις αποτελεί ένα αναπόφευκτο και θετικό βήμα προς την οικονομική ψηφιοποίηση, με σημαντικά οφέλη για την ταχύτητα, την ασφάλεια και τη διαφάνεια των συναλλαγών.

## 6.4 Οι εναλλακτικοί τρόποι χρηματοδότησης

Στην ενότητα αυτή εμβαθύνει το περιεχόμενο γύρω από τους εναλλακτικούς τρόπους χρηματοδότησης, δίνοντας έμφαση σε συγκεκριμένα μοντέλα από τα οποία ερευνάται κατά πόσο είναι ενήμερος ο κόσμος για τις μορφές όπου μπορεί να χρηματοδοτήσει μια επένδυση ή ακόμα και να λάβει κεφάλαιο για την υλοποίηση της δικής του επιχειρηματικής ιδέας.

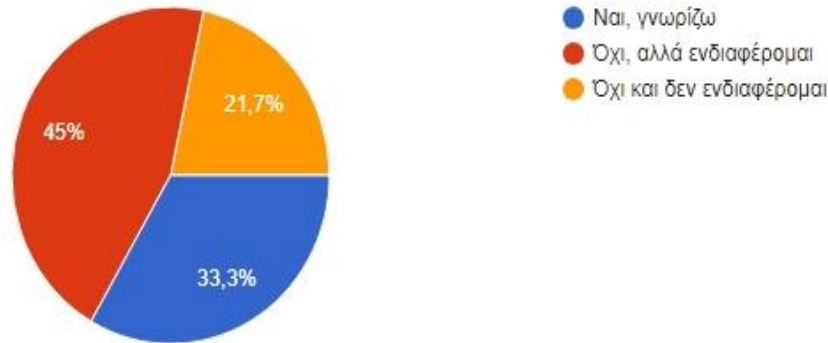
**Πιστεύετε ότι οι εναλλακτικοί τρόποι χρηματοδότησης είναι αξιόπιστοι για την υποστήριξη νέων επιχειρηματικών ιδεών;**



Εικόνα 22 - 11η ερώτηση ερωτηματολογίου

✚ Αναφερόμενοι στο κομμάτι αξιοπιστίας όπως απορρέει από το δείγμα μας μόνο 2 άτομα είναι εκείνα που διαφωνούν με την εν λόγω πρόταση. Αυτό υποδηλώνει ότι για την εκκίνηση μια νέας επιχειρηματικής ιδέας θα ήταν βιώσιμη λύση στα μάτια του κόσμου μια χρηματοδότηση εκτός των παραδοσιακών μέσων. Οι 21 συμμετέχοντες δηλώνουν την εμπιστοσύνη τους ενώ 16 ακόμη είναι απόλυτα σίγουροι σε μία τέτοια προοπτική. Περίπου το 1/3 του δείγματος μας, δηλαδή 21 άτομα παρόλα αυτά δηλώνουν ουδέτεροι κ αυτό ενδεχομένως να οφείλεται στην ελλιπή ενημέρωση για το συγκεκριμένο είδος που όμως εξασφαλίζει ότι δεν προκαταβάλλονται αρνητικά εφόσον δεν έχουν απορρίψει μια τέτοια εκδοχή. Αυτό επίσης μας παρουσιάζει ότι ο κόσμος είναι και επιφυλακτικός σε κάτι πρωτόγνωρο.

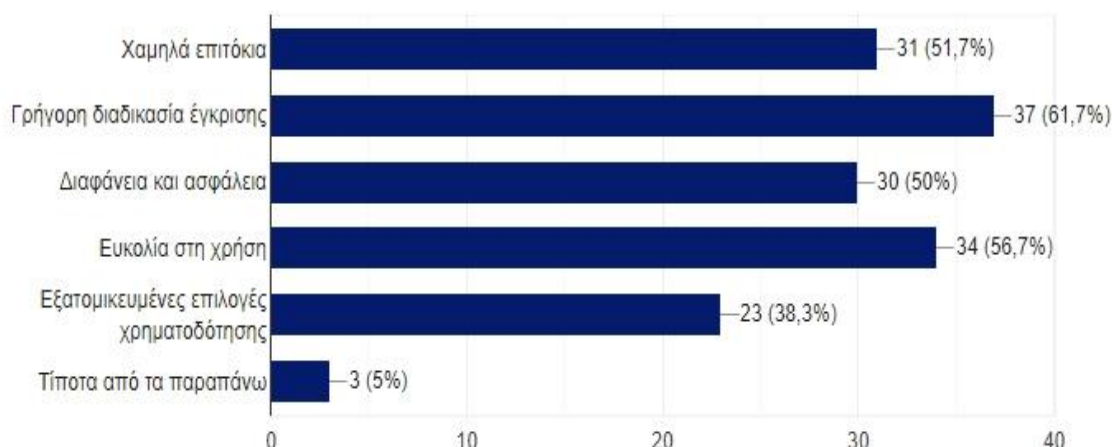
**Γνωρίζετε κάποιον από τους εναλλακτικούς τρόπους χρηματοδότησης, όπως το crowdfunding και το peer-to-peer lending;**



**Εικόνα 23 - 12η ερώτηση ερωτηματολογίου**

📊 Εδώ παρατηρούμε ότι 20 συμμετέχοντες γνωρίζουν σχετικά με τα μοντέλα χρηματοδότησης ή ακόμη και να έχουν επενδύσει. Το μεγαλύτερο ποσοστό που αφορά 27 άτομα δεν γνωρίζει κάποιο από τα προαναφερόμενα αλλά είναι θετικό στο να ενημερωθεί σχετικά με τις δυνατότητες τους και να προβεί σε αναζήτηση πληροφοριών σχετικά με τα μοντέλα αυτά. Τέλος 13 είναι οι συμμετέχοντες που δεν γνωρίζουν αλλά δεν θα ήθελαν να έχουν και κάποια περισσότερο ενημέρωση στον κλάδο.

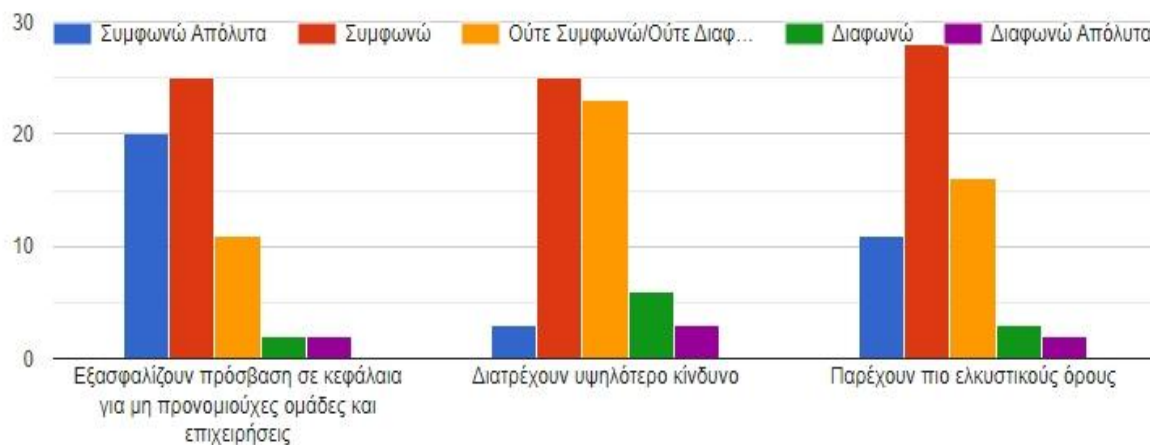
**Ποιοι από τους παρακάτω παράγοντες θεωρείτε ότι είναι πιο σημαντικοί στην επιλογή για εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης;**



**Εικόνα 24 - 13η ερώτηση ερωτηματολογίου**

🚦 Στην συγκεκριμένη κατηγορία όπου υπάρχει δυνατότητα για πολλαπλές επιλογές απαντήσεων μεγάλος σύμμαχος των εναλλακτικών μορφών χρηματοδότησης φαίνεται να είναι η γρήγορη διαδικασία έγκρισης καθώς όπως φαίνεται με βάση το δείγμα μας παρακάμπτει την γραφειοκρατία και εξασφαλίζει αμεσότητα. Επίσης η ευκολία που παρέχει στον χρήστη να ενημερώνεται και να διαμορφώνει το χαρτοφυλάκιο στα μέτρα του είναι εξίσου αποδεκτό από την κοινή γνώμη. Στη συνέχεια η διαφάνεια και τα χαμηλά επιτόκια βρίσκουν αποδοχή πάνω από το 50% του δείγματος ενώ οι εξατομικευμένες επιλογές που παρέχει ικανοποιούν 23 χρήστες. Σημαντικό και στην ερώτηση αυτή καθιστά το χαμηλό ποσοστό στα 3 άτομα που δεν θα επέλεγαν κάτι από τα προαναφερόμενα.

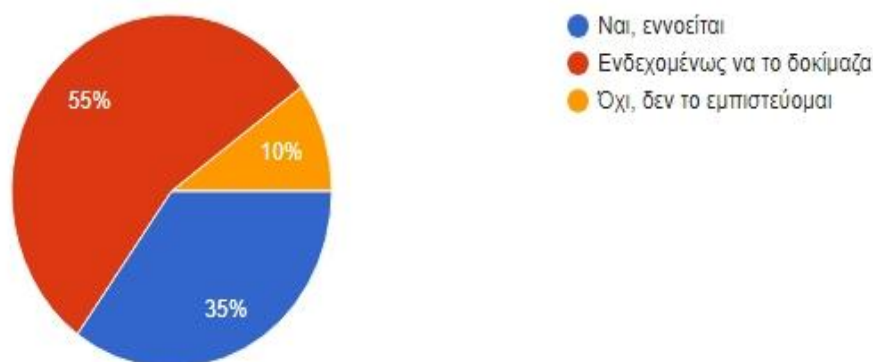
## Οι εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης σε σχέση με παραδοσιακές τραπεζικές υπηρεσίες



Εικόνα 25 - 14η ερώτηση ερωτηματολογίου

- 1) Στην πρώτη σύγκριση αποκομίζουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό στα 25 άτομα συγκεντρωτικά θεωρεί ότι οι μη προνομιούχες ομάδες και μικρές επιχειρήσεις θα μπορούσαν να ορθοποδήσουν πιο εύκολα με τους εναλλακτικούς τρόπους χρηματοδότησης έναντι των τραπεζών. Σύμφωνοι αποτελούν μάλιστα με απόλυτη βεβαιότητα ακόμα 20 συμμετέχοντες ενώ 11 είναι εκείνοι που κρατούν ουδέτερη στάση. Τέλος 4 άτομα δηλώνουν ότι δεν θα ήταν κάτι τέτοιο προσιτό και διαφωνούν σε μια τέτοια προοπτική.
- 2) Στην δεύτερη σύγκριση περί κινδύνου που είναι και αξιοσημείωτη περίπτωση βλέπουμε ότι 28 συμμετέχοντες συμφωνούν ότι δεν υπάρχει η ίδια ασφάλεια σε σχέση με τους παραδοσιακούς τρόπους χρηματοδότησης και οι 3 εξ' αυτών είναι απολύτως σύμφωνοι. Μόνο 9 συνολικά εκ των οποίων οι 3 είναι που εκφράζουν μεγαλύτερη σίγουρα και εμπιστοσύνη έναντι των τραπεζικών δίαυλων.
- 3) Στην Τρίτη επιλογή συγκριτικά με τους όρους οι 28 συμμετέχοντες απάντησαν ότι συμφωνούν, ακόμη 11 συμφωνούν και μάλιστα απόλυτα ενώ 16 άτομα παραμένουν ουδέτεροι. Το μέγεθος που διαφωνεί στην άποψη αυτή ανατρέχει στα 5 άτομα από το συνολικό δείγμα όπου οι 2 δηλώνουν απόλυτη διαφωνία στο κομμάτι που εμπίπτει στους όρους των συμφωνιών.

**Αν είχατε μια επιχειρηματική ιδέα και σας έλειπε το κεφάλαιο ώστε να την υλοποιήσετε , θα δοκιμάζατε τους εναλλακτικούς τρόπους χρηματοδότησης για την ανάπτυξη της;**



**Εικόνα 26 - 15η ερώτηση ερωτηματολογίου**

✚ Στην πιο απλή μορφή , βάζοντας τον συμμετέχοντα σε ρόλο παίχτη που κυνηγάει την επιτυχία και αναζητεί λύση για την υλοποίηση της ιδέας του οι 33 συμμετέχοντες που αποτελούν την πλειοψηφία δήλωσαν ότι θα το δοκίμαζαν έστω και με δισταγμό προκειμένου να ορθοποδήσουν, οι 21 ακόμη δηλώνουν ακόμα πιο θετικοί σε μία τέτοια προοπτική ενώ μόλις 6 συμμετέχοντες θα απέρριπταν την δυνατότητα αυτή λόγω ασφάλειας και έλλειψης εμπιστοσύνης για το χαρτοφυλάκιο τους αλλά και την ιδέα τους με ότι αυτό συνεπάγεται, από απώλεια περιουσίας μέχρι και υποκλοπή της επιχειρηματικής ιδέας από τρίτους.

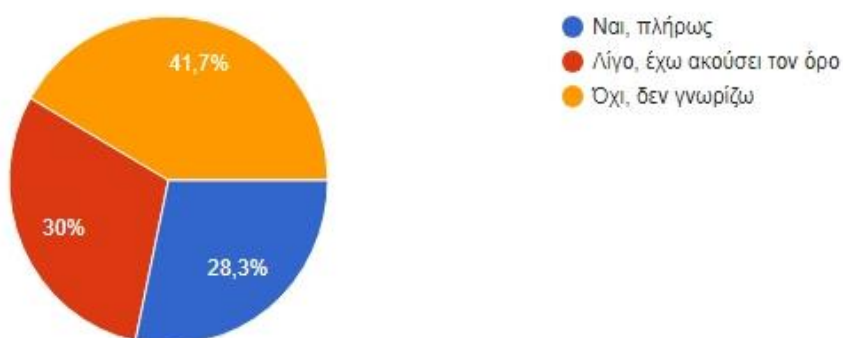
#### 6.4.1 Συμπέρασμα

Η ανάλυση καταδεικνύει ότι οι εναλλακτικοί τρόποι χρηματοδότησης έχουν κερδίσει την αποδοχή του κοινού ως βιώσιμη λύση για την υποστήριξη νέων επιχειρηματικών ιδεών, ιδιαίτερα λόγω της ευελιξίας, της διαφάνειας και των ταχύτερων διαδικασιών. Παρόλα αυτά, παραμένουν επιφυλάξεις σχετικά με την ασφάλεια, τους κινδύνους που σχετίζονται με αυτά τα χρηματοδοτικά μοντέλα και την αξιοπιστία τους σε σχέση με τις παραδοσιακές τραπεζικές υπηρεσίες. Η ανάγκη για μεγαλύτερη ενημέρωση είναι εμφανής, καθώς πολλοί συμμετέχοντες δεν κατανοούν τον τρόπο που λειτουργούν τα διαθέσιμα μοντέλα ή παραμένουν διστακτικοί απέναντι σε κάτι που δεν γνωρίζουν. Για τον λόγο αυτό συμπεραίνουμε ότι η μελλοντική διεύρυνση της χρήσης αυτών των χρηματοδοτικών εργαλείων είναι εφικτή εφόσον υπάρξει μεγαλύτερη πληροφόρηση και ενίσχυση των μηχανισμών ασφάλειας. Η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση του κοινού φαίνεται να είναι κρίσιμης σημασίας για την βελτίωση της εμπιστοσύνης σε αυτές τις μορφές χρηματοδότησης. Οι επιχειρηματίες που αναζητούν κεφάλαιο φαίνεται να είναι διατεθειμένοι να εξερευνήσουν τέτοιες επιλογές, ιδιαίτερα όταν οι παραδοσιακές τραπεζικές υπηρεσίες δεν παρέχουν ευνοϊκές συνθήκες.

## 6.5 Blockchain και κρυπτοοικονομία

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται επισκόπηση και ανάλυση των δεδομένων ως προς την τεχνολογία Blockchain και τα κρυπτονομίσματα, αρχικά στόχος είναι η συλλογή χρήσιμων πληροφοριών για την προσαρμογή των ανθρώπων στο χώρο των κρυπτονομισμάτων, την άποψη που έχουν γ' αυτά καθώς και αν τους έχουν βοηθήσει στις συναλλαγές και τις επενδύσεις τους.

### Γνωρίζετε τι είναι η τεχνολογία Blockchain;

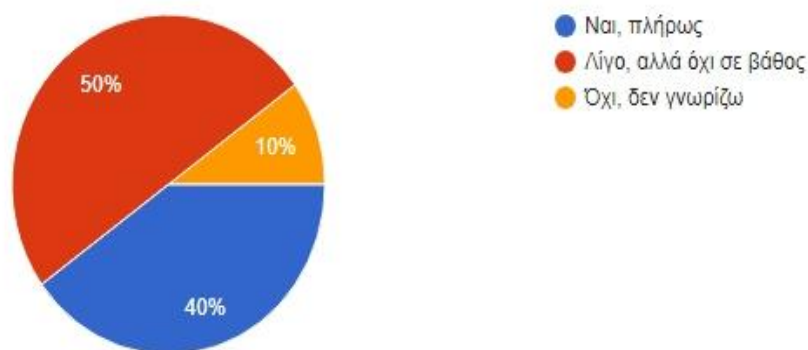


Εικόνα 27 - 16η ερώτηση ερωτηματολογίου

✚ Όπως παρατηρούμε στην σχέση των συμμετεχόντων ως προς τον όρο Blockchain προσεγγιστικά το 28% και συγκεκριμένα μόνο 17 είναι εκείνοι που έχουν πλήρη ενημέρωση για την τεχνολογία αυτή. Το υπόλοιπο 30% που αντιστοιχεί σε 18 συμμετέχοντες δεν γνωρίζει τα χαρακτηριστικά και τον τρόπο λειτουργίας αλλά έχει ακουστά την τεχνολογία. Η πλειοψηφία μας που αποτελείται από 25 άτομα δεν γνωρίζει ούτε έχει ακουστά τον όρο.



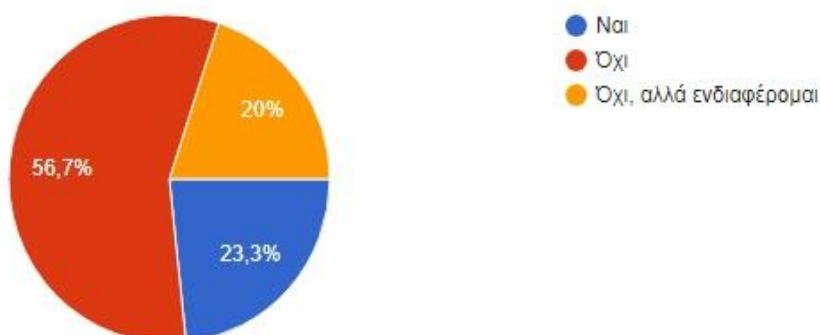
## Γνωρίζετε τι είναι τα κρυπτονομίσματα και ποιός ο ρόλος τους;



Εικόνα 28 - 17η ερώτηση ερωτηματολογίου

Όπως διακρίνουμε τα κρυπτονομίσματα κερδίζουν μεγαλύτερης προσοχής καθώς 24 άτομα δηλώνουν πλήρως ενήμεροι για τον ρόλο τους, 30 άτομα έχουν μια εντύπωση ως προς την λειτουργία τους αλλά δεν είναι πλήρως εξοικειωμένοι και μόνο 6 συμμετέχοντες έχουν άγνοια σχετικά με το εναλλακτικό, ψηφιακό χρήμα.

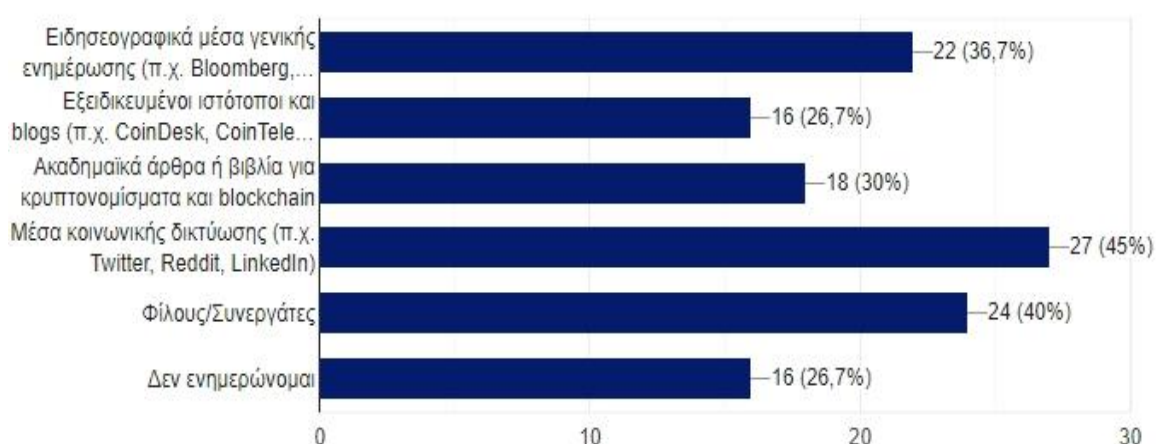
## Έχετε επενδύσει ή συναλλάξει με κρυπτονομίσματα στο παρελθόν;



Εικόνα 29 - 18η ερώτηση ερωτηματολογίου

✚ Εδώ διακρίνουμε ότι η πλειοψηφία του δείγματος μας στα 34 άτομα δεν έχει επενδύσει ποτέ στα κρυπτονομίσματα, ούτε αντίστοιχα συναλλάσσει με αυτά. Οι 14 είναι εκείνοι στην συνέχεια που έχουν διεκπεραιώσει συναλλαγές ή έχουν επενδύσει ενώ 12 δηλώνουν ότι ενώ δεν έχουν έρθει ποτέ σε επαφή, θα επιθυμούσαν να έχουν την δυνατότητα μελλοντικά να προβούν σε οποιαδήποτε συναλλαγή ή επένδυση.

### Πώς ενημερώνεστε για τις εξελίξεις στον τομέα των κρυπτονομισμάτων;



Εικόνα 30 - 19η ερώτηση ερωτηματολογίου

✚ Παρατηρούμε ότι από το σύνολο μας οι 16 δεν λαμβάνουν κάποια ενημέρωση. Οι υπόλοιποι 44 συμμετέχοντες έχουν πολλαπλές επιλογές ως προς τα μέσα ενημέρωσης. Οι περισσότερες αφορούσαν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στα οποία πολλοί άνθρωποι έρχονται σε επαφή από βίντεο, δημοσιεύσεις και συνομιλίες παρουσιάζοντας την δική τους εκδοχή, απόψεις και εμπειρίες. Στην συνέχεια φαίνεται ότι και φίλοι αλλά και άτομα του στενού περιβάλλοντος κερδίζουν τις εντυπώσεις. Τα ειδησεογραφικά μέσα ενημέρωσης κρατάνε αρκετά υψηλό ποσοστό συμμετεχόντων. Τα ακαδημαϊκά άρθρα και βιβλία που στοχεύουν πάνω στο πεδίο των κρυπτονομισμάτων είναι επιλογή για 18 συμμετέχοντες που αντικατοπτρίζει την επιθυμία τους να έχουν πλήρη ενημέρωση. Τέλος τα blogs και οι σελίδες είναι η πιο μη διαδεδομένη επιλογή μεταξύ των άλλων και ενδεχομένως αυτό να οφείλεται στο κομμάτι ότι ο κόσμος δεν γνωρίζει ιστότοπους διαμορφωμένους αποκλειστικά στα κρυπτονομίσματα.

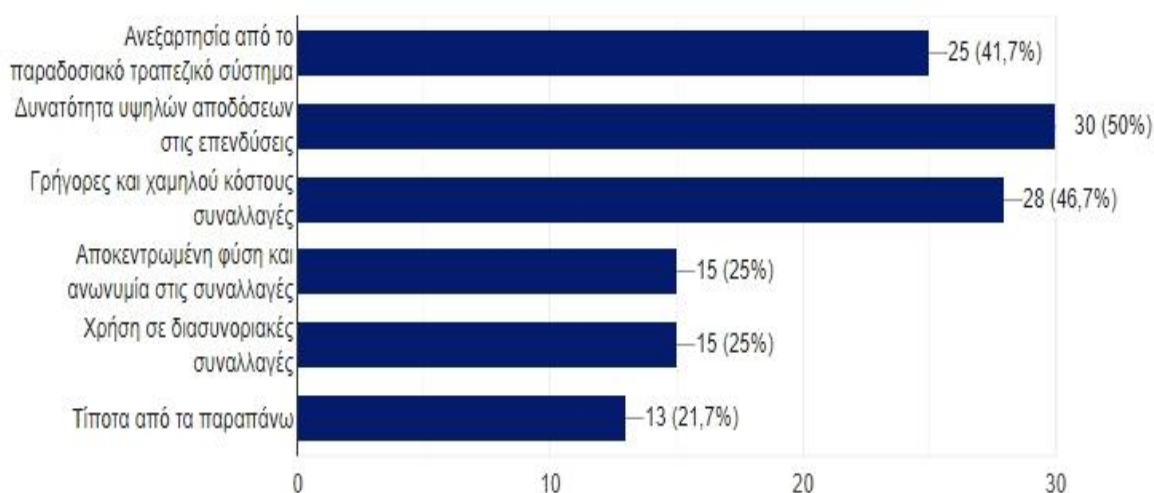
### Ποια είναι η άποψή σας για τα κρυπτονομίσματα;



Εικόνα 31 - 20η ερώτηση ερωτηματολογίου

🚩 Το μεγαλύτερο ποσοστό που αντανakλά σε 40 συμμετέχοντες κρατά στάση ουδετερότητας που μπορεί να προκύπτει λόγω της πρώιμης φύσης των κρυπτονομισμάτων και της άγνοιας που επικρατεί γύρω από αυτό. Οι 16 εκφέρουν μια θετική εντύπωση για τα χαρακτηριστικά και την δυναμική τους ενώ μόνο 4 θεωρούν ότι η επίδραση τους δεν είναι ωφέλιμη.

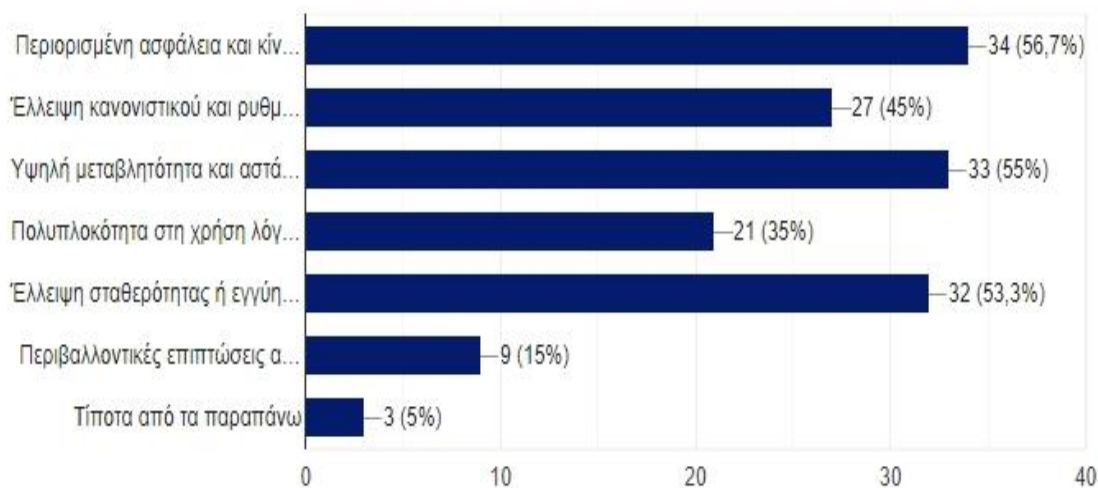
**Ποιοι είναι οι βασικοί λόγοι που σας ενθαρρύνουν να χρησιμοποιείτε ή σκέφτεστε να χρησιμοποιήσετε κρυπτονομίσματα;**



**Εικόνα 32 - 21η ερώτηση ερωτηματολογίου**

Όπως παρατηρούμε το αίσθημα υψηλής απόδοσης σε σύντομο χρόνο αποτελεί βασικό κίνητρο για την πλειοψηφία του δείγματος. Οι γρήγορες και χαμηλού κόστους συναλλαγές εξίσου συγκεντρώνουν αναγνώριση ενώ ακολουθεί με μικρή απόκλιση η ανεξαρτησία από τα παραδοσιακά τραπεζικά συστήματα όπου φανερώνει την ανάγκη για απαλλαγή ορισμένες φορές από προμήθειες ή αλλού τύπου ελέγχου των συναλλαγών. Η αποκεντρωμένη φύση και η ευκολία χωρίς περιορισμούς στις διασυνοριακές συναλλαγές έχουν τα πιο χαμηλά ποσοστά ενώ 13 άτομα δηλώνουν δεν έχουν κάποιο κίνητρο να συναλλαχθούν για κάποιον από τους παραπάνω λόγους.

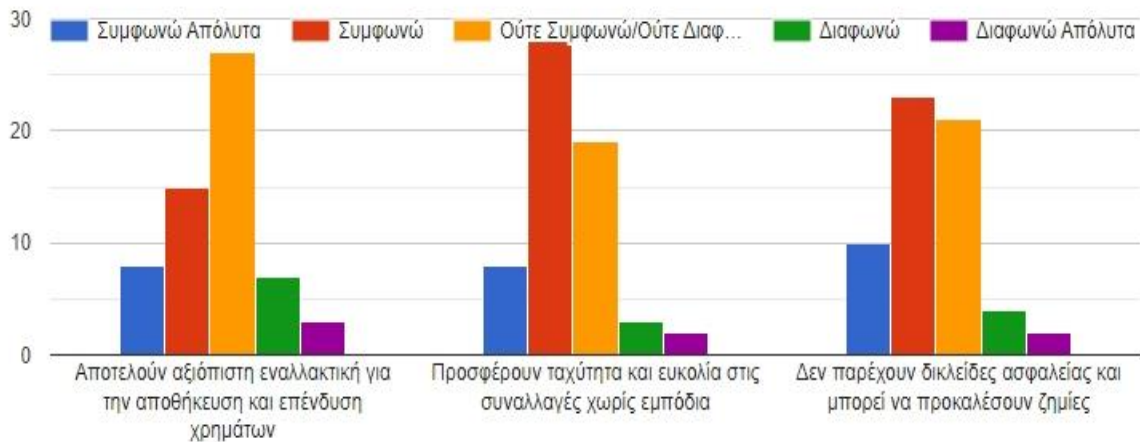
### Ποιες είναι οι κύριες ανησυχίες σας σχετικά με τα κρυπτονομίσματα;



Εικόνα 33 - 22η ερώτηση ερωτηματολογίου

- 🌈 Σχετικά με τις ανησυχίες του πληθυσμού όπως φαίνεται βασικό φόβητρο αποτελεί η περιορισμένη ασφάλεια ως προς το κομμάτι διασφάλισης των συναλλαγών αλλά ταυτοχρόνως υψηλά ποσοστά παρουσιάζει τόσο η υψηλή μεταβλητότητα των τιμών που μπορεί να προκαλέσει σοβαρές απώλειες, όσο και η απουσία επίσημου φορέα που θα εγγυάται την αξιοπιστία και την λειτουργία των διαδικασιών. Στη συνέχεια 27 άτομα θεωρούν ότι η απουσία κανόνων είναι μειονέκτημα λόγω της έκθεσης στον κίνδυνο. Επιπρόσθετα η μη κατανόηση και πολυπλοκότητα εγείρει ανησυχίες σε σημαντικό κομμάτι του πληθυσμού ενώ 9 θεωρούν ότι οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις είναι εξίσου σημαντικό ζήτημα. Σχεδόν μηδαμινό είναι το ποσοστό που θεωρεί ότι δεν εμπίπτει κάποιο από τα προαναφερόμενα σαν παράγοντας προς αποφυγήν.

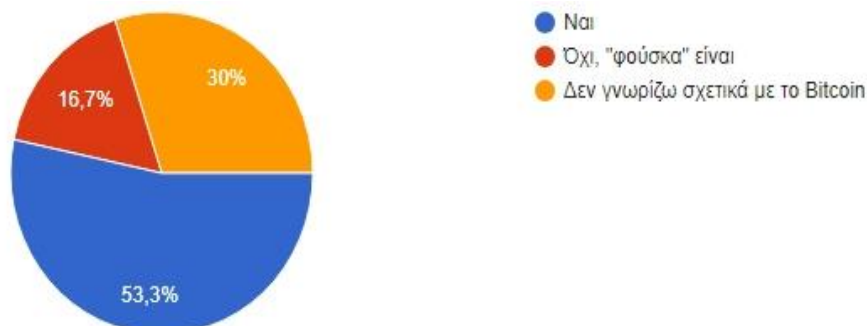
## Τα κρυπτονομίσματα



Εικόνα 34 - 23η ερώτηση ερωτηματολογίου

- 1) Ξεκινώντας από τα αριστερά προς τα δεξιά, αυτό που βλέπουμε στο κομμάτι αξιοπιστίας είναι ότι 8 συμμετέχοντες συμφωνούν στην παραπάνω πρόταση πλήρως και 15 είναι θετικοί στην εναλλακτική που παρέχουν τα κρύπτο για αποθήκευση και επένδυση. Οι 27 κρατάνε επιφυλακτική στάση οπότε δεν έχουν διαμορφώσει κάποια συγκεκριμένη άποψη. Στη συνέχεια οι 7 είναι εκείνοι που διαφωνούν ενώ οι 3 είναι πλήρως αρνητικοί με την άποψη αυτή.
- 2) Ως προς το κομμάτι ευκολίας και ταχύτητας διεκπεραίωσης των συναλλαγών και μάλιστα χωρίς φραγμούς συμφωνούν κάθετα οι 8, οι 28 είναι εκείνοι που διαμορφώνουν θετική αύρα εξίσου, ενώ οι 19 μένουν ουδέτεροι. Συνολικά αντίθετοι είναι 5 συμμετέχοντες όπου 2 εξ' αυτών είναι που διαφωνούν πλήρως.
- 3) Εδώ διακρίνεται ότι 10 υποψήφιοι συμφωνούν πλήρως ότι τα κρυπτονομίσματα υστερούν σε θέματα ασφαλείας και μπορούν να προκαλέσουν σοβαρές ζημιές. Σύμφωνοι σ αυτό είναι άλλοι 23 επίσης συμμετέχοντες. Στην συνέχεια 21 είναι εκείνοι που παραμένουν χωρίς ενδιασμούς ενώ 6 συνολικά εμπιστεύονται τις παραμέτρους ασφαλείας και ότι δεν μπορούν να προκληθούν υψηλές ζημιές.

**Αξιώνετε ότι θα φτάσει το Bitcoin τα 110.000€;**



**Εικόνα 35 - 24η ερώτηση ερωτηματολογίου**

🚩 Ο βασιλιάς των Bitcoin όπως φαίνεται κερδίζει την εμπιστοσύνη της πλειοψηφίας του δείγματος με 32 συμμετέχοντες να θεωρούν ότι θα φτάσει ακόμα και ότι θα ξεπεράσει την αξία των 110.000 ευρώ στο επόμενο διάστημα. Οι υπόλοιποι 18 δεν γνωρίζουν λεπτομέρειες σχετικά με το συγκεκριμένο κρυπτονόμισμα ενώ οι 10 από τους 60 συνολικά δηλώνουν την άποψη τους ότι θα χάσει την ισχύ και δεν θα έχει δυναμικό ρόλο.

### 6.5.1 Συμπέρασμα

Η έρευνα αποκαλύπτει ένα γενικότερο ενδιαφέρον και αυξανόμενη συνειδητοποίηση για την τεχνολογία Blockchain και τα κρυπτονομίσματα, αν και παρατηρείται σαφής έλλειψη πλήρους κατανόησης αυτών των τεχνολογιών από την πλειοψηφία των συμμετεχόντων. Συνολικά, μπορούμε να αναγνωρίσουμε τα εξής βασικά ευρήματα:

1. **Περιορισμένη γνώση για την blockchain τεχνολογία και τα κρυπτονομίσματα:** Η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων έχει είτε περιορισμένη ενημέρωση για την τεχνολογία Blockchain είτε δεν την γνωρίζει καθόλου. Στην περίπτωση των κρυπτονομισμάτων, αν και παρατηρείται μεγαλύτερη εξοικείωση, η κατανόηση του ρόλου τους είναι ακόμα επιφανειακή για μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού. Αυτά τα αποτελέσματα δείχνουν την ανάγκη για μεγαλύτερη εκπαίδευση και ενημέρωση σχετικά με τις τεχνολογίες αυτές.
2. **Εμπλοκή και ενδιαφέρον για επενδύσεις:** Αν και η πλειοψηφία των συμμετεχόντων δεν έχει επενδύσει ή συναλλάξει με κρυπτονομίσματα, υπάρχει ένα σημαντικό ποσοστό (περίπου 20%) που εκφράζει ενδιαφέρον για μελλοντική επένδυση ή συναλλαγές. Αυτό αποδεικνύει ότι, παρά την έλλειψη γνώσης, η ιδέα της επένδυσης σε κρυπτονομίσματα παραμένει ελκυστική για αρκετούς.
3. **Κοινωνικά μέσα και προσωπικές επαφές ως κύριες πηγές πληροφόρησης:** Οι συμμετέχοντες βασίζονται κυρίως στα κοινωνικά μέσα και τις συζητήσεις με φίλους και το στενό τους περιβάλλον για να ενημερωθούν για τις εξελίξεις στον τομέα των κρυπτονομισμάτων. Ωστόσο, η έλλειψη αξιόπιστων και επιστημονικών πηγών ενημέρωσης μπορεί να οδηγήσει σε λανθασμένες ή επιφανειακές αντιλήψεις.
4. **Θετική ή ουδέτερη στάση απέναντι στα κρυπτονομίσματα:** Οι περισσότεροι συμμετέχοντες έχουν ουδέτερη ή θετική στάση προς τα κρυπτονομίσματα. Ωστόσο, οι ανησυχίες για την ασφάλεια των συναλλαγών και τη μεταβλητότητα των τιμών είναι έντονες. Οι συμμετέχοντες φοβούνται τις πιθανές απώλειες λόγω της αστάθειας και της έλλειψης κανονιστικού πλαισίου, κάτι που καταδεικνύει την ανάγκη για αυστηρότερο ρυθμιστικό πλαίσιο και πιο ασφαλή περιβάλλοντα για τους χρήστες.
5. **Ανησυχίες και εμπιστοσύνη στις τεχνολογίες:** Οι ανησυχίες για την ασφάλεια, την έλλειψη κανονισμών και τη δυσκολία κατανόησης των τεχνολογιών αυτών είναι



κυρίαρχες. Παρά τις ανησυχίες, οι περισσότεροι συμμετέχοντες εκφράζουν θετική διάθεση απέναντι στις δυνατότητες που προσφέρουν τα κρυπτονομίσματα, ειδικά λόγω των γρήγορων και φθηνών συναλλαγών.

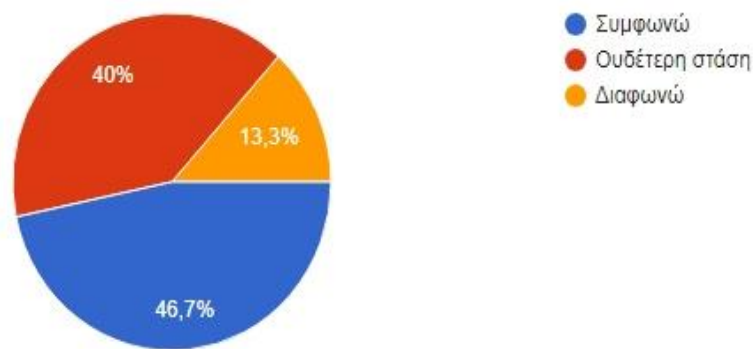
6. **Προβλέψεις για το μέλλον του Bitcoin:** Η συντριπτική πλειοψηφία του δείγματος εκτιμά ότι η αξία του Bitcoin θα συνεχίσει να αυξάνεται και πιθανόν να φτάσει ή να ξεπεράσει τα 110.000€, κάτι που ενισχύει τη θέση του ως ηγέτη στον κόσμο των κρυπτονομισμάτων.

Η έρευνα δείχνει ότι, παρά την περιορισμένη γνώση για την τεχνολογία Blockchain και τα κρυπτονομίσματα, το ενδιαφέρον για αυτά τα ψηφιακά εργαλεία είναι σημαντικό, ειδικά λόγω της αντίληψης για τα υψηλά κέρδη και τις δυνατότητες των συναλλαγών χωρίς όρια. Ωστόσο, οι συμμετέχοντες παραμένουν επιφυλακτικοί λόγω των ανησυχιών για την ασφάλεια, τη μεταβλητότητα των τιμών και την έλλειψη κανονιστικού πλαισίου. Αυτό υποδεικνύει την ανάγκη για περισσότερη ενημέρωση και ρύθμιση του κλάδου, ώστε να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη και η ασφάλεια στον χώρο των κρυπτονομισμάτων. Επιπλέον η έρευνα καταδεικνύει ότι ενώ η κοινωνία αναγνωρίζει τις δυνατότητες των κρυπτονομισμάτων και της τεχνολογίας Blockchain, χρειάζονται περαιτέρω βήματα προς την κατεύθυνση της ενημέρωσης, της ασφάλειας και της κανονιστικής εποπτείας, προκειμένου να επιτευχθεί η ευρύτερη υιοθέτηση αυτών των τεχνολογιών.

## 6.6 Εκτίμηση για το μέλλον

Στην ενότητα αυτή η προσοχή εστιάζεται σε σύντομες και στοχευόμενες ερωτήσεις για το πώς θεωρεί ο κάθε υποψήφιος ότι θα διαμορφωθεί ο δείκτης απόδοσης μεταξύ παραδοσιακών και σύγχρονων μέσω συναλλαγών στο μέλλον .

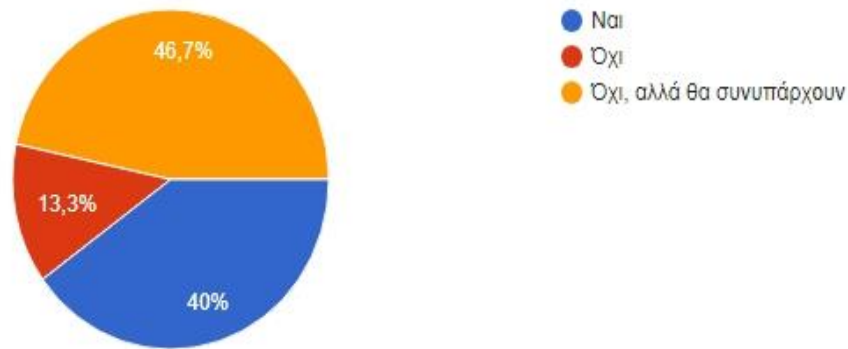
**Θεωρείτε ότι τα κρυπτονομίσματα έχουν περισσότερους κινδύνους σε σχέση με τις παραδοσιακές επενδύσεις (π.χ. μετοχές) ;**



Εικόνα 36 - 25η ερώτηση ερωτηματολογίου

Ξεκινώντας με το επενδυτικό κομμάτι η πλειοψηφία δηλώνει σε ποσοστό 46,7 που διαμορφώνεται σε 28 άτομα ότι οι μετοχές είναι πιο ασφαλής επένδυση σε σχέση με τις επενδύσεις στα κρυπτονομίσματα και αυτό προκύπτει σφαιρικά είτε από την μεταβλητότητα, είτε από το κομμάτι ασφάλειας και ρυθμιστικού πλαισίου που είδαμε και νωρίτερα. Οι 24 συμμετέχοντες είναι ουδέτεροι στην πρόταση αυτή και 8 διαφωνούν εκδηλώνοντας την εμπιστοσύνη τους έναντι των παραδοσιακών μεθόδων σε θέμα επικινδυνότητας.

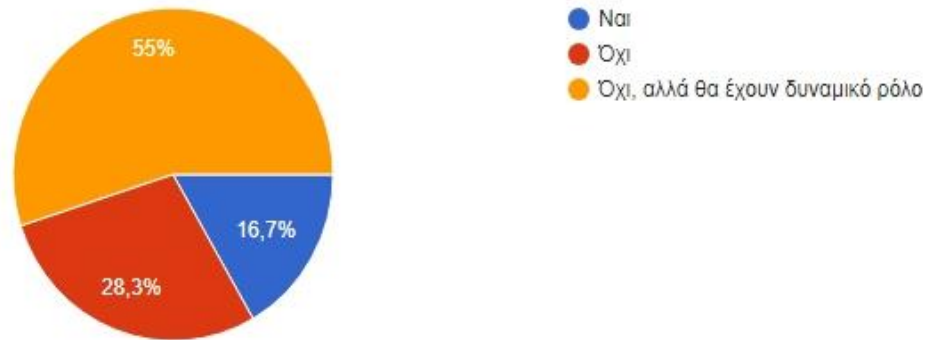
**Θωρείτε τα επόμενα χρόνια είναι πιθανό οι νέες μορφές χρηματοοικονομικής τεχνολογίας να αντικαταστήσουν πλήρως τον παραδοσιακό τρόπο που γνωρίζαμε μέχρι σήμερα σε όλες τις πτυχές του;**



**Εικόνα 37 - 26η ερώτηση ερωτηματολογίου**

✚ Στην ερώτηση αυτή που αφορά την γνώμη για μία ολική ανατροπή καθιστώντας τις νέες μορφές τεχνολογίας βασικό παράγοντα συναλλαγών και επενδύσεων οι 24 συμμετέχοντες με ποσοστό 40% θεωρούν ότι κάτι τέτοιο θα υλοποιηθεί ενώ οι 8 στην αντίθετη άποψη ότι δεν θα πραγματοποιηθεί μία τέτοια μετάπτωση. Το μεγαλύτερο ποσοστό όμως θεωρεί ότι θα υπάρξει ένας διάυλος αλληλεξάρτησης και συνύπαρξης μεταξύ παραδοσιακών και σύγχρονων μεθόδων .

**Θεωρείτε ότι τα κρυπτονομίσματα θα αντικαταστήσουν τα παραδοσιακά νομίσματα στο μέλλον;**



Εικόνα 38 - 27η ερώτηση ερωτηματολογίου

✚ Στο ζήτημα των κρυπτονομισμάτων διακρίνεται μία εξίσου σημαντική άποψη ότι δεν θα αντικαταστήσουν τα παραδοσιακά νομίσματα αλλά θα πορευτούν σε κοινό μονοπάτι, έχοντας δυναμική επιρροή στον πληθυσμό. Έπειτα 17 συμμετέχοντες εκφράζουν την αντίθετη γνώμη τους ότι δεν θα πραγματοποιηθεί αντικατάσταση των νομισμάτων καθολικά αλλά ούτε και θα έχουν δυναμική ισχύ στο μέλλον. Τέλος 10 δηλώνουν σιγουριά σε μία τέτοια προοπτική ότι η μετάπτωση είναι αναπόφευκτη.

### 6.6.1 Συμπέρασμα

Τα αποτελέσματα της ενότητας αποκαλύπτουν ότι ενώ υπάρχει αναγνώριση για τη δυναμική των κρυπτονομισμάτων και των νέων χρηματοοικονομικών τεχνολογιών, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων παραμένει επιφυλακτική σχετικά με την πλήρη αντικατάσταση των παραδοσιακών μεθόδων. Οι συμμετέχοντες φαίνεται να θεωρούν τα κρυπτονομίσματα περισσότερο ως έναν εναλλακτικό τρόπο συναλλαγών και επενδύσεων που συνυπάρχει με τις παραδοσιακές μεθόδους, παρά ως έναν πλήρη διάδοχο αυτών. Η αναγνώριση των κινδύνων που ενέχουν τα κρυπτονομίσματα, όπως η μεταβλητότητα και η έλλειψη ρυθμιστικού πλαισίου, καθιστά τη συνύπαρξη τους πιο ρεαλιστική εκδοχή στην αντίληψη του κοινού. Αυτό το συμπέρασμα δείχνει ότι οι νέες χρηματοοικονομικές τεχνολογίες θα συνεχίσουν να κερδίζουν έδαφος, αλλά η πλήρης επικράτησή τους και η αντικατάσταση δεν φαίνεται να είναι άμεση ή δεδομένη στο κοντινό μέλλον.

## 7. ΣΥΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

### Πόρισμα

Η συνολική ανάλυση καταδεικνύει ότι η χρηματοοικονομική τεχνολογία και τα κρυπτονομίσματα έχουν εισέλθει δυναμικά στο οικονομικό περιβάλλον, επιφέροντας αλλαγές στη διαχείριση των συναλλαγών, την επενδυτική δραστηριότητα και τη γενικότερη προσέγγιση της χρηματοδότησης. Παρά την περιορισμένη κατανόηση των τεχνολογιών από τους χρήστες, η ευρεία υιοθέτησή τους αποδεικνύει τη χρησιμότητά τους και την αποτελεσματικότητα στην κάλυψη σύγχρονων οικονομικών αναγκών. Η διευκόλυνση των συναλλαγών, η ταχύτητα, η ευελιξία και η διαφάνεια που προσφέρουν οι FinTech υπηρεσίες και τα κρυπτονομίσματα αναγνωρίζονται ως σημαντικά πλεονεκτήματα. Ωστόσο, ανησυχίες για την ασφάλεια, τη μεταβλητότητα των τιμών και την έλλειψη κανονιστικού πλαισίου αποτελούν παράγοντες που περιορίζουν την πλήρη εμπιστοσύνη και υιοθέτηση αυτών των νέων εργαλείων όπως ήταν αναμενόμενο. Η σύγκριση με τις παραδοσιακές υπηρεσίες αναδεικνύει ότι, παρόλο που αυτές θεωρούνται ακόμα αξιόπιστες από ένα τμήμα του κοινού, οι νέες τεχνολογικές λύσεις παρέχουν καινοτόμες προσεγγίσεις και ευκαιρίες για καλύτερη οικονομική διαχείριση. Οι ηλεκτρονικές πληρωμές και οι ψηφιακές τράπεζες έχουν εδραιωθεί ως βασικές επιλογές χρηστών, ενώ οι πιο καινοτόμες μορφές χρηματοδότησης, παραμένουν σε χαμηλότερη διείσδυση, υποδεικνύοντας την ανάγκη για ενημέρωση και εξοικείωση του κοινού. Το ενδιαφέρον για κρυπτονομίσματα και blockchain δείχνει να είναι σε αυξητική τροχιά, παρόλο που το κοινό εμφανίζει επιφυλάξεις λόγω της πολυπλοκότητας και των κινδύνων που σχετίζονται με αυτά. Η εξέλιξη των FinTech υπηρεσιών και των κρυπτονομισμάτων φαίνεται να διαμορφώνει το μέλλον των οικονομικών συναλλαγών, αλλά η πλήρης μετάβαση από τις παραδοσιακές χρηματοοικονομικές υπηρεσίες δεν θεωρείται άμεση. Συνολικά, είναι εμφανές ότι η ενίσχυση της εμπιστοσύνης, η παροχή σαφούς πληροφόρησης και η δημιουργία κατάλληλου ρυθμιστικού πλαισίου αποτελούν κρίσιμες προϋποθέσεις για τη διεύρυνση της χρήσης των νέων χρηματοοικονομικών τεχνολογιών. Με τις κατάλληλες προσαρμογές και τη βελτίωση των μηχανισμών ασφάλειας, οι FinTech εφαρμογές και τα κρυπτονομίσματα αναμένεται να καταστούν αναπόσπαστο κομμάτι του οικονομικού μέλλοντος, διατηρώντας ωστόσο μια συνύπαρξη με τις παραδοσιακές υπηρεσίες.

## Περιορισμοί και αδυναμίες της έρευνας

Παρά τη σημαντική συνεισφορά της παρούσας έρευνας, υπάρχουν ορισμένοι περιορισμοί που πρέπει να ληφθούν υπόψη. Πρώτον, το δείγμα του ερωτηματολογίου περιορίστηκε σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή καθώς οι απαντήσεις αποτυπώθηκαν με έντονο ελληνικό στοιχείο, γεγονός που ενδέχεται να περιορίζει την γενικευσιμότητα των αποτελεσμάτων. Επιπλέον, η έρευνα επικεντρώθηκε περισσότερο στην αντίληψη του κοινού και λιγότερο σε βάθος ανάλυση των οικονομικών και τεχνολογικών παραμέτρων που σχετίζονται με την εφαρμογή των FinTech λύσεων και των κρυπτονομισμάτων. Ορισμένοι συμμετέχοντες μπορεί επίσης να είχαν περιορισμένη γνώση των τεχνολογιών αυτών, κάτι που ενδέχεται να επηρέασε την ακρίβεια των απαντήσεών τους που από την άλλη πλευρά όμως αποσκοπεί στην ώθηση για περισσότερη ενημέρωση.

## Προοπτικές για μελλοντική έρευνα

Μελλοντικές έρευνες θα μπορούσαν να επικεντρωθούν στην ενδελεχή ανάλυση των οικονομικών και τεχνικών παραμέτρων που επηρεάζουν την ανάπτυξη και εφαρμογή των FinTech λύσεων και των κρυπτονομισμάτων σε μεγαλύτερη κλίμακα. Επιπλέον, είναι σημαντικό να διεξαχθούν έρευνες που να περιλαμβάνουν μεγαλύτερο και πιο ποικιλόμορφο δείγμα από διαφορετικές περιοχές και κοινωνίες, προκειμένου να προσδιοριστούν οι παράγοντες που επηρεάζουν την υιοθέτηση αυτών των τεχνολογιών σε παγκόσμιο επίπεδο. Επίσης, η εξέταση της αντίδρασης των ρυθμιστικών αρχών και της επίδρασης των κανονιστικών πλαισίων ως προς στην ανάπτυξη των FinTech και των κρυπτονομισμάτων θα μπορούσε να προσφέρει πολύτιμα δεδομένα για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητάς τους.

## Βιβλιογραφία

Bachmann, A., Becker, A., Buerckner, D., Hilker, M., Kock, F., Lehmann, M., και συν. (2011). Online Peer-to-Peer Lending – A Literature review. *Journal of Internet Banking and Commerce* , 2-18.

Batchu, R. K. (2023). The Impact of Fintech Integration on Traditional Banking: A Comparative Analysis. *International Journal of Interdisciplinary Finance Insights* , 1-24.

Bechter, C., Jentzsch, S., & Frey, M. (2011). From Wisdom to Wisdom of the Crowd and Crowdfunding. *Entrepreneurship & Finance eJournal* .

Bunjaku, F., Gjorgieva-Trajkovska, O., & Miteva-Kacarski, E. (2017). Cryptocurrencies—advantages and disadvantages. *Journal of Economics* , 31-39.

Crowdfunding. (2019). What is crowdfunding. *histories.be* .

D Torrence, P., & Kitchens, R. (2012). The JOBS Act-crowdfunding and beyond. *Economic Development Journal* , 42-47.

Davis, K., & Murphy, J. (2016). Peer-to-peer lending: structures, risks and regulation. *he Journal of the Securities Institute of Australia* , 37-44.

De Andrés, P., Arroyo, D., Correia, R., & Rezola, A. (2022). Challenges of the market for initial coin offerings. *International Review of Financial Analysis* 79 (2022) 10196 .

Farell, R. (2015). An analysis of the cryptocurrency industry. *Wharton Research Scholars* , 1-23.

G. Rossi, A., & D’Acunto, F. (2020). Robo-Advising. *Springer International Publishing* , 725-749.

Gerber, E., Hui, J., & Kuo, P.-Y. (. (2012). *Crowdfunding: Why People are Motivated to Post and Fund Projects on Crowdfunding Platforms*. Ανάκτηση από  
[https://www.researchgate.net/publication/261359489\\_Crowdfunding\\_Why\\_People\\_are\\_Motivated\\_to\\_Post\\_and\\_Fund\\_Projects\\_on\\_Crowdfunding\\_Platforms](https://www.researchgate.net/publication/261359489_Crowdfunding_Why_People_are_Motivated_to_Post_and_Fund_Projects_on_Crowdfunding_Platforms)

Hackethal, A., Haliassos, M., & Jappelli, T. (2012). Financial advisors: A case of babysitters? *Journal of Banking & Finance* , 509-524.

Kari, S., Husain, A., Marc Lim, W., Chan, L.-F., & Tehseen, S. (2024). AI, FinTech and clean minerals: A wavelet analysis and quantile value-at-risk investigation. *Elsevier* , 1-8.

Khan, S. N., Loukil, F., Ghedira-Guegan, C., Benkhelifa, E., & Bani-Hani, A. (2021). Blockchain smart contracts: Applications, challenges, and future trends. *Peer-to-peer Networking and Applications* , 14:2901–2925.



Komandla, V., & Perumalla, S. P. (2017). Transforming Traditional Banking: Strategies, Challenges, and the Impact of Fintech Innovations. *International Journal of Multidisciplinary and Current Educational Research (IJMCER)* , 01-09.

Mach, T. L., Carter, C. M., & Slattery, C. R. (2014, Φεβρουάριος 6). *Peer-to-peer lending to small businesses*. Ανάκτηση από SSRN: [https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract\\_id=2390886](https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2390886)

Madey, R. S. (2017). *A study of the history of cryptocurrency and associated risks and threats*. Utica College: ProQuest.

Maheran, N., & Muhammad, N. (2009). Behavioural finance vs traditional finance. *Advance Management Journal* , 1-10.

Milutinović, M. (2018). Cryptocurrency. *Економика-Часопис за економску теорију и праксу и друштвена питања* , 105-122.

Moenninghoff, S. C., & Wieandt, A. (2013). The Future of Peer-to-Peer Finance. *Schmalenbachs Zeitschrift für betriebswirtschaftliche Forschung*, 65 , 466-487.

Mollick, E. (2014). The dynamics of crowdfunding: An exploratory study. *Journal of Business Venturing* , 1-16.

Obiora, S. C., & Csordás, T. (2017). The Case of Alternative Versus Traditional Financing: A Literature Review. *Archives of Business Research* , 42-53.

Rennock, M. J., Cohn, A., & Butcher, J. R. (2018). Blockchain Technology. *The Journal* , 1-11.

Setiawan, K., & Maulisa, N. (2020). The Evolution of Fintech: A Regulatory Approach Perspective. *Atlantis Press* , 218-223.

Sigar, K. (2012). Fret no more: inapplicability of crowdfunding concerns in the internet age and the JOBS Act's safeguards. *64 Admin. L. Rev.* , 474-500.

Wiśniewska, A. (2018). the initial coin offering challenges and opportunities. *Copernican Journal of Finance & Accounting* , 99-110.

Yli-Huumo, J., Ko, D., Cho, S., Park, S., & Smolander, K. (2016). Where Is Current Research on Blockchain Technology?—A Systematic Review. *PLoS ONE* , DOI:10.1371/journal.pone.0163477.

Δασκαλάκης, Ν., & Γεωργιτσέας, Π. (2023). *FinTech και Κρυπτοοικονομία*. Αθήνα : ΠΡΟΠΟΜΠΟΣ.

## Παράρτημα Ερωτηματολογίου

Στο παράρτημα αυτό παρατίθεται το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή δεδομένων στην παρούσα έρευνα. Το ερωτηματολόγιο αποσκοπεί στη διερεύνηση των απόψεων των συμμετεχόντων σχετικά με τις εφαρμογές FinTech και τα κρυπτονομίσματα, και καταγράφει τη στάση τους απέναντι σε διάφορους τομείς των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Η διαμόρφωση του ακολουθεί ως εξής :

### Τίτλος ερωτηματολογίου

Η μετάβαση από την παραδοσιακή χρηματοοικονομική στη νέα τεχνολογία (FinTech) και η επίδρασή της στην κοινωνία: Η επανάσταση των κρυπτονομισμάτων και ο ρόλος τους.

### 1<sup>ο</sup> Μέρος

#### Προσφώνηση

Αγαπητέ/ή συμμετέχοντα/ουσα, το παρόν ερωτηματολόγιο διερευνά την επίδραση της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας (FinTech) και των κρυπτονομισμάτων στις συναλλαγές, επενδύσεις και στην συνολική αντίληψη του πληθυσμού ως προς τους εναλλακτικούς τρόπους χρηματοδότησης. Σκοπός της έρευνας είναι η διερεύνηση των απόψεων και των εμπειριών σας απέναντι στις νέες μορφές χρηματοοικονομικής τεχνολογίας (FinTech) και της μετάβασης από τις παραδοσιακές χρηματοοικονομικές μεθόδους. Η συμμετοχή σας είναι πολύτιμη για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για την ολοκλήρωση της μελέτης. Η συμπλήρωση διαρκεί περίπου 5 λεπτά και οι απαντήσεις σας είναι ανώνυμες.

## 2<sup>ο</sup> Μέρος

### Δημογραφικά Στοιχεία

#### Φύλο

- Άνδρας
- Γυναίκα

#### Ηλικιακή Ομάδα

- 18-24
- 25-34
- 35-44
- 45-54
- 55 και άνω

#### Επίπεδο Εκπαίδευσης

- Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
- ΙΕΚ
- ΑΕΙ/ΤΕΙ
- Μεταπτυχιακό
- Διδακτορικό

#### Επάγγελμα / Τομέας Εργασίας

- Φοιτητής/τρια
- Άνεργος/η
- Εργαζόμενος/η
- Αυτοαπασχολούμενος/η
- Συνταξιούχος

### 3<sup>ο</sup> Μέρος

#### Η χρηματοοικονομική τεχνολογία (FinTech)

**Γνωρίζετε τι είναι η χρηματοοικονομική τεχνολογία (FinTech);**

- ☐ Ναι, πλήρως
- ☐ Όχι, καθόλου
- ☐ Έχω ακούσει τον όρο, δεν γνωρίζω λεπτομέρειες

**Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε τις υπηρεσίες FinTech ; (π.χ. εφαρμογές πληρωμών, επενδυτικές πλατφόρμες, ψηφιακά πορτοφόλια , μετατροπές συναλλάγματος)**

- ☐ Καθημερινά
- ☐ Περιστασιακά
- ☐ Καθόλου

**Για ποιό σκοπό χρησιμοποιείτε κυρίως τις FinTech υπηρεσίες; (Παραπάνω από μία επιλογές)**

- ☐ Αποστολή/Λήψη Χρημάτων
- ☐ Πληρωμές/Συναλλαγές
- ☐ Επενδύσεις
- ☐ Χρηματοδότηση (Δάνεια)
- ☐ Τίποτα από τα παραπάνω

**Ποια από τις παρακάτω FinTech υπηρεσίες γνωρίζετε ή έχετε χρησιμοποιήσει; (Παραπάνω από μία επιλογές)**

- ☐ Ηλεκτρονικές πληρωμές (π.χ. PayPal, Stripe, Google Wallet, Apple Wallet)
- ☐ Κρυπτονομίσματα και blockchain (π.χ. Bitcoin, Ethereum)
- ☐ Ψηφιακές τράπεζες (π.χ. Revolut, N26)
- ☐ Crowdfunding (π.χ. Kickstarter, GoFundMe)

- Peer-to-Peer Lending (π.χ. LendingClub)
- Τίποτα από τα παραπάνω

**Πιστεύετε ότι η FinTech έχει διευκολύνει συναλλαγές σας;**

- Ναι, σημαντικά
- Ναι, λίγο
- Όχι, καθόλου

**Οι εφαρμογές FinTech σε**

**σχέση με τις παραδοσιακές  
χρηματοοικονομικές  
υπηρεσίες**

**Συμφωνώ  
απόλυτα**

**Συμφωνώ**

**Ούτε**

**Συμφωνώ**

**Ούτε**

**Διαφωνώ**

**/ Διαφωνώ**

**Διαφωνώ**

**Απόλυτα**

1. Παρέχουν καινοτόμες  
λύσεις και πρακτικές
2. Προσφέρουν  
υψηλότερη αξιοπιστία  
και διαφάνεια
3. Άλλαξαν τον τρόπο  
διαχείρισης των  
οικονομικών μου

## 4<sup>ο</sup> Μέρος

### Εναλλακτικοί Τρόποι Χρηματοδότησης

**Σύντομη προσέγγιση :** Οι εναλλακτικοί τρόποι χρηματοδότησης αναφέρονται σε μεθόδους χρηματοδότησης που αποκλίνουν από τις παραδοσιακές τραπεζικές οδούς και επιτρέπουν σε άτομα, μικρές επιχειρήσεις ή startups να αποκτήσουν κεφάλαια μέσω άλλων διαύλων εκτός των τραπεζικών ιδρυμάτων .

**Πιστεύετε ότι οι εναλλακτικοί τρόποι χρηματοδότησης είναι αξιόπιστοι για την υποστήριξη νέων επιχειρηματικών ιδεών;**

- ☐ Συμφωνώ απόλυτα
- ☐ Συμφωνώ
- ☐ Ουδέτερη στάση
- ☐ Διαφωνώ
- ☐ Διαφωνώ απόλυτα

**Γνωρίζετε κάποιον από τους εναλλακτικούς τρόπους χρηματοδότησης, όπως το crowdfunding και το peer-to-peer lending;**

- ☐ Ναι, γνωρίζω
- ☐ Όχι, αλλά ενδιαφέρομαι
- ☐ Όχι και δεν ενδιαφέρομαι

**Ποιοί από τους παρακάτω παράγοντες θεωρείτε ότι είναι πιο σημαντικοί στην επιλογή για εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης; (Παραπάνω από μία επιλογές)**

- ☐ Χαμηλά επιτόκια
- ☐ Γρήγορη διαδικασία έγκρισης
- ☐ Διαφάνεια και ασφάλεια
- ☐ Ευκολία στη χρήση
- ☐ Εξατομικευμένες επιλογές χρηματοδότησης
- ☐ Τίποτα από τα παραπάνω

**Οι εναλλακτικές μορφές  
χρηματοδότησης σε σχέση**

**με παραδοσιακές  
τραπεζικές υπηρεσίες**

**Συμφωνώ  
απόλυτα**

**Συμφωνώ**

**Ούτε**

**Συμφωνώ**

**Ούτε**

**Διαφωνώ**

**/**

**Διαφωνώ**

**Διαφωνώ**

**Απόλυτα**

1. Εξασφαλίζουν  
πρόσβαση σε  
κεφάλαια για μη  
προνομιούχες ομάδες  
και επιχειρήσεις

2. Διατρέχουν  
υψηλότερο κίνδυνο

3. Παρέχουν πιο  
ελκυστικούς όρους

**Αν είχατε μια επιχειρηματική ιδέα και σας έλειπε το κεφάλαιο ώστε να την υλοποιήσετε, θα δοκιμάζατε τους εναλλακτικούς τρόπους χρηματοδότησης για την ανάπτυξη της;**

- ☐ Ναι, εννοείται
- ☐ Ενδεχομένως να το δοκίμαζα
- ☐ Όχι, δεν το εμπιστεύομαι

## 5<sup>ο</sup> Μέρος

### Blockchain και Κρυπτοοικονομία

#### Γνωρίζετε τι είναι η τεχνολογία Blockchain;

- ☐ Ναι, πλήρως
- ☐ Λίγο, έχω ακούσει τον όρο
- ☐ Όχι, δεν γνωρίζω

#### Γνωρίζετε τι είναι τα κρυπτονομίσματα και ποιός ο ρόλος τους;

- ☐ Ναι, πλήρως
- ☐ Λίγο, αλλά όχι σε βάθος
- ☐ Όχι, δεν γνωρίζω

#### Έχετε επενδύσει ή συναλλάξει με κρυπτονομίσματα στο παρελθόν;

- ☐ Ναι
- ☐ Όχι
- ☐ Όχι, αλλά ενδιαφέρομαι

#### Πώς ενημερώνεστε για τις εξελίξεις στον τομέα των κρυπτονομισμάτων; (Παραπάνω από μία επιλογές)

- ☐ Ειδησεογραφικά μέσα γενικής ενημέρωσης (π.χ., Bloomberg, Financial Times)
- ☐ Εξειδικευμένοι ιστότοποι και blogs (π.χ. CoinDesk, CoinTelegraph)
- ☐ Ακαδημαϊκά άρθρα ή βιβλία για κρυπτονομίσματα και blockchain
- ☐ Μέσα κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Twitter, Reddit, LinkedIn)
- ☐ Φίλους/Συνεργάτες
- ☐ Δεν ενημερώνομαι

#### Ποια είναι η άποψή σας για τα κρυπτονομίσματα;

- ☐ Θετική
- ☐ Αρνητική
- ☐ Ουδέτερη, δεν έχω διαμορφώσει άποψη



**Ποιοι είναι οι βασικοί λόγοι που σας ενθαρρύνουν να χρησιμοποιείτε ή σκέφτεστε να χρησιμοποιήσετε κρυπτονομίσματα; (Παραπάνω από μία επιλογές)**

- Ανεξαρτησία από το παραδοσιακό τραπεζικό σύστημα
- Δυνατότητα υψηλών αποδόσεων στις επενδύσεις
- Γρήγορες και χαμηλού κόστους συναλλαγές
- Αποκεντρωμένη φύση και ανωνυμία στις συναλλαγές
- Χρήση σε διασυνοριακές συναλλαγές
- Τίποτα από τα παραπάνω

**Ποιες είναι οι κύριες ανησυχίες σας σχετικά με τα κρυπτονομίσματα; (Παραπάνω από μία επιλογές)**

- Περιορισμένη ασφάλεια και κίνδυνος απάτης
- Έλλειψη κανονιστικού και ρυθμιστικού πλαισίου
- Υψηλή μεταβλητότητα και αστάθεια των τιμών
- Πολυπλοκότητα στη χρήση λόγω μη κατανόησης πλήρως των λειτουργιών τους
- Έλλειψη σταθερότητας ή εγγύησης από κάποιο επίσημο φορέα
- Περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εξόρυξη (mining)
- Τίποτα από τα παραπάνω

| <i>Τα κρυπτονομίσματα</i> | Συμφωνώ<br>απόλυτα | Συμφωνώ | Ούτε            |           | Διαφωνώ<br>Απόλυτα |
|---------------------------|--------------------|---------|-----------------|-----------|--------------------|
|                           |                    |         | Συμφωνώ<br>Ούτε | / Διαφωνώ |                    |
|                           |                    |         | Διαφωνώ         |           |                    |

1. Αποτελούν αξιόπιστη  
εναλλακτική για την  
αποθήκευση και  
επένδυση χρημάτων
2. Προσφέρουν ταχύτητα και  
ευκολία στις συναλλαγές  
χωρίς εμπόδια

|                           |                |                |                  |                |
|---------------------------|----------------|----------------|------------------|----------------|
| <b>Τα κρυπτονομίσματα</b> | <b>Ούτε</b>    |                |                  |                |
|                           | <b>Συμφωνώ</b> | <b>Συμφωνώ</b> | <b>Συμφωνώ /</b> | <b>Διαφωνώ</b> |
|                           | <b>απόλυτα</b> |                | <b>Ούτε</b>      | <b>Απόλυτα</b> |
|                           |                |                | <b>Διαφωνώ</b>   |                |

3. Δεν παρέχουν δικλίδες  
ασφαλείας και μπορεί να  
προκαλέσουν ζημίες

**Αξιώνετε ότι θα ξεπεράσει η αξία του Bitcoin τα 110.000€;**

- ☐ Ναι
- ☐ Όχι, "φούσκα" είναι
- ☐ Δεν γνωρίζω σχετικά με το Bitcoin

## 6ο Μέρος

### Εκτίμηση για το μέλλον

**Θεωρείτε ότι τα κρυπτονομίσματα εγκυμονούν περισσότερους κινδύνους σε σχέση με τις παραδοσιακές επενδύσεις (πχ μετοχές);**

- ☐ Συμφωνώ
- ☐ Ουδέτερη στάση
- ☐ Διαφωνώ

**Θωρείτε τα επόμενα χρόνια είναι πιθανό οι νέες μορφές χρηματοοικονομικής τεχνολογίας να αντικαταστήσουν πλήρως τον παραδοσιακό τρόπο που γνωρίζαμε μέχρι σήμερα σε όλες τις πτυχές του;**

- ☐ Ναι
- ☐ Όχι
- ☐ Όχι, αλλά θα συνυπάρχουν

**Θεωρείτε ότι τα κρυπτονομίσματα θα αντικαταστήσουν τα παραδοσιακά νομίσματα στο μέλλον;**

- ☐ Ναι
- ☐ Όχι
- ☐ Όχι, αλλά θα έχουν δυναμικό ρόλο

## 7ο Μέρος

### Ευχαριστήρια Δήλωση

Σας ευχαριστώ θερμά για το χρόνο που αφιερώσατε για να συμπληρώσετε το ερωτηματολόγιο. Η συμβολή σας είναι ανεκτίμητη και οι απαντήσεις σας σημαντικές για την ολοκλήρωση της έρευνάς !

#### Υπεύθυνη Δήλωση Συγγραφέα:

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.1599/1986, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής μου εργασίας, δεν προσβάλλει κάθε μορφής δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, προσωπικότητας και προσωπικών δεδομένων τρίτων, δεν περιέχει έργα/εισφορές τρίτων για τα οποία απαιτείται άδεια των δημιουργών/δικαιούχων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον και πληρούν τους κανόνες της επιστημονικής παράθεσης.